

Gorenjski Glas

TOREK, 28. APRILA 2015

LETO LXVIII, št. 34, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOIČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V Ratečah zaskrbljeni zaradi beguncev

V začetku prejšnjega tedna so na zboru krajanov v Ratečah izrazili zaskrbljenost zaradi namena sosednje Italije, da v poslopju nekdanje stražarnice na mejnem prehodu uredi center za begunce.

MARJANA AHAČIČ

Rateče – Prebivalce Rateč skrbi napovedana odločitev sosednje Italije, da v stražarnico na nekdanjem mejnem prehodu med Italijo in Slovenijo namesti okoli štirideset beguncev. Kot so povedali v Ratečah, so za napovedano odločitev izvedeli od prebivalcev Bele Peči, ki se z odločitvijo lastne države ne strinjajo in so že zbrali več kot dva tisoč podpisov proti vzpostavitvi begunskega centra ob meji s Slovenijo.

Na pobudo krajevne skupnosti je tako župan

Kranjske Gore Janez Hrovat v začetku prejšnjega tedna v Ratečah sklical zbor krajanov, kjer so domačini predvsem izrazili svojo zaskrbljenost zaradi napovedanega prihoda beguncev v neposredno bližino vasi. Kot so poudarili v Ratečah, razumejo stisko ljudi, ki prihajajo v Evropo z upanjem na boljše življenje, kot tudi sosednjo državo Italijo, ki se v zadnjem času sooča s hudim navalom beguncev, a poudarjajo, da stoji objekt nekdanje stražarnice na mejnem prehodu, od katerega je do

italijanskega Trbiža deset minut vožnje z avtom, do Rateč pa pet minut hoje. Rateče so majhna in tradicionalna skupnost, za to nas seveda skrbi, kako bi prihod za nas relativno velikega števila tujcev vplival na življenje v vasi, pravijo zaskrbljeni krajanji, ki se obenem sprašujejo, kako bi vzpostavitev begunskega centra vplivala na turizem, ki je brez dvoma najpomembnejša gospodarska panoga tako v Ratečah in Planici kot tudi v bližnji Kranjski Gori.

► 3. stran

Italija namerava v stavbi nekdanje stražarnice na meji s Slovenijo urediti center, v katerega bi namestili okoli štirideset beguncev.

od 27.4. do 3.5. dodatnih

-30%

na vse izdelke na zalogi

bauMax

www.bauMax.si

Ponudba -30% velja od 27.4. do 3.5.2015 v prodajnem centru Kranj. Ne velja za izdelke po naročilu. Popusti se ne seštevajo. Popust ne vključuje 15% garancije cen. Popust ne velja za plačilo z boni. Popust se obračuna na blagajni.

Prodajni center	Naslov	Telefon	Delovni čas
Kranj	Poslovna cona D1, 4208 Šenčur	04 600 70 00	pon. - sob.: 7.30 - 20, ned.: 8 - 14

Naslednja številka Gorenjskega glasa bo zaradi praznika izšla že v četrtek, 30. aprila.

ZA VAS V SREDIŠČU DOGAJANJA

PLANET DANES

OB 19.00

AKTUALNO

Odpuščanja zaradi organizacijskih sprememb

Zaradi pripojitve Poslovne enote Kranj k ljubljanski je Pošta Slovenija v Kranju uknila enajst delovnih mest. Pošti grozi 1. junija tudi opozorilna stavka.

3

GORENJSKA

Nov športni park z grenkim priokusom

Pri Osnovni šoli Bled so uradno odprli novi športni park, ki že vse od začetka gradnje konec leta 2013 dviga precej prahu. Strokovnjaki opozarjajo na prevelik naklon steze, ki je tudi daljša od predpisanih dvesto metrov.

4

KRONIKA

Za motorista usodna hitrost

V nedeljo zvečer se je na Bregu ob Savi zgodila huda prometna nesreča, v kateri je življenje izgubil sedemnajstletni motorist iz okolice Škofje Loke. Policisti so pojasnili, da je mladi motorist izgubil oblast nad motorjem.

12

SNOVANJA

Zgodbe s konca druge svetovne vojne

Snovanja tokrat namenjamo 70. obletnici konca druge od obeh velikih vojn 20. stoletja. Poudarek je na hudo različnih zgodbah, ki so jih maja 1945 doživljali naši ljudje. Ne le na zmagovalni, tudi na poraženi strani ...

13-20

VREME

Danes bo oblačno, sprva bo deževalo. V noči na sredo se bo zjasnilo. Čez dan bo sončno. V četrtek bo večinoma sončno.

2/17 °C

jutri: sončno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Skrajšan predpraznični delovni čas

Cenjene naročnice in naročnike Gorenjskega glasa ter vse druge, ki imate namen v četrtek obiskati Gorenjski glas, obveščamo, da bo delovni čas zaradi prihajajočih praznikov nekoliko skrajšan. V četrtek, 30. aprila, bo Gorenjski glas odprt od 7. do 13. ure in ne do 15. ure kot običajno. Ta teden so nam šli praznični dnevi res na roko, saj smo »iztržili« kar dva od treh, drugi maj pa je vseeno »padel« na soboto. Kljub vsemu smo veseli občutno krajšega delovnega tedna, ki ga je marsikdo izkoristil za počitnice. Če ste ostali doma ali ste šli na lepše, vam privoščimo dobro počutje, obilico dobre volje ter krepčilnega počitka!

Nagrajenec Tedna slovenske drame

Obiskovalci Tedna slovenske drame, ki je konec marca in v začetku aprila potekal v Prešernovem gledališču Kranj, so imeli možnost oddati svoj glas z oceno posamezne gledališke predstave. Med njimi je pet izžrebanih prejelo abonma PGK, to so: Lucija Verdnik, Ines Urh in Magdalena Rekelj iz Kranja, Helena Srakar iz Škofje Loke in Marica Povše iz Ljubljane. Polletno naročnino na Gorenjski glas pa prejme Konrad Vidic iz Komende. Čestitamo!

Janša: Pot bo še dolga

Po razveljavitvi sodbe v zadevi Patria je Janez Janša na izrednem shodu Odbora 2014 dejal, da je bila dobljena bitka, a pot bo še dolga. Predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša ne bo odstopil.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Na petkovem izrednem shodu pred vrhovnim sodiščem v Ljubljani, ki ga je Odbor 2014 pripravil potem, ko je ustavno sodišče v četrtek razveljavilo obsodilno sodbo zoper prvaka SDS Janeza Janšo, upokojenega brigadirja Tonea Krkoviča in prokurista Rotisa Ivana Črnkoviča v zadevi Patria, je Janša okoli 1500 zbranim podpornikom dejal, da je proces Patria razgalil vso bedo slovenskih sodišč, zaradi procesa pa so on, njegova družina, soobsojena Črnkovič in Krkovič, SDS ter država in davkoplačevalci utrpeli veliko nepopravljivo škodo. »Gre za stotine sodb in več kot tisoč sodnikov, ki so v drugih primerih kršili človekove pravice in je to ugotovilo slovensko ustavno sodišče ali pa evropsko sodišče za človekove pravice, kar pomeni, da gre za gnilost sistema, ki namesto pravice producira krivico,« je bil kritičen in poudaril: »Danes tukaj slavimo zmago v bitki, vendar bo pot še dolga!«

Po Janševem mnenju je predpogoj za spremembo stanja v slovenskem sodstvu dobra obveščanost javnosti, ki je bila v zadevi Patria še slabša kot v času procesa JBTZ: »Če bi bila slovenska javnost seznanjena s tem, kako je tožilca Ferlinc

Janez Janša je v petek pred ljubljansko sodno palačo nagovoril približno 1500 zbranih vztrajnikov. / Foto: T. K.

bral obtožnico in kako jo je utemeljeval, bi naslednji dan sodba padla, tožilca pa bi odšel iz službe, ker bi celotna slovenska javnost videla, da gre za farso. Vendar tega ni videla. « Znova je opozoril, da je sedem zadnjih volitev potekalo v znamenju zadeve Patria, saj je »vedno, ko so se bližale volitve, padla neka sodba ali je bila neka nadaljnja stopnica v tem procesu, samo zato, da se je zastupljalo politično ozračje«. Lanske volitve so bile zato po njegovem nelegitimne. Kot je še dejal, je pričakoval, da bodo po sodbi ustavnega sodišča najbolj odgovorni v sodstvu sami odstopili, namesto tega pa doživljamo

odkrito polemiko med sodišči in vidimo, da se sodišča niti med seboj ne spoštujejo. Ustavno sodišče je sodbo v zadevi Patria razveljavilo in primer vrnilo na prvo stopnjo v ponovno odločanje pred drugim sodnikom, ker je ugotovilo kršitev prvega odstavka 28. člena ustave. Ustavni sodniki so navedli, da že prvostopenjsko sodišče iz vseh ugotovljenih dejstev dogodka ni izluščilo tistih dejstev o ravnanju pritožnikov, ki omogočajo zanesljivo sklepanje o obstoju zakonskih znakov »sprejem« oziroma »dajanje« obljube nagrade. Ugotovili so tudi, da je bila Janšič kršena pravica do nepristranskega

sojenja, saj je pri sojenju na vrhovnem sodišču sodeloval njegov predsednik Branko Masleša, ki je pred tem kritično govoril o Janši.

Predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša je za Odmeve na TV Slovenija povedal, da ne misli odstopiti, saj bi bilo to sporočilo sodnikom, da bodo odstavljani, ko ne bodo odločili tako, kot si nekdo želi. Kot je zatrdil, je vrhovno sodišče v zadevi Patria odločilo »po najboljšem videnju zakona, ustave in po vesti«. Po mnenju tožilca v zadevi Patria Andreja Ferlince se je z odločitvijo ustavnega sodišča uspelo izogniti vprašanju, ali je korupcija bila ali ne.

Zahteve okoljevarstvenikov

Alpe Adria Green je vložila zahtevo za vstop v postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja za dograditev predora Karavanke.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Okoljska organizacija Alpe Adria Green (AAG) je na agencijo za okolje poslala zahtevo za vstop v postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja za dograditev avtocestnega predora Karavanke. »Prijava smo utemeljili z dejstvom, da nameravani poseg lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, ki lahko vpliva na zdravje ali premoženje ljudi,« je povedal predsednik AAG Vojko Bernard, tudi sam Jeseničan.

Zahtevajo, da država pred začetkom gradnje zagotovi nemoteno oskrbo s pitno vodo, predvidi izgradnjo novega zajetja in cevovoda z nadomestnim vodnim virom.

»V AAG smo na podlagi študij priznanih strokovnjakov prepričani, da bo imela gradnja druge cevi karavanškega predora neposredni vpliv na varnost, velike vplive na okolje in naravo ter zdravje ljudi,« je dodal. Kot je pojasnil, jih skrbi zlasti načrtovani

način odvoda požarnega dima. Opozarjajo tudi na obremenitev voda in hrup ter prah ob gradnji. Zahtevajo, da država pred pričetkom gradnje zagotovi nemoteno oskrbo s pitno vodo, predvidi izgradnjo novega zajetja in cevovoda z nadomestnim vodnim virom. »Izvajalec del mora urediti ekološko čiste iztoke vodnih virov, ne pa jih enostavno speljati v predor, kjer se bodo onesnažili z imisijami v predoru,« opozarja in dodaja, da je ob gradnji prve ceni predora okolica gradbišča ostala neočiščena in je bila še dolga leta vir onesnaženja Save Dolinke. AAG zato zahteva, da se pred pričetkom del izvajalca obveže, da po zaključku del uredi okolico gradbišča in vso drugo infrastrukturo, ki jo bo uporabljal. Nekaj zahtev se nanaša tudi na lokacije deponij izkopanega materiala. »AAG zahteva, da se sestavi posebna pogodba – štiripartitni sporazum med DARS-om, izvajalcem del, Občino Jesenice ter AAG, v kateri bi bile zapisane zaveze po končanih glavnih delih v predoru s kazensko in odškodninsko odgovornostjo v primeru neizvedbe,« je še povedal Bernard.

Prevc prestopil v NSi

Nekdanji poslanec in vodja poslanske skupine SLS Mihael Prevc, ki je bil vrsto let tudi župan Železnikov, je ta mesec presenetil s prestopom v NSi.

ANA ŠUBIC

Železniki – »V zadnjem obdobju me je SLS razočarala, ker se je ob sprejemanju zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih povsem umaknila iz javne razprave, namesto da bi zavzela jasno stališče proti zakonu. Kot drugo pa me je k tej odločitvi pripeljala tudi odsotnost volje v vrhu SLS do sodelovanja z NSi oziroma s strankami na desnici,« je zadnji vodja poslanske skupine SLS in nekdanji župan Železnikov Mihael Prevc razkril glavna razloga za izstop iz SLS, v kateri je bil vse od združitve med SKD in SLS v letu 2000, pred tem pa je bil član krščanskih demokratov. »Ker sem človek hitrih odločitev,

se je vse zgodilo v zadnjem mesecu. Po izstopu iz SLS me je predsednica NSi Ljudmila Novak povabila v njihovo stranko in z veseljem sem njeno povabilo sprejel, saj v zadnjem času NSi kot opozicijska stranka v parlamentu ponuja prave odgovore in tudi prave odgovore za izhod iz krize, tako gospodarske kot politične. Nenazadnje je to stranka, ki opozarja na nujnost zdravstvene, šolske in reforme sodstva, na kar sem v zadnjih mesecih stalno opozarjal tudi v SLS,« je razložil.

Prevc je prepričan, da skupni nastop NSi in SLS na zadnjih evropskih volitvah ni bil napaka, ponoviti pa bi ga morali tudi na kasnejših parlamentarnih in lokalnih volitvah. »Tako je bilo pred

Mihael Prevc

evropskimi volitvami tudi zamišljeno, a so bile žal parlamentarne volitve nekoliko prežgodaj razpisane, da bi to realizirali. Prepričan pa sem, da bi se morali v SLS že sedaj začeti pripravljati na nove državnozborske

volitve, naj bodo predčasne ali redne, vendar v stranki ne čutim volje, da bi na naslednjih volitvah nastopili ali v koaliciji z njimi,« je dejal.

Namigovanja, da se je parlamentarni NSi pridružil, ker je ljudska stranka na zadnjih volitvah izpadla iz državnega zbora, odločno zavrže: »Čeprav se SLS na zadnjih volitvah ni uspelo uvrstiti v parlament, sem na zadnjem kongresu stranke kandidiral za člana izvršnega odbora, ker sem prepričan, da stranke ni konec, napeti je le treba vse moči, pošteno delati in zastopati jasna stališča do aktualnih problemov ter z njimi seznanjati javnost. Žal pa smo bili na tem področju preveč pasivni.«

»Kljub mojemu izstopu bo šel SLS naprej. Čim prej pa bo moral začeti zavzemati drugačna stališča in ponujati precej bolj konkretne odgovore na sedanje izzive,« je še dejal Prevc, ki po lanskem slovesu od poslanske funkcije še ni našel zapolnitve.

Odpuščanja zaradi organizacijskih sprememb

Zaradi pripojitve Poslovne enote Kranj k ljubljanski je Pošta Slovenija v Kranju ukinila enajst delovnih mest. Pošti grozi tudi opozorilna stavka, ki jo za 1. junij napoveduje Sindikat poštних delavcev KS 90.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Pošti Slovenija s 1. majem načrtujejo reorganizacijo poštne mreže, saj bodo združili nekatere poslovne enote, med drugim bodo Poslovno enoto Kranj pripojili k Poslovni enoti Ljubljana, zato so v Kranju ukinili enajst delovnih mest. Kot so pojasnili, se v zadnjih letih soočajo s trendom trajnega upadanja prihodkov pisemskih in denarnih storitev, trendi v vseh poštних upravah v EU pa gredo v zadnjih desetih letih predvsem v produktno organiziranost, ker za teritorialno organiziranost glede na vpliv razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije ni več razlogov. Pripojene enote, tudi kranjska, sodijo med njihove najmanjše enote tako po velikosti, številu zaposlenih, obsegu in številu opravljenih storitev, ustvarjenem prometu in dobičku. »Z reorganizacijo dela je potreba po delu prenehala enajstim zaposlenim Poslovne enote Kranj. Gre za delovna mesta v različnih segmentih dela. Skladno s potrebami in organizacijo dela bodo nekateri zaposleni postopoma premeščeni v Poslovno enoto Ljubljana,« so razložili. Ker gre za notranje organizacijske spremembe, se za uporabnike poštних storitev nič ne spreminja, še zagotavljajo.

Sindikat napoveduje opozorilno stavko

Pošti Slovenija grozi tudi opozorilna stavka, ki pa ni povezana z omenjeno reorganizacijo. Sindikat poštних delavcev KS 90 je namreč sredi aprila vse zaposlene, teh je skoraj 6000, obvestil, da bodo 1. junija opozorilno

Gorenjske poštarje bodo po novem vodili iz Ljubljane. / Foto: Gorazd Kavčič

ustavili delo, če se z vodstvom Pošte Slovenije ne bodo uspeli dogovoriti o t. i. protokolu za reševanje kadrovske problematike na poštah, ki ureja področje viškov in mankov ur, produktivnosti delavcev, izrabo letnih dopustov, odsotnosti z dela ipd. »Ti ukrepi, poimenovani protokol, niso bili usklajeni z nobenim od dveh reprezentativnih sindikatov, za nas so nesprejemljivi, v delu, ki se nanaša na organizacijo dela na pošti, pa tudi nezakoniti. To smo vodstvu Pošte Slovenije jasno povedali že 26. marca, pa so ga 2. aprila vseeno objavili, zato smo napovedali opozorilno stavko,« je razložil Saša Gržinič, predsednik sindikata. V sindikatu sedaj od uprave do 6. maja pričakujejo pisni predlog glede organizacije dela na poštah, potem pa se bodo odločili, ali bodo zaostriili svoje aktivnosti in 1. junija izvedli opozorilno stavko. »Kako bo ta potekala, v javnosti ne želimo razkrivati,« je dejal Gržinič, ki omenja

tudi možnost tožbe. Ali se bo morebitni stavki pridružil tudi drugi reprezentativni Sindikat delavcev prometa in zvez Slovenije, ki ima večje članstvo, še ni znano.

O problematiki neenakomerno razporejenega delovnega časa se po Gržiničevih besedah sindikata z vodstvom pošte pogovarjata že nekaj let. »Delodajalec razlaga, da je treba delo dokončati, tudi če se zavleče do 16., 17. ure, čeprav tega zaposlenemu ni napovedal 24 ur prej, kot zahteva zakon. Za vodstvo je to zakonito, naše pravno mnenje pa je, da ni. Zaradi tega nastajajo veliki viški ur, lani jih je bilo na primer kar za 2,5 milijona evrov. Veliko je tudi neizkoriščenega dopusta, ki ga morajo delavci prenašati v naslednje leto, po kratkotrajnem bolniškem staležu pa smo v vrhu gospodarskega sektorja, kar kaže na preobremenjenost in izgorelost delavcev. S kršitvami organizacije dela in nadurnega dela je seznanjen tudi inšpektorat za delo, ki je

lani že ugotovil, da so nekateri zaposleni delali tudi več kot 58 ur na teden,« je razkril Gržinič, ki ga jezi tudi izjava pooblaščenca družbe na zadnjem sestanku, češ da je njihov sindikat tako ali tako manjšinski sindikat, ki podpira in ščiti samo lenuhe.

V Pošti Slovenija odgovarjajo, gre pri napovedi opozorilne ustavitve dela zgolj za obvestilo manjšinskega sindikata s 335 člani in ne za uradno napoved stavke, navedbe sindikata pa tudi ne držijo. O sprejetih ukrepih, ki so po pridobljenih strokovnih mnenjih skladni s predpisi, so sindikate obvestili konec marca, nato še vse zaposlene, pravijo. »Poudarjamo, da je edino s sprejetimi ukrepi mogoče doseči enakomernjšo obremenitev vseh zaposlenih v poštne prometu, zmanjšanje viškov in mankov ur, boljše izrabo letnih dopustov, zmanjšanje bolniških odsotnosti, s tem pa večje zadovoljstvo vseh zaposlenih v družbi,« zagotavljajo.

V Mednem bo še kar kolona

Postavitev začasnega montažnega mostu v Mednem se je zavlekla zaradi zahtev za revizijo. Odločitev bodo najverjetneje sprejeli v maju.

MAJA BERTONCELJ

Medno – V Mednem se promet še ne bo kmalu sprostil. Vozniki bodo še naprej čakali v kolonah pred polovično zaprtim mostom, ki so ga uvrstili med tiste, ki so zaradi dotrajanosti nevarni za promet. Denarja za obnovo država nima, zato so že pred časom sprejeli odločitev o postavitvi začasnega montažnega mostu Mabey. Če bi šlo vse gladko, bi montažni most lahko stal pred poljetjem, a se je zapletlo. Neizbrana ponudnika sta vložila zahtevo za revizijo.

Začasni montažni most Mabey v dolžini dobrih 4,6 kilometra bi rešil izmenično enosmerni promet na tem območju. Ta bo v smeri Ljubljane potekal čez Mabey, v smeri Medvod pa po obstoječem mostu. Direkcija RS za infrastrukturo je januarja objavila javni razpis za izvedbo mostu Mabey. Prispelo so tri ponudbe v razponu od 306 tisoč do 424 600 evrov. Najcenejše je bilo podjetje CVP, neizbrana ponudnika, družba Rafael in Gorenjska gradbena družba, pa sta vložila zahtevo za revizijo. Iz službe za odnose z javnostmi Direkcije RS za infrastrukturo so sporočili, da so dokumentacijo odstopili

Državni revizijski komisiji in da je predvideno, da bo po uspešno zaključenem javnem razpisu izbrani izvajalec začasni montažni most Mabey postavil v sto dvajsetih dneh po podpisu pogodbe. Obrnili smo se tudi na Državno revizijsko komisijo. O tem, kdaj bo sprejeta odločitev, je odgovoril predsednik Borut Smrdel: »Državna revizijska komisija je revizijska zahtevka v obravnavanje prejela 15. aprila, 21. aprila pa ji je naročnik odstopil dodatno dokumentacijo postopka. Odločitve o omenjenem revizijskem zahtevku še nismo sprejeli. Skladno z določili 37. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja mora v primeru, kadar zahtevka za revizijo sprejme v obravnavo, Državna revizijska komisija o njem odločiti in izdati sklep najpozneje v 15 delovnih dneh od prejema popolnega zahtevka in celotne dokumentacije. V utemeljenih primerih lahko Državna revizijska komisija rok podaljša za največ 15 delovnih dni.« Odločitev bodo tako sprejeli v maju. Država denar za postavitev začasnega montažnega mostu ima, vprašanje je torej le, kdo in kdaj ga bo postavil.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

V Ratečah zaskrbljeni zaradi beguncev

1. stran

Kot je člane občinskega sveta konec prejšnjega tedna seznanil župan Janez Hrovat, je Italija sprva namerala begunski center vzpostaviti na meji z Avstrijo, a se s tem ni strinjala avstrijska Koroška, pa tudi stavba naj ne bi bila dovolj velika, zato naj bi se odločili za objekt

nekdanje stražarnice v bližini Rateč. Kot pravi predsednica sveta tamkajšnje krajevne skupnosti Sonja Kavaljar, majhno skupnost, kakršna so Rateče, skrbi, kako bi se soočili z obremenitvijo, ki jo predstavlja sobivanje s popolnoma drugačno kulturo, pri tem pa poudarja, da na zboru krajanov niso izražali nasprotovanja, temveč

zaskrbljenost zaradi izbire lokacije in razmer, ki lahko nastanejo ob prihodu beguncev, o čemer bodo obvestili tudi pristojni ministrstvi za zunanje in notranje zadeve.

Je pa zadevo na zadnji seji občinskega sveta komentiral tudi nekdanji župan Kranjske Gore, zdaj občinski svetnik Jure Žerjav, ki je med drugim poudaril, da

se je vendarle treba zavedati, da so vsi begunci, ki pridejo, »ljudje, ki imajo ime in priimek.« Ob tem je spomnil, da smo bili ne tako dolgo nazaj tudi v Sloveniji mnogi v položaju, ko smo razmišljali, kam bi se umaknili, ter opozoril, da ni prav, da se mora Italija sama ukvarjati z iz dneva v dan bolj perečo begunsko problematiko.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog. / Trisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračun DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Za vrednote NOB

»S poudarjanjem vrednot in dediščine narodnoosvobodilnega boja bo tudi naša prihodnost svetlejša,« je dejal dr. Anton Bebler.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Okrog devetdeset udeležencev se je zbralo v soboto zvečer v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah na slovesnosti v organizaciji Občine Jesenice,

letih, in se dotaknil obletnic, ki jih obeležujemo: najprej ustanovitve Osvobodilne fronte, zatem ustanovitve prve slovenske narodne vlade 5. maja 1945 v Ajdovščini (član vlade je bil tudi njegov oče dr. Aleš Bebler), s katero

Slavnostni govornik dr. Anton Bebler / Foto: Gorazd Kavčič

Združenja borcev za vrednote NOB Jesenice in Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo zgornja Gorenjska. Z njo so počastili dan upora proti okupatorju, 70-letnico zmage nad nacifašizmom, 70-letnico prve slovenske narodne vlade in 25-letnico poskusa razorožitve Teritorialne obrambe. Predsednik Združenja za vrednote NOB Jesenice dr. Aleksander Klinar je v svojem nagovoru spregovoril o tem, kaj naj osvobodilna fronta pomeni danes. Kot je dejal, je vračanje k vrednotam iz časov narodnoosvobodilnega boja bistveni element za premagovanje težav, s katerimi se spopadamo danes. Izpostavil je pomen visokih moralnih načel in vrednot. »Domoljubje, enotnost, samozavest, hrabrost, humanistična solidarnost, idejna strpnost so vrednote, ki nam jih sporoča osvobodilna fronta za današnji dan,« je dejal. Slavnostni govornik dr. Anton Bebler pa je orisal zgodovinsko pot, ki smo jo prehodili Slovenci v zadnjih stotih

so simbolno izničili priključitev slovenskega ozemlja k Italiji. Tretja obletnica je 9. maj, dan zmage, ko se po Beblerjevih besedah moramo pokloniti žrtvam vojne, v kateri je padlo tudi 90 tisoč Slovencev. Bebler je izpostavil pomen antififašizma kot enega temeljev demokratične Evrope. Mineva pa tudi 25 let od poskusa razorožitve Teritorialne obrambe s strani jugoslovanske generalštaba, ki k sreči ni uspel, in tako se je Teritorialna obramba skupaj s Slovensko policijo lahko zoperstavila zvezni vojski in omogočila, da živimo v samostojni državi.

Nasprotujemo poskusom ponarejanja zgodovine in zmanjševanju pomena in blatenju narodnoosvobodilnega boja, je še dejal Bebler. »S poudarjanjem vrednot in dediščine narodnoosvobodilnega boja bo tudi naša prihodnost svetlejša,« je končal. V kulturnem programu so nastopili Veteranski pevski zbor, Partizanski pevski zbor ter Erazem Janc in Miro Albinini.

Nov športni park odprli z grenkim priokusom

Pri Osnovni šoli Bled so v četrtek uradno odprli novi športni park, ki že vse od začetka gradnje konec leta 2013 dviga precej prahu. Strokovnjaki skupaj s profesorjem telesne vzgoje Vinkom Poklukarjem pa tudi starši otrok namreč opozarjajo na prevelik naklon tekaške steze, ki je tudi daljša od predpisanih dvesto metrov.

MATEJA RANT

Bled – Novi športni park, vreden prek pol milijona evrov, so tako v četrtek odpirali z grenkim priokusom in v odsotnosti najvišjih predstavnikov občine. Kot je pojasnil župan Janez Fajfar, naj bi jih o odprtju obvestili prepozno. »Žal mi je, da se nismo uspeli uskladiti glede datuma. Ta dan smo imeli tako jaz kot podžupan Toni Mežan in direktor občinske uprave Matjaž Berčon že druge neodložljive obveznosti.« Ravnateljica Nataša Ahačič je sicer športni park označila za veliko pridobitev, ob tem pa dodala: »Upravičeno smo opozarjali na napake, saj smo želeli le najboljše.« To je zagotovil tudi župan, ki pravi, da ima glede športnega parka čisto vest. »Vse je v skladu z dokumentacijo, drugače ne bi dobili uporabnega dovoljenja.«

Drugače pa menijo nekateri strokovnjaki, na katere se sklicujejo tudi starši, ki so že od začetka opozarjali na napake pri gradnji. »Naklon tekaške površine je lahko največ enoodstoten, tu pa sta igraščice in steza na eni strani 18 centimetrov višje kot na

Foto: Gorazd Kavčič

Pri osnovni šoli na Bledu so v četrtek odprli nov, za mnoge sporen športni park.

drugi strani. To se vidi na prostu oko,« je poudaril predsednik sveta staršev Gregor Jarkovič in dodal, da je za povrhu steza še daljša kot dvesto metrov. Zato bi lahko nastale težave pri izvajanju športne vzgoje, obenem pa je že v prvih dneh uporabe steze prišlo do dveh poškodb. »Že ob začetku gradnje si je gradbišče ogledal sekretar s šolskega ministrstva Darko Repanšek in tudi pisno izjavil, da je nad videnim zgrožen. A

ta isti gospod je izdal uradni papir, da je objekt primeren za izvajanje pouka,« je ogorčen Jarkovič. Predstavniki staršev so še prepričani, da bi bilo mogoče gradnjo izpeljati za pol manj denarja, kar dokazujejo s primerljivimi športnimi objekti v nekaterih drugih bližnjih občinah. »Na Bledu pa so samo za krajinsko ureditev odšteli več kot 150 tisoč evrov.« Projekt naj bi tako preučila tudi Računsko

sodišče in Komisija za preprečevanje korupcije.

Ob tem župan poudarja, da njihov namen ni bil zgraditi mini stadiona, saj bodo prava tekmovanja še vedno izvajali na atletskem stadionu v neposredni bližini, ki ga ta čas prenavljajo. »Zato ne vidim nobene težave. Na kratki razdalji imamo dve atletski stezi. To ni nikjer drugje,« je poudaril in dodal, da so na občini želeli le dobro.

V Hrastnici še veliko dela in stroškov

Hrastnica – Dolina Hrastnice je bila v lanskih poplavah močno prizadeta. Veliko dela pri odpravi škode je bilo že opravljenega, a čaka jih še veliko dela in stroškov, pa ugotavlja škofjeloški župan Miha Ješe, ki si je prejšnji teden v družbi sodelavcev ogledal stanje v dolini. Za del doline še pričakujejo nepovratni denar od države, veliko pa bo morala vložiti tudi občina sama. Kolikšni bodo stroški, župan še ni mogel oceniti. Dejaj je še, da se za obnovo dela doline Hrastnice od Fojske žage navzgor nameravajo z Agencijo RS za okolje najprej dogovoriti, kako urediti najprej vodotok, nato pa še cesto, nato pa bodo takoj začeli projektirati.

Dodatni stroški pri nadgradnji čistilne naprave

URŠA PETERNEL

Jesenice – Župan Jesenic Tomaž Tom Mencinger je občinske svetnike seznanil s povišanjem stroškov investicije v nadgradnjo centralne čistilne naprave, ki poteka v sklopu projekta GORKI. Kot izhaja iz poročila izvajalca,

podjetja Esotech, so dodatni nepredvideni stroški nastali zaradi ureditve odvodnjavanja podtalnice iz gradbene jame prezračevalnega bazena, ureditve črpališča in izdelave dodatnih osmih vodnjakov. Dodatni stroški investicije naj bi skupaj znašali okrog 420 tisoč evrov.

Foto: Mestna občina Kranj, Območje IZ L. Kranj

MESTNA OBČINA KRANJ

Drage Kranjčanke in Kranjčani,

obiskovalke in obiskovalci tradicionalne proslave na Joštu, prejmite čestitke k prazniku.

Prvi maj je simbol dela in boja za delavske pravice. Naj bo to dan druženja in krepitev delavske solidarnosti.

Župan Mestne občine Kranj
Boštjan Trilar

Foto: Gorazd Kavčič

Nadgradnja centralne čistilne naprave na Javorniku je eden večjih projektov na komunalnem področju v občini.

Drog ni manj, so le drugačne

Pri Lokalni akcijski skupini za preprečevanje zlorabe drog ugotavljajo, da se starostna meja, ko mladi posegajo po drogah, niža, vse bolj priljubljene pa so nove sintetične droge in različna zdravila.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Dobrih petnajst let je, odkar je bila v kranjski občini ustanovljena Lokalna akcijska skupina za preprečevanje zlorabe drog, sestavljajo pa jo različni strokovnjaki s področij sociale, zdravstva, policije, šol in vrtcev, nevladnih organizacij, mladih, krajevnih skupnosti in občinske uprave.

potekajo že od vrtca naprej, še več jih je v osnovnih in srednjih šolah.

Zaskrbljujoč je namreč podatek Nacionalnega inštituta za zdravje, da je delež mladoletnih oziroma starih med petnajst in šestnajst let na Gorenjskem, ki so v že pili alkoholne pijače, kar 94 odstotkov. Zato so v minulem letu veliko aktivnosti usmerili v področje alko-

Namesto igel se pojavlja vse več sintetičnih drog in različnih zdravil. / Foto: Gorazd Kavčič

Pedagoški in svetovalni delavci že med najmlajšimi šolarji kot velik problem poudarjajo zasvojenost z igranjem računalniških igr in brskanjem po spletu. Stanje je vedno bolj skrb vzbujajoče, zato razmišljajo tudi o programih, kjer bi starši in otroci našli pomoč pri tovrstni zasvojenosti.

Na zadnji seji mestnega sveta prejšnji teden so predstavili letno poročilo, v njem pa so največ pozornosti posvetili programom, ki jih izvajajo. Različni preventivni programi namreč

hola. Tudi mladoletnikov, ki kadijo, je na Gorenjskem kar 58 odstotkov, zanje pa so preventivne akcije pripravili ob obeležitvi dneva brez tobaka. Po različnih drogah je poseglo že 24 odstotkov

mladoletnikov, kot je kranjskim svetnikom pojasnil predsednik Lokalne akcijske skupine za preprečevanje zlorabe drog Mile Hodnik, pa opažajo trend rasti poseganja po kokainu, novih sintetičnih drogah in različnih zdravilih, od pomirjeval do protibolečinskih sredstev. Starostna meja, ko mladi začnejo posegati po psihoaktivnih substancah, se niža, kot so izvedeli iz ankete

in pogovorov v preventivnih delavnicah, pa je med njimi vedno več osnovnošolcev v osmem in devetem razredu. Prepričani so, da bi bilo zato treba pripravljati več delavnic, ki bi bile naravnane na trenutne trende in tudi rizične faktorje, ki mlade vodijo v eksperimentiranje z različnimi drogami.

Različne droge niso problem le pri mladoletnikih, kljub temu pa na Policijski

postaji Kranj ugotavljajo, da se je lani število kaznivih dejanj in prekrškov, povezanih z drogami, znižalo. Krajevno najbolj izpostavljena območja, kjer se zadržujejo uživalci drog, so še vedno avtobusna postaja, okolica zdravstvenega doma, Prešernov gaj in območje Planine, vedno večkrat pa kršitve na področju prepovedanih drog obravnavajo tudi izven mest.

Messer si je ogledal proizvodnjo na Trati

Škofja Loka – V okviru svojega obiska v Sloveniji se je generalni direktor podjetja Messer Group Stefan Messer v petek srečal z direktorjem podjetja Knauf Insulation Tomažem Laniškom in si ogledal njihovo proizvodnjo. Družba Messer Slovenija bo namreč ob proizvodnem kompleksu podjetja Knauf Insulation zgradila obrat za proizvodnjo utekočinjenih plinov – kisikarno za proizvodnjo kisika, dušika in argona. Naložba bo vredna okrog 15 milijonov evrov. V nadaljevanju se je Messer srečal še s škofjeloškim županom Mihom Ješetom. Skupaj sta poudarila pomen kisikarne za občino in krajanje, župan pa je še dodal: »Pozdravljam to pomembno skupno investicijo podjetij Knauf Insulation in Messer Slovenija, saj bo uvedba najsodobnejše tehnologije in uporaba čistejšega energenta zagotovilo za čistejšo okolje.« Direktor Knauf Insulation Tomaž Lanišek pa je poudaril, da jim je v interesu kisikarno postaviti čim bližje njihovem obratu, s čimer bodo zmanjšali transportne in okoljske obremenitve.

V SOB., 2. MAJA, ODPRTO OD 9:00 DO 18:00!

kika

Leiner

NIHČE DRUG NE ZMORE TEGA

-15%

NA
OBLAZINJENO
POHIŠTVO
& VZMETNICE

v obliki vrednostnega bona, ki je unovčljiv pri naslednjem nakupu.

¹⁾ Popust velja na doslej veljavno prodajno ceno. Ne velja za že naročene izdelke. Popusta ni možno kombinirati z drugimi akcijami. Popust ne velja za reklamne cene, vrednostne bone, servisne storitve, cene Bestpreis/Sparpreis, za izdelke blagovnih znamk Stressless, Tempur, Austroflex, Rolf Benz, Black Label, Musterring, Die grüne Linie, Curem in Henders & Hazel. Ponudba velja od 30. 4. do 4. 5. 2015.

Počastili dvajset let samostojnosti občine

Letošnja slavnostno akademijo v Šenčurju je zaznamovalo predvsem praznovanje dvajsetletnice delovanja občine.

SIMON ŠUBIC

Šenčur – V občini Šenčur so v petek na slavnostni akademiji ob dvajsetem občinskem prazniku, ki je potekala v šenčurskem krajevem domu, še enkrat prehodili dosedanje uspešno samostojno pot, ki je bila tlakovana tako z uspehi kot tudi s problemi. V kratkih pogovorih so o njih spregovorili kar vsi trije župani: Franc Kern, ki je prvih osem let oral ledino in postavil trdne temelje za delovanje občine, njegov naslednik Miro Kozelj, ki je županoval dvanajst let in nadaljeval začeto delo, ter sedanjí župan Ciril Kozjek, ki je vodenje občine prevzel šele lansko jesen, a so že vidni prvi rezultati njegovega dela. In še zanimiva podrobnost: Šenčurjani so vodenje občine v prvih dvajsetih letih zaupali možem, ki prihajajo iz različnih delov občine. Serjan Kern iz osrednjega dela občine, Hotemažan Kozelj s severa in Voklanec Kozjek z juga občine.

»Ko razmišljam o vseh dosežkih, ki smo jih v preteklem obdobju uspeli uresničiti, se mi porodi občutek zadovoljstva in veselja, saj vsakič znova ugotovim, da jih sploh ni malo. Kljub težki ekonomski situaciji v naši državi, ki je posledično prizadela tudi vse občine,

Letošnji občinski nagrajenci z županom Cirilom Kozjekom / Foto: Tina Dokl

proračunska sredstva namenimo največ za naše investicije,« je o prehojeni poti »dvajsetletnice« povedal slavnostni govornik Ciril Kozjek. Opozoril je tudi na aktualne občinske projekte. Največji je s strani Evropske unije sofinancirana gradnja fekalne kanalizacije v severnem delu občine, ki bo končana do poletja, istočasno pa na tem območju poteka tudi ureditev druge komunalne infrastrukture. Letos nameravajo urediti tudi mansardo na Osnovni šoli Šenčur, do konca leta izpeljati postopek sprememb in dopolnitve prostorskega načrta občine ter z njimi povezano umestitev predvidene čistilne naprave v Trbojah, še letos pa nameravajo pridobiti tudi gradbeno dovoljenje tako za čistilno napravo

kot za kanalizacijsko omrežje za celotni južni del občine. Za projekt bodo skušali pridobiti tudi evropska sredstva. V teh dneh začenjajo s pripravljalnimi deli za gradnjo začasnega krožišča za poslovno cono, s čimer bodo odpravili večleten problem.

Župan se je na koncu zahvalil tudi vsem posameznikom, ki so in še bodo prispevali k razvoju občine. »Ponosen sem, da živite in delate v našem okolju, ter vam želim, da bi z vašim delom dober glas o naši občini širili še naprej,« se je zahvalil letošnjim občinskim nagrajencem. Zlato plaketo je podelil nekdanjemu predsedniku državnega sveta Janezu Sušniku iz Šenčurja za dolgoletno aktivno delo pri številnih občinskih projektih. Srebrno plaketo je prejel nekdanji

odlični kolesar, sedaj pa športni delavec Bojan Udovič s Prebačevega, bronasti plaketi pa so podelili dolgoletnemu gasilcu Janezu Vrtačniku iz Vogelj, ki aktivno sodeluje tudi v vseh vaških delovnih akcijah, ter Iztoku Pelku z Visokega za prizadevano delo na športnem področju in v krajevni skupnosti. Ekipa gasilk pripravnic PGD Trboje, ki so lani postale državne prvakinja v orientaciji, je prejela spominsko priznanje.

Kulturni program na slavnostni akademiji je pripravil KUD Valentin Kokalj Visoko, na njej pa je bila osrednja glasbena gostja Alenka Godec. Pred akademijo je pred vhomom v dom krajanov potekal tudi polurni koncert Pihalnega orkestra Občine Šenčur.

Premalo povezovanja med ponudniki

V tržiški občini pogrešajo boljšo povezavo med turističnimi ponudniki, poslovno priložnost pa vidijo tudi v kolesarskem turizmu.

NEŽA ROZMAN

Tržič – V sredo je tržiški župan Borut Sajovic povabil turistične ponudnike v občini na srečanje z naslovom Kam gremo v turizmu?, na katerem so ocenili dosedanje delo na tem projektu. Z njim so začeli leta 2013, saj so poskušali obogatiti turistično ponudbo Tržiča in pripraviti nove smernice v razvoju turizma. Tokrat so pregledali dosežke do leta 2015 in predstavili načrte, ki jih imajo s turistično ponudbo do leta 2018. Župan je pojasnil, da so v zadnjih letih napredovali in izpeljali kar nekaj uspešnih projektov, med drugim so uredili Gorenjsko plažo, povečali število nočitev v Tržiču in obisk muzeja. Kot izjemno priložnost za Tržič je izpostavil kolesarske poti, za te so na občini že rezervirali nekaj sredstev in imenovali delovno skupino, ki se bo z njimi ukvarjala. V občini po županovih besedah manjka povezovanja med različnimi turističnimi ponudniki, sicer bi bilo uspehov v turizmu še več. Na to je opozarjal tudi Vid Meglič iz Urada za družbene dejavnosti Občine Tržič, ki je dejal, da bi morali postaviti enotno spletno stran in izdati zbornik, v katerem bi predstavili celotno ponudbo Tržiča, ki je bogata, a nepoznana. Lani so imeli v Tržiču 415 namestitev pri 20 ponudnikih, nočitve pa so v zadnjih dveh letih močno narasle. Turiste v Tržič pripelje

V občini bi radi spodbudili nastanek novih kolesarskih poti. Pozitivne rezultate so prinesle že pešpoti, kot sta Rožnovenska in Pot treh zvonov.

slikovita narava in možnost uživanja v njej. Ravno zato bi občina rada spodbudila nastanek novih kolesarskih poti po gorah in v dolinah. Pozitivne rezultate so po Megličevem mnenju prinesle že pešpoti, kot sta Rožnovenska in Pot treh zvonov, vendar tudi ob teh nimajo zadostne ponudbe gostiln in prenočišč. Na občini zato predlagajo, da se ponudniki čim prej zberejo in poskušajo ustvariti skupno ponudbo, ki bi privabljala turiste. Za predstavitev ideje o kolesarskih poteh so povabili na srečanje tudi Jana Klavoro in Andreja Žigona, ki imata s tovrstnim turizmom veliko izkušenj. Oba sta bila enotna v tem, da je za uspešno izpeljavo kolesarskega turizma bistvena infrastruktura, kar pa je najtežji in najdražji del celotnega projekta. Ob koncu srečanja so dali besedo še turističnim ponudnikom, ki so bili nad idejo kolesarskih poti navdušeni, vendar nekoliko zaskrbljeni glede označevanja poti, saj imajo s tem že na zgrajenih poteh veliko problemov. Skrbi jih tudi problematika legalizacije poti in dodatne ponudbe.

GG IZLET // sreda, 13. maja 2015

PLANICA, ZELENCI IN BELOPEŠKA JEZERA

Dopoldne bo z nami znani nekdanji smučarki skakalec Franci Petek, ki nam bo najprej predstavil Vrtec montessori v Radovljici, nato nam bo razkazal Nordijski skakalni center v Planici, za konec nas bo popeljal še v Zelence – zeleni izvir Save Dolinke. Tako nam bo Franci predstavil tri področja svojega delovanja: vzgojo otrok, smučarske stoke in geografijo. Po kosilu, ki bo v Gostilni pri Martinu v Kranjski Gori, se bomo odpeljali še na Belopeška jezera v sosednji Italiji. Na poti bomo poskrbeli za zanimive zgodbe in se naučili kakšno novo pesem. Priprani smo, da nam bo čas hitro minil.

Se vidimo na rajži!

Cena izleta je 30 EUR.

Cena vključuje: prevoz, vodena ogleda Planice in Zelencev, ogled Belopeških jezer, okusno kosilo in DDV.

Odhod avtobusa:
ob 7.20 z AP Škofja Loka,
ob 7.40 z AP Mercator Primskovo,
ob 8.00 z AP Creina,
ob 8.25 AP Radovljica.

Za rezervacijo čim prej pokličite po tel. št.: 04/201 42 41, se oglašite osebno na Bleiweisovi c. 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Za objave, ki prispejo kasneje od ponedeljka, 11. maja 2015, do 10. ure, zaračunamo potne stroške.

Fotografije so simbolične

Gorenjski Glas

Sodelovali bodo mladi podjetniki

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Škofja Loka – Predstavniki občine Škofja Loka so se prejšnji teden v Monoštru na Madžarskem udeležili mednarodnega srečanja Podonavske regije, ki združuje območja 14 držav. »Sodelovali smo župani štirih občin, poleg naše še Idrije, Ribnice in Murske Sobote, z nami je bil tudi pobudnik sodelovanja v regiji dr. Jože Gričar, pridružili sta se tudi obe veleposlanici – slovenska na Madžarskem in madžarska v Sloveniji – ter generalni konzul v Porabju,« je povedal župan občine Škofja Loka Miha Ješe.

Na srečanju Podonavske pobude so predstavili projekte, pri katerih lahko območja teh držav sodelujejo in zanje pridobijo tudi nepovratna sredstva. Pri tem bodo sodelovale razvojne agencije in proizvajalci programske opreme. Škofja Loka je predložila projekt mednarodnega sodelovanja mladih podjetnikov prek podjetniških inkubatorjev. »Pripravili bomo spletno stran, 12. maja bo na to temo že prva delavnica. Tako pričakujemo, da bo do druge konference, ki bo novembra v Ljubljani, ta projekt že pripravljen,« je dejal Miha Ješe, ki napoveduje, da bodo v projekt pritegnili tudi predstavniki partnerskih mest.

service

MAXX

NAJHITREJE RASTOČA MREŽA
AVTOMOBILSKIH SERVISOV

- za vse blagovne znamke ✓
- za vse modele ✓
- z najugodnejšimi cenami rezervnih delov ✓
- z nepremagljivimi cenami storitev ✓

MOTORNO OLJE

- + OLJNI FILTER
- + MENJAVA OLJA
- + preventivni in varnostni pregled vozila v ključnih 30 točkah

AKCIJSKA PONUDBA ZA VOZILA PEUGEOT 206,
STAREJŠA OD ŠTIRIH LET, 25. 4. - 8. 5. 2015

29,90 EUR

AKCIJSKA PONUDBA ZA VOZILA VSEH
BLAGOVNIH ZNAMK, STAREJŠA OD 4 LET.

39,90 EUR

Ceni veljata za člane MAXX Service Cluba.
Članstvo je brezplačno!

12-mesečno jamstvo na storitev in nadomestne dele zagotavlja najvišjo raven kakovosti!

www.servicemaxx.si

Spremljaj akcije in ugodnosti na: www.facebook.com/ServiceMaxxSlovenija

Cena 29,90 EUR oz. 39,90 EUR velja za do 4l olja z viskoznostjo 10W-40, ACEA: A3/B3. Za dizelske motorje oz. uporabo olja 5W-30, ACEA: A3/B3, C3 do 4l je doplačilo 9,90 EUR.

service MAXX

Mreža najbolj prijaznih servisov

OSREDNJE SLOVENSKA REGIJA:

Ljubljana – BTC

KMAG d.d., 01/584-31-50
Leskoškova cesta 2, Ljubljana

Ljubljana – Črnuče

AVTOHIŠA SNOJ d.o.o., 01/561-22-69
Stare Črnuče 10, LJ - Črnuče

Domžale

AVTOHIŠA AHAC d.o.o., 01/56-27-100
Mala loka 15, Domžale

Dob

CIM d.o.o., 051/381-403, Želodnik 1, Dob

Vrhnika

AVTOTRADE d.o.o., 01/755-79-00
Sinja Gorica 11, Vrhnika

Radomlje

NOVI AVTO CENTER d.o.o., 01/722-75-34
Prešernova cesta 12, Radomlje

Medvode

ČREŠNIK d.o.o., 041/646-601
Spodnja Senica 20, Medvode

PODRAVSKA REGIJA:

Maribor

AH POTOČNIK d.o.o. 02/234-40-40
Šentiljska cesta 131a, Maribor

Slovenska Bistrica

AVTO STEGNE d.o.o., 02/818-51-40
Zadružna ul. 7, Slovenska Bistrica

GORENJSKA REGIJA:

Kranj

NASMEH d.o.o., 04/232-83-93
Laze 18b, Kranj

Škofja Loka

AVTOSERVIS ERŽEN d.o.o., 04/513-70-00
Grenc 19, Škofja Loka

GORIŠKA REGIJA:

Nova Gorica

KMAG d.d., 05/33-33-213
Ul. Vinke Vodopivca 8, N. Gorica

JUGOVZHODNA SLOVENIJA:

Novo mesto

PSC STEPAN d.o.o., 07/393-36-80
Šmarješka cesta 50, Novo mesto

SPC KREVS d.o.o., 07/30-89-233

Črmošnjice pri Stopičah 4a, Novo mesto

Šentrupert

PETER PRIJATELJ s.p., 07/34-34-660
Rakovnik 11, Šentrupert

Kočevje

AVTOHIŠA RANDELJ d.o.o., 01/893-11-36
Mahovnik 2, Kočevje

Črnomelj

PSC STEPAN d.o.o., 07/30-61-812
Ul. Marjana Kozine 4a, Črnomelj

POMURSKA REGIJA:

Murska Sobota

AVTOCENTER LEPOŠA d.o.o. 02/536-17-70
Ivanocijevo naselje 2, M. Sobota

Dobrovnik

AVTOCENTER LAJTER d.o.o. 02/57-99-040
Dobrovnik 6c, Dobrovnik

Radenci

A.S. HIMELRAJH, Himelrajh
Drago s.p., 02/566 92 76
Kapelska cesta 21, Radenci

brezplačna številka

• 080 62 99

Slike so simbolične, za tiskarske in pravopisne napake ne odgovarjamo.
MREŽA SERVISOV d.o.o., Leskoškova 2, Ljubljana.

V Šenčurju blagoslovili konje

JANEZ KUCHAR

Šenčur – Konjenski klub Šenčur je v nedeljo ob godu njihovega farnega zavetnika svetega Jurija in ob zaključku praznovanja občinskega praznika organiziral tradicionalni, že trinajsti blagoslov in povorko konj in voz skozi Šenčur, ki se ju je udeležilo petdeset konj in devet vpreg iz šenčurske in tudi iz sosednjih občin. Konje in konjenike je blagoslovil šenčurski župnik Urban Kokalj. Vsak konj je dobil kos blagoslovljenega kruha in soli.

Na začetku povorke so jezдили konjeniki Roman Perdan, Urša Lampič in Janez Pipan z zastavami občine Šenčur, Evropske unije in Slovenije, spremljala pa jih je šenčurska godba na pihala pod vodstvom Andreja Zupana.

Konjenski klub Šenčur ima 42 članov, predsednik je Miro Peternel, gospodar pa Martin Mali. V začetku junija bo organiziral tradicionalno konjenico po krajih občine Šenčur, sodeluje pa tudi na tekmovanjih po Sloveniji v paralelnem jahanju.

Skozi Zalo po poteh Ivana Tavčarja

Žirovski Vrh – Turistično društvo Žirovski Vrh bo tudi letos za zaključek klekljarskih dni v soboto, 2. maja, pripravilo organiziran pohod skozi Zalo, po poteh pisatelja Ivana Tavčarja. Na poti bo mogoče srečati številne zanimivosti, za posebno popestritev pa pripravljajo razstavo klekljanih dreves sredi gozda. Obenem si bo mogoče ogledati igrane prizore iz Tavčarjevih del in spoznati, ali je ljubezen res vsem v pogubo. Pohodniki, obljublajo organizatorji, se bodo naučili lepega razgleda in domačih dobrot ter spoznali prijazne domačine. Začetek pohoda je ob 9. uri pri domačiji Pr Bukovc na Žirovskem Vrh 44. Tu se bo nato od 15. ure dalje odvijala Salamiada s tržnim dnem. Ljubiteljski izdelovalci salam lahko prinesejo salame v ocenjevanje, obiskovalcem pa omogočijo brezplačno poskusanje. Vse skupaj bodo popestrili s kulturnim programom. Ob 17. uri bo sledil še voden ogled utrdb Rupnikove linije na Golem vrhu.

Uresničila otroške sanje

Pri Luštinovih na Gostečah pri Škofji Loki so prvega konja dobili pred dobrimi tremi desetletji, danes jih imajo trinajst.

ANA ŠUBIC

Škofja Loka – Čeprav so Luštinovi na Gostečah pri Škofji Loki že dolga leta poznani predvsem po avtohiši, pa nikdar niso opustili kmetovanja. V njihovem hlevu je sicer le še nekaj glav govedu, saj so se v zadnjih letih bolj usmerili v rejo ovc in konjev. Prav s slednjimi imajo večje načrte, saj so pred kratkim osnovali Domačijo Lušina, katere glavna dejavnost je šola jahanja, kar so obiskovalcem predstavili minulo soboto na dnevu odprtih vrat.

Projekt domačije je zasnovala Agata Lušina Struna, ki je z odprtjem jahalne šole uresničila otroške sanje. A poudarja, da jahalne šole ne bi bilo brez njenega očeta Franca Lušine, ki je pred dobrimi tridesetimi leti kupil prvega konja. »Tedad se je začela moja ljubezen do konj. Potem smo jih postopoma dokupovali, več ali manj smo imeli lipicance,« razloži najstarejša od treh Luštinovih hčera. Danes je na njihovi domačiji

kar trinajst konj, od tega štiri je šetlandski poniji. Šola jahanja namreč terja različne velikosti konj, saj le tako lahko za vsakega jahača najdejo ustreznega.

»Projekt smo aktivno začeli uresničevati novembra. Konje smo s svojimi inštruktorji jahanja trenirali dva meseca. Pri izgradnji maneže nam je malo nagajalo mokro vreme, a nam je na koncu vse skupaj uspelo narediti v samo štirih dneh,« pove sogovornica, ki jo pri novem projektu podpira tudi mož Boštjan. Ker je konj kot vsaka žival lahko nepredvidljiv, so veliko pozornosti namenili varnosti, zato so uredili manežo z mivko, ki bolje ublaži posledice morebitnih padcev, prav tako pa so manežo ogradili z mehko plastično ograjo.

Konj je plemenita žival, jahanje pa nekaj posebnega, poudarja Agata Lušina Struna. »Konj ima terapevtski učinek, čuti jahača in praviloma je tudi obratno. Sicer pa je jahanje super šport,

Agata Lušina Struna, njenega moža Boštjana Struno in očeta Franca Lušino povezuje tudi ljubezen do konjev.

razvijamo tudi določene mišice, ki jih običajno manj uporabljamo, izvajamo ga na svežem zraku,« je naštel nekaj prednosti jahanja. Priporoča ga tudi otrokom: »Do šestega leta predlagamo sprehod v

maneži, pri tem pa se otroci navajajo na stabilnost in pravilno držo na konju, kar je tudi pogoj za razvoj v dobrega jahača. Vaje postopoma dopolnjujemo in pri šestih letih imamo že deklice, ki galopirajo.«

Prehitele so mamice

DINA KAVČIČ

Kranj – Glasove Muce Copatarice so neutrudne. Pletejo in pletejo, ne zmanjka jim ne volne ne volje in ne idej za kombiniranje barv in ustvarjanje novih krojev copatk za novorojenčke. Največ pove to, da so letos od januarja do aprila, torej v treh mesecih, spletle kar 743 parov copatk. Za izračun, koliko parov v povprečju splete ena gospa, je pomembno število pletilj. Glasove Muce Copatarice

štejejo šestnajst članic, torej ena v mesecu dni povprečno splete okoli petnajst parov copatk. Skupina poleg pletilj šteje še dve članici, Eriko in Tanjo Draksler, ki poskrbita za papirno dekoracijo vsakega paketka s copatkami. Spletenih copatk je več kot rojstev. Na aprilsko srečanje v porodnišnico so prinesle le tristo parov copatk, ostanek pa so prihranile za poletne mesece, ko se »proizvodnja« nekoliko umiri in zmanjša. Povprečno število

novorojenčkov v kranjski porodnišnici je od 125 do 135 na mesec oz. od štiri do pet rojstev na dan.

V porodnišnici Kranj v teh dneh potekajo še zadnje priprave na dobrodelni koncert Za lepše prve trenutke, ki bo v Ledeni dvorani Zlato polje v Kranju v četrtek, 7. maja. Izkupiček koncerta in druga pridobljena finančna sredstva bodo namenili obnovi porodniškega oddelka in porodnih sob. Cena vstopnice za koncert je petnajst evrov.

Dobro razpoložene Glasove Muce Copatarice v družbi vodstva porodnišnice in mamice Mateje Srečnik iz Dupelji, ki je 7. aprila povila drugorojenca Lana.

bolnišnica
za GINEKOLOGIJO
in PORODNIŠTVO
Kranj

prireja
DOBRODELNI KONCERT
za obnovo porodnega bloka
in porodniškega oddelka

»ZA LEPŠE
PRVE TRENUTKE«
V ČETRTEK 7.5.2015 OB 19.00 URI
V LEDENI DVORANI ZLATO POLJE

Nastopajoči:
Domen Križaj - muzikal Cvetje v jeseni
Ansambel Saša Avsenika
Tanja Žagar
Marko Vozelj & Mojs3
Kvatropirci
Andrej Šifrer
Veseli SVATJE
Mladinski pevski zbor OŠ Orehek Kranj

VSTOPNICE LAHKO DOBITE NA VSEH PRODAJNIH
MESTIH EVENTIMA IN PRODAJNE MREŽE PETROLA.
CENA VSTOPNICE JE 15 EUR.

Vaš prispevek lahko tudi nakažete na TRR 01100-6030277409
sklic 10-2015 odprt pri UJP Kranj ali pokličete na telefon 04/208 28 15.

Na dnevu odprtih vrat

Na dnevu odprtih vrat Biotehniškega centra Naklo je bilo več predavanj in stojnic s pestro ponudbo.

NEŽA ROZMAN

Strahinj – V Biotehniškem centru Naklo so zopet pripravili dan odprtih vrat, kjer so bodočim dijakom in študentom pa tudi krajanom želeli pokazati, s čim se ukvarjajo. Pripravili so različne stojnice, na katerih so svetovali o zasaditvi, predstavljali svoje izdelke in jih ponujali v pokušino, možnost predstavitve pa so imela tudi različna podjetja, ki s centrom sodelujejo. Obiskovalci so se lahko udeležili tudi vodenega ogleda posestva in cvetlične delavnice in si ogledali razstave o projektih, ki so jih učenci pripravili kot zaključne naloge pri poklicni maturi. Dva učenca sta prodajala čebelje izdelke, izkupiček od prodaje je šel v šolski sklad, en dijak pa je predstavil napravo za ožičenje pašnikov. Osrednji del so bila brezplačna predavanja, na katerih so strokovnjaki s področja kmetijstva, vrtnarstva in živinoreje predavali o različnih temah, zanimivih za dijake in študente ter za obiskovalce, ki so lahko izvedeli marsikaj koristnega o vplivu gnojenja na okolje, o ekološkem in organskem vrtnarjenju, gradnji sodobnih hlevov, negi

Na dnevu odprtih vrat v Biotehniškem centru Naklo / Foto: Gorazd Kavčič

in vzgoji gorenjskih naglejnov ... Gorazd Nastran iz podjetja, ki se ukvarja z urejanjem nogometnih in golfskih igrišč, je predaval prav o vzdrževanju teh igrišč. Razložil je, kakšna trava je najprimernejša za tovrstna igrišča in kako se jo najbolje vzdržuje. Poseben poudarek je dal zalivanju, saj ljudje po njegovem mnenju preveč zalivajo, s tem pa

spirajo zemljo, namesto da bi z zalivanjem le nadomestili izgubljeno vlogo. Preveč zalita trava pa ni zdrava in lepa. Dotaknil se je tudi problematike škropiv in gnojil ter zaščite pred boleznimi. Trava ima po Nastranovem mnenju tri osnovne zahteve: vodo, hranila in zračenje. Že samo z izpolnitvijo teh zahtev naj bi dosegli zdravo zelenico in močno zaščito

pred boleznimi, na te pa ne smejo pozabiti niti pozimi, ko lahko za zares učinkovito zaščito odstranijo sneg.

Majda Kolenc Artiček iz BC Naklo je še povedala, da so želeli na ta dan vključiti uporabne stvari, s katerih bi se lahko obiskovalci, ki niso strokovnjaki, kaj naučili in to uporabili na domačem vrtu. Vsemu temu so prilagodili predavanja in stojnice.

Nastopali za pomoč vrstnikom

Na Osnovni šoli Antona Tomaža Linharta so pred prazniki pripravili prireditev, na kateri so se predvsem z glasbenimi in gledališkimi točkami predstavili učenci šole. Z vstopnino in srečelovom so zbirali denar za šolski sklad.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Tudi letos so se na Osnovni šoli Antona Tomaža Linharta odločili, da bodo s šolsko prireditvijo, na kateri bodo svoje talente pokazali njihovi učenci z matične in podružničnih šol, poskušali zbrati čim več sredstev za šolski sklad. Tako so se prejšnji teden na šolskem odru na duhoviti prireditvi, ki so jo poimenovali Radovljica ima talent, navdušenemu občinstvu predstavili števil-

akcijami zbiranja starega papirja in zamaškov zberajo v šolskem skladu, je v osnovi namenjen za pomoč učencem iz socialno šibkejših družin. Sklad sredstva namenja tudi za nakup nadstandardne opreme ter sofinanciranje članarin za različne dejavnosti za otroke iz družin, ki jim tega sicer finančno ne bi mogle omogočiti. Lani se je tako v skladu nabralo okoli trinajst tisoč evrov; z delom sredstev so lahko kupili opremo za tek na smučeh, ki so jo

S prireditvijo Radovljica ima talent so na Osnovni šoli A. T. Linharta zbirali sredstva za šolski sklad. / Foto: Gorazd Kavčič

ni imenitni pevci, glasbeniki, igralci in športniki.

Kot poudarja predsednica šolskega sklada na radovljiški šoli Darja Pagon, je denar, ki ga s prireditvami, donacijami staršev ter

otroci že uporabljali pri pouku športne vzgoje in na športnih dneh. S sredstvi šolskega sklada so na šoli v preteklih letih že uredili ograjeno igrišče za otroke iz prve triade in kolesarnico.

Že najmlajši radi pomagajo

Pri Prostovoljnem gasilskem društvu Bitnje si želijo, da bi se čim več mladih vključilo med gasilce, zato so zanje pripravili spoznavno gasilsko popoldne, tudi najmlajši pa so se lahko oblekli v prave gasilce.

VILMA STANOVNIK

Zgornje Bitnje – Pod geslom Bodi junak in postani gasilec je minuli četrtek pred Mercatorjem v Zgornjih Bitnjah potekalo gasilsko popoldne, na katerega so člani domačega PGD Bitnje povabili zlasti mlade. Ob druženju so jim pokazali različne veščine, od

kotaljenja žogice skozi gasilsko cev do hitrostnega zbijanja tarč. Mladi so se lahko oblekli v gasilsko oblečilo, zapeljali z gasilskim avtomobilom, prav tako so prikazali pravo gasilsko vajo.

»Danes smo se zbrali z namenom, da v gasilsko društvo privabimo čim več otrok. Pokazali smo jim

nekaj vaj ter skušali pojasniti, da je gasilstvo tudi zabava in da se je tudi prek igre moč veliko naučiti. Tako že najmlajše poučimo o ognju in ravnanju z njim, saj nas ta spremlja vsepovsod, od domačega štedilnika do tabornega ognja. Prav tako jih učimo humanitarnosti oziroma medsebojne pomoči. Vsak kdaj potrebuje pomoč, morda veter odkrije streho hiše, pride do dimniškega požara, žledoloma in še veliko drugega je, pri čemer lahko pomagamo drug drugemu, gasilci pa znamo vedno stopiti skupaj in pomagati, kjer je pomoč potrebna,« je povedala mentorica mladine Katarina Pogačnik in pojasnila, da je v PGD Bitnje okoli dvesto petdeset članov.

»Trenutno imamo v društvu sicer kar nekaj otrok od šestega leta naprej, vendar pa jih je vseeno premalo, zato imamo težavo tudi pri nastopih na tekmovanjih. Poleg

tega se nam zdi, da je za vzgojo otrok v društvu dobro poskrbljeno in da je prav, da že mladi spoznajo, kaj vse počnemo gasilci in kako pomagati soljudem,« je ob druženju z najmlajšimi še dodala Katarina Pogačnik, ki prihaja iz gasilske družine, saj je oče predsednik gasilskega društva, v delo sta vključena tudi mama in brat. Tako je še v marsikateri družini.

»Za gasilstvo sem se odločil, ker so gasilci tako moj ati kot stric in drugi, pa tudi zato, ker bi rad pomagal ljudem, ki so v težavah. Med gasilci mi je všeč, ker se veliko naučim, hodimo pa tudi na tekmovanja in spoznavamo druge. Večkrat smo na tekmovanjih tudi zelo uspešni, zato imamo v gasilskem domu že veliko pokalov in priznanj,« je povedal dvanajstletni Nace Vilfan, ki je prepričan, da bo še dolgo ostal gasilec in da je to zares lep poklic.

Mladi so na gasilskem popoldnevu videli in izvedeli marsikaj o delu in nalogah gasilcev. / Foto: Gorazd Kavčič

Veliko otrok še ni videlo morja. Razveselimo jih.

Peljimo jih na morje!

K akciji lahko po svojih zmožnostih prispevate:

Daruj 1 EUR preko SMS

MORJE na 1919

Prispevek SMS sporočila je 1 EUR.

Daruj 5 EUR preko SMS

MORJE5 na 1919

Prispevek SMS sporočila je 5 EUR. Akcijo podpirajo Telekom Slovenije, Simobil, Tušmobil, Debitel, T2 in Izmobil.

Z nakazilom na račun: **SI56 03100 - 1234567891, sktlic: SI00 - 937030**

Več o akciji na spletni strani: www.rks.si

Poiščete nas lahko tudi na [Facebook-u: Rdeči križ Slovenije](https://www.facebook.com/RdeciKrizSlovenije)

BREZPLAČNA OBLAVA

RDEČI KRIZ SLOVENIJE - CZ IPKANI, BLEWESOVA C. 16, KRANJ

Primožič zmagovalec v Italiji

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minulo soboto so starejši mladinci kranjske Save nastopali v Tržiču v Italiji, kjer je potekala priznana mladinska dirka, že 61. GP Coppa Montes. Na njej so v preteklosti zmagovali naši odlični kolesarji, kot so Sandi Papež, Grega Bole, Simon Špilak in pred petimi leti Jan Polanc.

Tokrat je bilo na startu 122 kolesarjev, za ekipo Save pa so nastopili Jaka Primožič, Matic Katrašnik, Miha Zupan in Edin Kičin. Skozi celotno dirko so bili Savčani zelo aktivni, Primožič je dobil prvi in tretji gorski cilj, v veliko pomoč pa mu je bil predvsem Katrašnik. Po prečkanju zadnjega vzpona San Martino je v ospredju ostala skupina petih kolesarjev, med njimi tudi Primožič in kolesar Radenske Tadej Pogačar.

Taktiziranje drugih je v zaključku izkoristil prav Jaka, ki mu preostali niso mogli slediti, tako da je v cilju 102 kilometra dolge dirke visoko dvignil roke v znak zmagooslavja. Najboljši je bil tudi v seštevkju gorskih ciljev.

Zmagovalec Jaka Primožič in trener Matej Stare z zasluženimi pokali.

Z zmago je bil zadovoljen trener Matej Stare, ki je pohvalil celotno ekipo, ki je Primožiču pomagala do prestižne zmage. Jaka je z zmago postal tretji Savčan po Žigi Bajtu in Janu Polancu, ki je slavil na dirki s startom in ciljem v Tržiču.

Za še en lep uspeh Savčanov je minuli konec tedna na dirki GP dalla Liberazione poskrbel Gašper Katrašnik, ki je nastopil za slovensko reprezentanco. Na 138 kilometrov dolgi preizkušnji, ki se je končala s sprintom glavnine, je Gašper osvojil 15. mesto.

Odbojarski prvaki ACH Volley

Kamnik – Minuli četrtek se je s četrto finalno tekmo tudi za moške končalo letošnje odbojarsko prvenstvo. Po zmagi ekipe Calcit Volleyball na drugi tekmi v domači dvorani so kamniški odbojkarji tudi na četrti finalni tekmi nasprotnikom iz ekipe ACH Volley nudili dostojen odpor, vendar so jim na koncu vendarle morali čestitati za zmago 1 : 3 (-25, 23, -22, -15) in nov naslov državnih prvakov. Državno prvenstvo so odbojkarji Calcit Volleyballa tako končali na drugem mestu. »S celotno sezono smo lahko zadovoljni, saj smo bili edini, ki smo namučili državne prvake. Žal smo pred začetkom finalne serije ostali brez Žige Šterna, kar se nam je še kako poznalo,« je po odločilni tekmi poudaril trener Calcit Volleyballa Marko Brumen.

Anatomski atlas

Ta atlas vsebuje predvsem slike. Ko skušamo razumeti zgradbo ali lego določenega organa, nam nič ne pomaga bolj kot to, da vidmo, kateri in kakšni so sestavni deli organa oziroma kateri organi ga obdajajo. Anatomski atlas takov vključuje shematske, a dosledne in hkrati nazorne slike. Na njih so označeni posamezni deli telesa ali določenega organa, v kratkem besedilu zraven pa so razložene osnovne značilnosti.

11⁹⁰ EUR

* poština

Gorenjski Glas

Cena knjige je

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Poslovili so se z zmago

Ekipa škofjeloškega rokometnega prvoligaša Urbanscape je na zadnji domači tekmi sezone v dvorani Poden navdušila polne tribune navijačev ter zanesljivo premagala ekipo Trimo Trebnje.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Sobotna tekma v dvorani Poden je bila za domače rokometne ekipe Urbanscape, ki so letos novinci v 1. NLB leasing ligi, predzadnja v tej sezoni. Ker je bila hkrati tudi zadnja pred domačimi navijači, ki so tudi tokrat napolnili tribune, so se jim varovanci trenerja Roberta Bradeška želeli pokazati v kar najboljši luči. To jim je tudi uspelo, saj so povedli, ob polčasu vodili za tri gole, na koncu pa slavili z 28 : 21.

»Fantje so na tekmi proti ekipi Trima pokazali tisto, kar so se v tej sezoni naučili. Igrali so zrelo, izkazali so se kot moštvo, ki si zasluži igranje med prvoligaši. Kot trener lahko rečem, da so ogromno napredovali, in to je bilo tokrat res videti. Moštvo Trima Trebnje, ki se bori za igranje v končnici štirih najboljših ekip, je bilo favorit, nam pa je uspelo, da smo se res

Škofjeloški rokometarji so se na zadnji domači tekmi izkazali tako v napadu kot obrambi. /Foto:Primož Pičulin

zbrali in zaslužno zmagali. S šestim mestom na lestvici smo več kot zadovoljni, saj smo si kot novinci v prvi ligi pred sezono zastavili, da se bomo borili za obstanek. To je velik uspeh tako za člansko

ekipo kot za klub,« je po tekmi povedal trener moštva Urbanscape Robert Bradeško.

Ločani so namreč pred zadnjim krogom rednega dela tekmovanja med štirinajstimi moštvi s

štiriindvajsetimi točkami na šestem mestu, na lestvici pa vodi ekipa Celje Pivovarna Laško. Prihodnjo sredo, 6. maja, jih čaka še zadnja tekma te sezone, ko bodo gostovali pri Krki.

Hokejisti prek Nemčije v Ostravo

VILMA STANOVNIK

Kranj – Po včerajšnjem zadnjem treningu v dvorani Tivoli so člani naše hokejske reprezentance odpotovali v Berlin, kjer bodo opravili še zadnje treninge pred bližnjim svetovnim prvenstvom in se jutri na pripravljajni tekmi pomerili z nemško reprezentanco. Nato se bodo odpravili proti Ostravi, kjer jih prva tekma čaka v soboto, ko bodo njihovi nasprotniki Belorusi.

Po petkovem popoldanskem treningu je strokovni štab reprezentance prečrtal še zadnje ime in določil končni seznam potnikov na

Po zadnjih treningih v Tivoliju so naši hokejisti včeraj odpotovali v Nemčijo. /Foto: Tina Dokl

svetovno prvenstvo. Selektor Matjaž Kopitar bo na svetovno prvenstvo odpeljal tri

vratarje, trinajst napadalcev in devet branilcev. Med njimi je tudi Andrej Tavželj, ki

je s Torosom iz Neftekamska v četrtek postal prvak lige VHL.

Tako bodo na Češkem za Slovenijo nastopali vratarji Robert Kristan, Luka Gračnar in Gašper Krošelj, branilci Blaž Gregorc, Mitja Robar, Luka Vidmar, Žiga Pavlin, Klemen Pretnar, Miha Štebih, Sabahudin Kovačević, Aleš Kranjc, Andrej Tavželj in napadalci Žiga Jeglič, Rok Tičar, Robert Sabolič, Anže Kopitar, Jan Urbas, Jan Muršak, Tomaž Razingar, Marcel Rodman, Žiga Pance, Boštjan Goličič, Ken Ograjenšek, Miha Verlič in Aleš Mušič.

Nova visoka zmaga Zarice Kranj

JOŽE MARINČEK

Kranj – V 1. SNL Telekom so se tekme 29. kroga začele v petek, ko je Kalcer Radomlje v Domžalah gostil Maribor. Vodilni na lestvici so bili boljši in zmagali z 1 : 6. Domžalčani so gostovali pri Celju, tekma pa se je končala brez zadetkov. Domžale so na drugem mestu s 56 točkami, Kalcer Radomlje pa s 13 točkami ostaja na zadnjem mestu.

V 2. SNL je v 22. krogu Šenčur z ekipo Dravinja

Kostroj igral neodločeno 2 : 2. Nogometarji Triglava so gostovali in morali priznati premoč moštvu Ankaran Hrvatini, ki je slavil z 2 : 1. Roltek Dob je doma gostil zadnjega na lestvici Šmartno 1928 in ga premagal s 4 : 0. Na lestvici s 43 točkami vodi Krško, drugi je Roltek Dob z 41 točkami. Triglav je s 34 točkami peti, Šenčur pa s 25 točkami osmi.

V 19. krogu 3. SNL - center je ekipa Zagorja gostila Komendo in jo premagala s

6 : 1. Sava Kranj je gostila Ilirijo Extra Lux in morala priznati premoč gostov, ki so slavili z 2 : 3. Jezero Medvode in Britof sta igrala neodločeno 1 : 1, z enakim rezultatom pa se je končala tudi tekma Šobec Lesce – Kočevje. Bled Hirter je gostoval v Ivančni Gorici in izgubil z 2 : 0, Kalcer Radomlje B je na domačem igrišču gostil Rudarja iz Trbovelj in ga premagal s 4 : 0. V Podzemlju sta se pomerila Kolpa in Zarica Kranj, Zarica

pa je bila boljša in zmagala kar s 0 : 5 ter še naprej vodi na lestvici. V soboto so 15. krog odigrali v Gorenjski nogometni ligi. Rezultati: Naklo – Jacom Sport DLN 4 : 0, FC Podbrezje – Velesovo 1 : 2, Preddvor – Kondor Godešič 1 : 0, Polet – Bohinj 4 : 1, Jesenice – Niko Železniki 2 : 0, Žiri – Ločan 2 : 0 in Bitnje JuRentA – Visoko 5 : 1. V vodstvu ostaja Bitnje JuRentA z 31 točkami, točko manj ima na drugem mestu ekipa Žirov.

Upokojenci na strelski tekmi

Gorenjski upokojenci so se v Škofji Loki pomerili na pokrajinskem tekmovanju v streljanju s serijsko zračno puško. Nastopilo jih je 49 iz osmih društev upokojencev. Najboljše strelke in strelce imajo v Društvu upokojencev Škofja Loka. Tekmovanje je dokaz, da streljanje in upokojenci gredo skupaj, predstavlja pa jim predvsem rekreacijo, druženje in sprostitvev.

MAJA BERTONCELJ

Škofja Loka – Gorenjski upokojenci so se v četrtek udeležili Pokrajinskega tekmovanja društev upokojencev Gorenjske v streljanju s serijsko zračno puško, ki je potekalo v organizaciji DU Škofja Loka. »Tekmuje 16 upokojenk in 33 upokojencev iz osmih društev: Škofja Loka, Kamnik, Dovje - Mojstrana, Tržič, Jesenice, Žerjavčki Trzin, Radovljica in Bohinjska Bistrica,« je pojasnil Ivan Hafner, predsednik Komisije za šport in rekreacijo v DU Škofja Loka.

Upokojenke so se pomerile na strelišču SD Kopačevina v OŠ Cvetka Golarja, upokojenci pa na strelišču SD Škofja Loka. Ogledali smo si tekmovanje upokojenk. Pred nastopom in po njem je bilo opaziti sproščenost, druženje, med streljanjem pa so bile povsem osredotočene na svoje nastope. Upokojenka z dolгим strelskim stažem je Milena Dolčič iz DU Tržič. Strelja od svojega dvajsetega leta. Kot pravi, je streljanje primerno tudi

Streljanje je primerno tudi za upokojenke.

za upokojence, starost pri tem ni pomembna: »Najbolj pomembna je mirnost, koncentracija. Če hočeš kaj več, moraš imeti tudi kondicijo, da lahko dolgo držiš puško. Jaz samo še tekmujem. Letno imamo okrog deset tekem.« Helena Gaberc, ki prav tako tekmuje za DU Tržič, je povedala, da je streljanje zanjo užitek, rekreacija. Streljati je začela pred

približno petnajstimi leti, povsem naključno: »Na vasi, prihajam iz Loma, so potrebovali eno za v ekipo za troboj treh vasi, pa sem se odločila.« Precej krajši staž na strelskih tekmovanjih ima Milka Plasin, ki je v Škofji Loki zastopala barve DU Jesenice: »Z zračno puško streljam tretje leto. Poleg tega sem pri lovcih. Streljanje je tudi dobra rekreacija.«

Rezultati so znova pokazali, da imajo najboljše strelke in strelce v vrstah DU Škofja Loka, saj so zmagali v prav vseh kategorijah. V enotni ženski je bila najboljša Nevenka Mandić Orehek, skupaj s Francko Demšar Mesec, Ivanko Prezelj in Marijo Sovinc so zmagale tudi ekipno. Druga med ženskami je bila Milka Plasin (Jesenice), tretja pa Francka Demšar Mesec (Škofja Loka). V enotni moški kategoriji je bil najboljši Milenko Štimac, skupaj z Janezom Demšarjem, Francem Prezljem in Jelkom Peščem so za DU Škofja Loka osvojili tudi ekipno zmago. Drugi med moškimi je bil Bojan Pogačar (Kamnik), tretji pa Janez Demšar (Škofja Loka). Poleg tega je DU Škofja Loka dobilo tudi prehodni pokal. Najbolj so se jim približali Kamničani in Tržičani. »Naši strelci dobro tekmujejo. Ženske so bile lani državne prvakinja. Na splošno imamo v društvu zelo uspešno rekreativno in tekmovalno športno dejavnost,« je k uspehu dodal Hafner.

k

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN

Društvo živih kolesarjev

»Tisti, ki mu je iskreno do prijateljstva, se ne poteguje, da prijatelja dobi, marveč da postane prijatelj.« Albert Simonin

Zato kolesarji Gorenjskega glasa vsak tork na svojo kolesarsko vadbo odrinejo že osmo sezono. Kolesarske prijatelje je težko imeti. Veste, nekateri športi so gojišče samozavestnih, egoističnih ljudi. Kolesarstvo je tako. Poznavalci ga postavljajo med moštvene športe, vendar ti nobeno moštvo ne more pomagati, ko se klanci spremenijo v zid. Ko te dež pere več kot šest ur, ko so ceste tako spolzke, da vidiš le lastno kolo in zavore. Moštveni je toliko, da ti prijatelj, ki je na isti cesti, vendar na svojem kolesu, ponudi pomoč, ko te veter neusmiljeno potiska nazaj; ko ti zmanjka hrane, ti nekdo, ki te ima rad, odlomi delček svoje banane, energijske ploščice ali odstopi požirek iz »bidona«. Moštveni je toliko, kot reče trener, ki ve, da ti za tvojo uslugo lahko plača.

V našem društvu smo se izoblikovali ljubiteljski kolesarji, ki svet vidimo (prej ga nismo) s kolesa drugače. Verjetno ste gledali z oskarjem nagrajeni film Društvo mrtvih pesnikov. Zgodba o učitelju, ki svoje učence navdušuje s poezijo. Njihova šola življenja jih uči tradicije, časti, discipline in izvrstnosti. Carpe diem – izkoristi dan – je njihove šole moto. Vendar jih učitelj uči življenja skozi poezijo. Nekega dne mora vsak učenec stopiti na šolsko klop – da bi videl, kako je življenje videti od zgoraj ...

Mi smo pred osmimi leti sedli na sedež kolesa, da bi

videli, kako je življenje videti od zgoraj. Robin Williams, pokojni ameriški filmski igralec, v Društvu mrtvih pesnikov igra učitelja. Slučajno ali ne – Robin je bil tudi strasten kolesar. V svoji zbirki je imel več kot tisoč najrazličnejših koles, največ unikatnih specialk. Kolesaril je vsak dan, če je le čas dopuščal, in nekoč je izjavil, da vsakič, ko se spomni na vlogo v tem filmu, se spomni tudi fantov v kateri koli kolesarski ekipi, moštvu. Nekoč je dejal, da je kolesarjenje še najbližje letenju ...

Film je sicer tragičen, naša druženja pa daleč od tega. Do tragedije hvala bogu še ni prišlo in trudimo se, da je niti izzivamo ne, ker dobro vemo, kakšen je današnji promet. Naše društvo je ustvarilo trdno jedro kolesarjev, ki vsak tork pridejo, se zberejo, pripravijo in gredo na kolesarsko druženje. Vendar tu ne gre zgolj in samo za kolesarjenje, gre tudi za to, da se naučimo o vsem, kar kolo kolesarju ponuja. In to še zdaleč ni samo prevoz od ene do druge točke. Vesel sem, da nam je uspelo zbrati prijatelje zelo različnih starosti, zelo različnih življenjskih navad. A ko pride tork, smo pod čeladami enaki. Nekateri odstopajo s svojim »pumpanjem« ega in ne samo gum, vendar se vsakič znova spustijo v normalen tok vsakdana. Nekateri so ležerni do popolnosti, vendar se vsakič znova znajo priključiti nazaj v vsakdan. Nekateri pa so samo tiho in sledijo gumi pred sabo, vendar so vsakič, ko jih potrebuješ, kot prva pomoč v avtu vedno pri roki.

Odlična sezona za naše veterane

Sredi tega meseca se je v Avstriji zaključila letošnja sezona tekmovanja FIS v alpskem smučanju za veterane, v kateri so se izkazali tudi naši veterani, ki so že prej nastopili na svetovnem prvenstvu, kjer si je kar tri odličja privozila članica Smučarskega kluba Bled Boža Torkar.

VILMA STANOVNIK

Bohinjska Bela – Letošnja sezona naših alpskih smučarjev veteranov je bila zelo uspešna, njen prvi vrhunec pa je bilo svetovno prvenstvo, ki je konec marca potekalo v italijanskem Abetoneju. Prvenstva se je udeležilo okoli petsto osemdeset smučarjev in smučark svetovnega pokala FIS Masters iz 22 držav. V zelo slabih, skoraj neregularnih razmerah, ko je tri od petih dni deževalo, je zelo uspešno nastopilo tudi pet slovenskih tekmovalk in tekmovalcev. Najboljša med njimi je bila Boža Torkar, članica Smučarskega kluba Bled, ki je na prvenstvu osvojila tri medalje. V veleslalomu in superveleslalomu je bila namreč druga, tretjo pa si je priborila še v slalomu, ko je osvojila tretje mesto.

Drugi naši medalj niso osvojili, je pa peto mesto v veleslalomu osvojila Hedvika Kotar, v superveleslalomu je bil Tadej Prebil osmi, v

Boža Torkar je s svetovnega prvenstva veteranov v Abetoneju prinesla tri medalje in je bila naša najuspešnejša smučarka.

/ Foto: osebni arhiv

slalomu pa trinajsti, Boštjan Brus je bil v superveleslalomu šesti in dvanajsti v veleslalomu, Samo Borovinšek je bil v veleslalomu sedmi, Marko Ribnikar pa v veleslalomu sedemnajsti.

Zadnji dan svetovnega prvenstva je bil na sporedu še veleslalom FIS Masters za točke svetovnega pokala. Boža Torkar je bila zopet druga, Hedvika Kotar tretja, Tadej Prebil je zasedel šesto mesto, Samo Borovinšek pa je osvojil četrto mesto.

Svetovnemu prvenstvu je nato 10. in 11. aprila v avstrijskem Hinterstoderju sledilo finalno tekmovanje FIS veteranov alpskega smučanja. Finala se je udeležilo okoli dvesto petdeset tekmovalcev, od tega deset Slovencev, štirje so se potegovali celo za kristalne globuse, ki jih prejmejo prvi trije po kategorijah v skupnem seštevku sezone. Kot je povedala Boža Torkar z Bohinjske Bele, so tokrat imeli več sreče z vremenom, saj je

tekmovanje potekalo v lepem sončnem vremenu in dobrih snežnih razmerah. Hedvika Kotar iz Zagorja je bila na zaključnem slalomu in veleslalomu tretja in je za skupno tretje mesto dobila mali kristalni globus, Mojca Pečelin iz Žirov je bila v slalomu tretja, v veleslalomu pa druga in si je tudi v skupnem seštevku priborila srednji globus, Boža Torkar z Bohinjske Bele je zasedla četrto mesto v slalomu in drugo mesto v veleslalomu, kar je za 11 stotink sekunde odločilo, da je namesto tretjega, dobila kristalni globus za drugo mesto.

Slovence je odlično zastopal tudi Tadej Prebil z Brezovice, član Smučarskega kluba Bled, zasedel je 2. mesto v slalomu in veleslalomu in na koncu dobil tudi srednji globus za letošnje uvrstitve. Kot ugotavljajo naši smučarji veterani, je bila zanje minula sezona najuspešnejša doslej, zato upajo, da se bo tudi tovrstna promocija Slovenije in Gorenjske še nadaljevala.

Vodnik, ki vam bo vselej pri roki, lahko ga boste vzeli s seboj na vrt. Kot najkoristnejši kratki izpiski o vsem pomembnem: pripravi zemljišča, gnojenju, kolobarjenju, namakanju, varstvu rastlin, primeri načrtov vrta za določeno kvadrato, ... Okoli 100 najpogostejših vrtnin je predstavljenih na enak način - kratko, z vsemi podatki na enem mestu (dobri in slabi sosede, razni namigi, medvrstne razdalje, čas sajenja, ...). Za konec pa je priložen še koledar opravil po mesecih.

Vodnik po vrtu

Cena knjige je **12⁵⁰ EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

V Nepalju tudi Slovenci

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Nepalju, ki ga je v soboto prizadel uničujoč potres, ki je do včeraj terjal že 3300 smrtnih žrtev, se po podatkih slovenskega zunanjega ministrstva v pohodniških odpravah nahaja tudi okoli 60 slovenskih državljanov. Kot so pojasnili na ministrstvu, do nedelje še dva posamezna popotnika nista vzpostavila stika s svojci. Vsi ostali, ki so se javili, so nepoškodovani in relativno na varnem, pristojno slovensko veleposlaništvo v indijskem New Delhiju pa si prizadeva vzpostaviti stik z omenjenima popotnikoma. Zunanje ministrstvo vsem slovenskim državljanom, ki se ta

hip nahajajo v Nepalju, svetuje, da ob prvi priložnosti, ko jih to ne bo dodatno ogrozilo, državo zapustijo, saj so razmere v Nepalju zelo nepredvidljive in še nekaj časa ne bodo primerne za turistična potovanja, so zapisali v sporočilu za javnost.

V tej gorati himalajski deželi je po poročanju Pop TV tudi alpinist Viki Grošel, ki je po telefonu domačim že sporočil, da so vsi štirje člani njegove skupine na varnem in nepoškodovani. TV Slovenija pa je poročala, da je v Nepalju tudi pohodniška skupina pod vodstvom alpinista Andreja Štremflja, ki je pojasnil, da so bili v času potresa daleč od epicentra in da nadaljujejo začrtano pot.

Zmajarja našli mrtvega

SIMON ŠUBIC

Kranj – V četrtek popoldne se je končalo iskanje 50-letnega zmajarja iz okolice Ljubljane, ki je v sredo popoldne z jadralnim zmajem vzletel iz vasi Gozd nad Križami v občini Tržič, kmalu zatem pa se je za njim izgubila vsakršna sled, čeprav so ga iskali tudi s pomočjo helikopterja. Po razpoložljivih informacijah

je takoj po vzletu odjadral ob grebenu Karavank v smeri Jesenic, kar se je nazadnje potrdilo za pravi podatek. Ljubljancina so namreč naslednji dan okoli 18. ure našli mrtvega na območju Struške, v glavnem grebenu Karavank. Policisti in kriminalisti, ki so na kraj poleteli s helikopterjem, vzrok nesreče še ugotavljajo, so pojasnili na Policijski upravi Kranj.

Policija preklcala iskanje

Kranj – Policijska uprava Kranj je včeraj tudi uradno preklcala iskanje 27-letne Bohinjke Katje Sodja, ki so jo domači pogrešali od lanskega božiča. Njen avto so našli pod planino Uskovicna, kljub obsežni iskalni akciji pa tedaj mlade Bohinjke niso našli. 11. aprila so bohinjski gorski reševalci med helikoptersko vajo na vrhu Studorja odkrili žensko truplo. Medtem ko se je po najdbi trupla Katjin oče preko Facebooka zahvalil vsem, ki so jo pomagali iskati in ki so družini v težkih trenutkih stali ob strani, pa policija njene identitete ni takoj potrdila. Poročali smo že, da je izkušeni planinki najverjetneje zdrsnilo na skalnatem robu, pri čemer je padla v globino.

Obtožnico bodo spremenili

Na sojenju nepremičninskemu posredniku Danijelu Smuku in nekdanjemu direktorju Kmetijsko-gozdarske zadruge Sava Lesce Emilu Peternelu je tožilstvo napovedalo spremembo obtožbe.

ANDRAŽ SODJA

Kranj – V zatožno klop Okrožnega sodišča v Kranju sta prejšnji teden znova sedla kranjskogorski nepremičninski posrednik Danijel Smuk in nekdanji direktor Kmetijsko-gozdarske zadruge (KGZ) Sava Lesce Emil Peternel, ki ju obtožnica bremeni goljufije in pomoči pri njej. Obtožbe segajo v leto 2006, ko naj bi Peternel leto dni po sklenitvi pogodbe o prodaji 346 tisoč evrov vrednih prostorov trgovine in gostinskega lokala kot direktor KGZ Lesce podpisal aneks, s katerim naj bi nepremičninar Smuk neupravičeno postal lastnik še desetih apartmajev v Kranjski Gori, ki sploh niso bili v lasti zadruge, temveč podjetij Trgoavto in Mercator, kar naj bi Peternel tudi vedel. Pod pretvezo, da gre le za uskladitev s stanjem v zemljiški knjigi, naj bi pri tem pretentala notarja Stanislava Krainerja, da je aneks tudi overil.

Na tokratni glavni obravnavi so zaslišali več prič, med njimi nekdanjo pravnico Mercatorja Mojco Čander Petrič, ki je povedala, da so zadevo odkrili leta 2009, ko je tožbo za razveljavitev kupoprodajne pogodbe vložil Trgoavto, Mercator pa se je tožbi pridružil, saj je bilo v aneksu med Peternelom in Smukom tudi

Zaradi zdravstvenega stanja drugoobtoženega Emila Peternela so sojenje prestavili v prvo nadstropje, saj ni zmogel poti v drugo.

sedem Mercatorjevih apartmajev. Ker je Petričeva kasneje Mercator zapustila, ji ni znano, kaj se je dogajalo kasneje. Povedala pa je, da zemljiškoknjižno stanje apartmajev in etažna lastnina nista bila urejena. Pričanja se je udeležil tudi Igor Jozelj, ki naj bi bil tudi oškodovan zaradi opisanih dejanj obtoženih, vendar je v pričanju povedal, da se ne čuti oškodovanega, apartma pa je vmes že prodal. Oškodovanja ni zaznal niti predsednik nadzornega odbora Kmetijsko-gozdarske zadruge Sava Anton Avsenik, ki je pojasnil, da so se v tem času ukvarjali z anarhijo pri

nepremičninah v lasti zadruge. »Zato smo najeli tudi strokovno sodelavko, ki se je ukvarjala z urejanjem zemljiškoknjižnih zadev. Upravni odbor pa je o poslih sklepal na predlog direktorja ali strokovne službe. Vse skupaj se je začelo tedaj, ko smo se zaradi slabega poslovanja odločili za ukinitve zadruge v poslovnih prostorih, ki so bili prodani,« je povedal. Na vprašanje tožilke, ali je vedel za apartmaje, je Avsenik odgovoril, da se o njih niso nikoli pogovarjali.

Sojenje se je povsem zapletlo ob pričanju sodnega cenilca, ki je pripravil cenitev apartmajev na dan 30. maja

2006, zagovornika obeh obtoženih Boštjan Penko in David Sluga pa sta njegovo cenitev označila za izjemno slabo, saj je bila opravljena štiri leta kasneje. »V teh letih je zagotovo prišlo do vlaganj v objekt,« je poudaril Sluga. Cenilec Slavko Stošički je sicer pojasnil, da računov za morebitna vlaganja ni upošteval, saj za to ni dobil naloge, razliko v vrednosti za stanje štiri leta nazaj pa je izračunal na podlagi meril stroke, ki predvidevajo razliko do največ deset odstotkov, kljub temu da so se v tem času prodajne cene nepremičnin v Kranjski Gori razlikovale tudi za več kot tisoč evrov na kvadratni meter.

Sodnica Marjeta Dvornik je na zahtevo obrambe cenilcu naročila dopolnitev mnenja z odgovori na vprašanja, ki jih bo posredovala obramba. Okrožno državno tožilstvo pa je o tem napovedalo spremembo obtožnice, in sicer naj bi prekvalificiralo storjeno dejanje goljufije v poskus goljufije in pomoč pri poskusu goljufije. Pisni spremembi obtožbe sta oba zagovornika sicer odločno nasprotovala in pozvala k zaključku in oprostiti sodbi, vendar njunih ugovorov predsednica senata Marjeta Dvornik ni upoštevala. Sojenje se bo z dopolnilnimi informacijami cenilca nadaljevalo 15. junija.

Za motorista usodna hitrost

Nepriklagovana hitrost je botrovala smrtni nesreči sedemnajstletnega motorista na Bregu ob Savi.

SIMON ŠUBIC

Breg ob Savi – V nedeljo ponoči zvečer se je na Bregu ob Savi zgodila huda prometna nesreča, v kateri je življenje izgubil sedemnajstletni motorist iz okolice Škofje Loke. Na Policijski upravi Kranj so včeraj pojasnili, da je mladi motorist med vožnjo skozi vas iz smeri Jame proti Drulovki zaradi nepriklagovane hitrosti izgubil oblast nad motorjem. Pri tem je padel po tleh in tam obležal, njegovo motorno kolo pa je silovito priletelo v obcestno betonsko ograjo. Sedemnajstletnik, ki je med vožnjo uporabljal zaščitno čelado, je za posledicami hudih poškodb umrl na kraju nesreče. Morebitno prisotnost alkohola bodo ugotavljali v nadaljnji analizi, je

Mladi motorist se je smrtno ponesrečil v vasi Breg ob Savi. / Foto: Gorazd Kavčič

sporočil Bojan Kos, tiskovni predstavnik PU Kranj.

Sedemnajstletni motorist je letošnja četrta smrtna žrtev na gorenjskih cestah. Na Jesenicah je 26. februarja

na glavni cesti med podvozom pod železniško progo in osrednjim križiščem za Koroško Belo pod tovarnjak usodno padel 49-letni pešec, 27. marca pa sta v trčenju v

križišču regionalne ceste Kranj-Šenčur in avtocestnega priključka Kranj vzhod umrla povzročitelj in sopotnica v njegovem avtomobilu, oba iz Radovljice.

Ivan Sivec
ZELENA SOLZA

Vojni roman
Zelena solza se lahko bere tudi kot nadaljevanje knjige Ognjeni ruj. V Zelenu solzi sledimo napeti in čustveno bogati pripovedi iz katere lahko zaslutimo potek življenja med prvo svetovno vojno skozi zgodbo o kraški družini Jakomin.

Trda vezava, 336 strani.
Redna cena je 32,10 EUR.

10 EUR
+ poštnina

Pisatelj Ivan Sivec je tudi to knjigo ponudil po posebni ceni: če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

Leta 2014 smo prvomajska Snovanja v celoti posvetili stoti obletnici začetka prve svetovne vojne. Tokrat jih namenjamo 70. obletnici konca druge od obeh velikih vojn 20. stoletja. Poudarek je na hudo različnih zgodbah, ki so jih maja 1945 doživljali naši ljudje. Ne le na zmagovalni, tudi na poraženi in včasih prezrti strani ...

Zgodbe s konca druge svetovne vojne

MIHA NAGLIČ

Podpisani pripadam generaciji, ki je v šolah spoznala le zgodbe zmagovite strani. V osnovni šoli sem imel sošolce iz domobranskih družin, vendar ne oni sami ne drugi o tem niso nikdar spregovorili. V nekaterih družinah o teh rečeh tudi doma niso govorili, kaj šele v javnosti. Slovenska javnost (in z njo tudi jaz) je za poboj domobrancev, ki se je začel že konec zmagovitega maja 1945, izvedela šele iz intervjuja, ki sta ga naredila književnika Edvard Kocbek in Boris Pahor in ga je slednji objavil v svoji tržaški reviji Zaliv oziroma v posebni brošuri te revije, marca 1975, v letu, ko je takratna Slovenija na veliko slavila 30. obletnico zmage. Kakšna bo ta obletnica 40 let pozneje, bomo videli kmalu, gotovo pa bo močno drugačna, bolj trezna in bolj kritična, a najbrž tudi bolj sprta kot sprava.

Sicer pa maja 1945 ni šlo le za zmago partizanske in komunistične strani na eni in hkratni poraz okupatorske in kolaborantske na drugi strani. Slika ni bila črno-bela oziroma rdeče-črna, na njej bilo še veliko drugih barv, zlasti veliko odtenkov sive. Večina ljudi ni bila aktivno ne na eni ne na drugi strani; konec vojne je ta večina gotovo doživljala z velikim olajšanjem, a bili so tudi dvomi in strah. V domovino so se začeli vračati slovenski vojaki, ki so bili prisilno mobilizirani v nemško vojsko. Teh zmagovalci niso pobijali, a kot se je kmalu pokazalo, so tudi njim namenili usodo drugorazrednih državljanov. Njihovo usodo je raziskovala mag. Monika Kokalj Kočevar,

glavna strokovna sotrudnica teh Snovanj. O njihovi povojni usodi nam je povedala: »Slovenski mobiliziranci so se po koncu vojne iz ujetniških taborišč vračali v domovino, med njimi okoli 15.000 težjih in lažjih ranjencev. Povratnike iz zahodnega ujetništva so zbirali v repatriacijskem centru na Jesenicah, iz ujetništva na vzhodu pa so prihajali prek Subotice v Vojvodini. Večina vojaških ujetnikov se je vrnila do konca leta 1945, mnogo, predvsem iz sovjetskega ujetništva, pa se jih je vrnilo nekaj let po vojni, zadnji šele leta 1956. Doma so mnoge čakala zasliševanja in zaničevalni izraz švabski vojak in status drugorazrednega državljana. Usodo mobilizirancev so krojili tudi vodilni ljudje v KLO, saj je bilo od njih precej odvisno, ali se bodo smeli normalno vključiti v življenje. Najhujšo usodo so doživeli tisti, ki so bili dodeljeni enotam SS.«

Pred 70 leti so se začeli vračati tudi tisti, ki so bili iz

domovine nasilno izgnani. Ti naj bi se povečini znašli ob boku zmagovalcev, a tudi na marsikatero od njih je padel sum. Če je nekdo preživel nemško koncentracijsko taborišče, je bil že zato sumljiv. Kako mu je uspelo preživeti? Se je udingal taboriščni upravi in paznikom? No, večina medvojnih izgnancev se je kljub vsemu vračala domov in v svobodo. Drugače je bilo z množico tistih, ki so svoje domove zapustili ravno maja 1945, prostovoljno sicer, a po sili razmer in se podali v negotovo begunstvo. Eden takih je bil Žirovec Anton Žakelj (1907–2006). V zadnjih letih vojne je živel in delal v Kranju, kjer so imeli žirovski čevljarji svoje vojno podjetje, bil je knjigovodja te firme. Večina teh čevljarjev se je maja 1945 vrnila v Žiri. Tone se je odločil za »beg v neznanost«. Pot ga je vodila iz Kranja v Vetrinj, nato v taborišča za civilne begunce, na novo se je z družino, ki je začela nastajati ravno v begunstvu,

ustalil v ZDA. Od tam mi je kot uredniku Žirovskega občasnika več let pošiljal poglavja iz svojega medvojnega in povojnega dnevnika in iz tega sem izbral nekaj odlomkov iz maja 1945. Dne 5. maja je bila sobota. »Stotine avtomobilov in konjskih vpreg je šlo skozi mesto, vse na sever, v Avstrijo. Popoldne sem šel k šmarnicam v Šmartno. Po molitvi smo se pogovarjali pred cerkvijo. Nenadoma je pripeljal mimo velik črn avto s številko 1A in v njem general Rupnik in več druge gospode. Veliki črni avto je tudi druge presenetil, ker takih avtov nismo videli med vojno. (Pozneje sem izvedel, da so bili v avtu general Rupnik, njegov voznik Luka Milharčič, dr. Kociper, Rupnikova in Kociprova žena in morda še kdo.) Bolj kot vsi transporti in kolone me je ta avto prepričal, da se res bliža konec

Domobranci so postali zmedeni, prijatelji partizanov veseli. Danes sem videl in slišal toliko razburljivih

novic, da so me malo zmedle.«

Ja, koga pa ne bi! Konec vojne je pred vrati, človek bi šel najraje domov, a ve, da ga tam ne čaka nič dobrega. Zato v njem mukoma zori odločitev, da se raje poda v neznanost. Predvsem zato, da bi preživel in da ne bi živel pod oblastjo, ki mu je tuja. Konec druge svetovne vojne je čisto po svoje doživel tudi poznejši pisatelj Vladimir Kavčič (1932–2014). Tiste dni še ni dopolnil 13 let, a se mu je zgodila prava avantura. Z vrstnikom sta morala spremljati voz, s katerim so nemški žandarji iz Gorenje vasi med umikom odpeljali svoj tovor na Koroško. Voz in par konj sta nato pripeljala nazaj.

Zgodbe iz maja 1945 so res različne. Smo jih 70 let po njihovem nastanku že zmožni kot take tudi doživljati in sprejemati? Da niso več »naše« in »vaše«, temveč v vsej svoji različnosti pravzaprav vse naše, del naše skupne dediščine.

Zgodbe iz maja 1945 so res različne. Smo jih 70 let po njihovem nastanku že zmožni kot različne tudi doživljati in sprejemati? Da niso več »naše« in »vaše«, temveč v vsej svoji različnosti pravzaprav vse naše, del naše skupne dediščine.

Zmagovalci: Jeseniško-bohinjski odred na Koroškem, maja 1945 / Foto: Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Druga svetovna vojna naj bi se v Evropi končala 9. maja 1945. Kako pa je bilo tistega dne pri nas? Natančneje: v Kranju. Eno od izvirnih pričevanj imamo v dnevniku, ki ga je pisal Žirovec Anton Žakelj. Živel in delal je v Kranju, kjer so imeli žirovski čevljarji svoje vojno podjetje ...

Maja 1945: beg v neznano

MIHA NAGLIČ

Ja, žirovski čevljarji so imeli v letih 1943–1945 svojo firmo v Kranju! Ko so se Nemci 23. oktobra 1943 pod pritiskom partizanskih enot umaknili iz Žirov, so s seboj odpeljali tudi velike količine usnja in čevljev in vse to spravili v Ljudskem domu v Kranju. Ko so jih prizadeti prosili, naj jim zaplenjeno vrnejo, so to možnost zavrnili, hkrati pa predlagali, da v Kranju odprejo podjetje in v njem izdelujejo čevlje za nemške (razumelo se je: ne za partizanske) potrebe. Tako se je tudi zgodilo. Nekateri člani predvojnih zadrug in podjetnika Anton Gantar in Ivan Zajc so decembra ustanovili firmo z dolgim nazivom v nemščini: »Kriegsarbeitsgemeinschaft der Sairacher Schumacher, Krainburg« (Vojna delovna skupnost žirovskih čevljarjev, Kranj); zaposlovala je 41 mojstrov in pomočnikov in štiri vajence. Glavni so bili: vodja Franc Gantar, knjigovodja Anton Žakelj in glavni mojster Jernej Peternel (oče slikarja Konrada). Za delavnico jim je Polde Zupan prepustil gornji del svoje usnjarne ob Savi (tik za Delavskim domom), stroje so iz Žirov pripeljali naknadno. Delali so do konca vojne, se po njej vrnili v Žiri in postali kadrovska jedro, iz katerega je v naslednjih letih nastala Alpina. Anton Žakelj je ves čas pisal dnevnik, ta pa je danes prvovrstno pričevanje o vojnem in povojnem času.

Prvi majski dnevi v Kranju

V dnevniku Antona Žaklja preberemo najprej, da je bil 1. maja 1945 torek. Sledi: »Alarmirajoča poročila so vsaj deloma resnična. Vinko Tavčar, ki je bil prej mlekarnik na Hotavljah, nazadnje pa pri četnikih, je prišel v Kranj in povedal, da partizani, okrepljeni z indijskimi gurkami in ruskimi tanki, prodirajo nezadržno proti Ljubljani. Nemci in domobranci jih ne morejo ustaviti; rešitev je samo v begu. Res so šli nemški avtomobili vso noč skozi Kranj proti Koroški. Red je še povsod. Banka mi ni hotela izplačati

Anton Žakelj (1907–2006), knjigovodja žirovske čevljarjske firme v Kranju, fotografiran v begunskem taborišču na Koroškem, 1946. Fotografijo hrani sin Janez Žakelj, St. Paul, Minnesota, ZDA.

10.000 RM za plače delavcem. – 2. maja 1945, sredo. Govori se, da je Hitler umrl v Berlinu. Za Hitlerjem nihče ne žaluje. – 3. maja 1945, četrtek. Popoldne v Loko po karte – zastoj. Videl veliko skupino Rusov, ki so marširali skozi Loko v Poljansko dolino in na Primorsko, proti partizanom. Ob 6.30 je odpeljal iz Kranja zadnji vlak na Gorenjsko. Govori se o miru, toda letala prihajajo še vsak dan. Ob osmih streljanje z vsemi flak kanoni. Nekaj bo nekje padlo na vlak. – 4. maja 1945, petek. Zjutraj so ti to vci spet napadli železniške transporte in baje zadelo deset lokomotiv, večino v Loko. Ob dvanajstih so vrgli bombe na sodišče in na sosednje hiše v Loko. Slo venec poroča o ustanovitvi slovenske narodne vlade države, parlamenta in drugo z dr. Basajem na čelu. Ministri so: Franc Kremžar, dr. Voršič in drugi. Dobri možje! Ob pol dvanajstih ponoči je začelo zvoniti v Kranju in je zvonilo kot za največji praznik do pol dveh zjutraj. – 5. maja 1945, sobota. Stotine

avtomobilov in konjskih vpreg je šlo skozi mesto, vse na sever, v Avstrijo. Zjutraj so že povedali, da je vsa slovenska vlada aretirana, da je prišel kralj Peter v Trst ipd., vse mogoče in nemogoče novice. Popoldne sem šel k šmarnicam v Šmartno. Po molitvi smo se pogovarjali pred cerkvijo. Nenadoma je pripeljal mimo velik črn avto s številko 1A in v njem general Rupnik in več druge gospode. Veliki črni avto je tudi druge presenetil, ker takih avtov nismo videli med vojno. (Pozneje sem izvedel, da so bili v avtu general Rupnik, njegov voznik Luka Milharčič, dr. Kociper, Rupnikova in Kociprova žena in morda še kdo.) Bolj kot vsi transporti in kolone me je ta avto prepričal, da se res bliža konec. Zvečer so partizani osvobodili Begunje z vsemi še živimi talci. Nemci so bili pobiti. Zasedli so tudi Logatec; domobranci res beže iz Žirov, Rovt, Lučin, Gorenje vasi. Domobranci so postali zmedeni, prijatelji partizanov veseli. Danes sem videl in slišal toliko razburljivih

novic, da so me malo zmedle. – 6. maja 1945, nedelja. Ponoči nisem mogel spati; neki zunanji šum me je motil. Vstal sem in šel na balkon pogledat, kaj se godi. In sem videl: od vrha Gaštevskega pa do vrha Jelenovega klanca ena sama kolona nemške vojske, peš in na vozovih. Tih, kot strahovi, se je kolona pomikala proti Gorenjski. Ob pol sedmih sem šel k maši. Vlak je pripeljal množico beguncev iz Dolenjske. Pripovedujejo, da armada mednarodnih partizanov zaseda deželo. Nemci beže ali mečejo orožje proč; domobranci sami ne morejo vzdržati navela. Begunci hočejo priti čim prej pod varstvo Angležev – peš, z avtomobili, kolesi ali živinsko vprego. Podnevi se je val beguncev zvil v tri kolone: Nemci in druge oborožene sile, begunci na vozovih in pešci. Opazujoč ves dan procesijo beguncev, sem postal – z množico – nekoliko živčen, zato sva šla s Cilko zvečer v Loko. Čete Rusov, ki so mirno ležale s konji v senci ob cesti, so me pomirile, toda ko sva se vrnila v Kranj in videla dve strnjeni koloni avtomobilov in vozov od Gašteja do Jelena do desetih zvečer, kljub policijski uri, ki je določena ob osmih, sem postal spet nemiren. – 7. maja 1945, ponedeljek. Popoldne sem se šel v Loko poslovit od staršev in sester. Mama me je spodbujala, naj se umaknem; sama, ata in sestre bodo ostali v Loko, pa naj pride karkoli. Val beguncev je vsrkaval v svoje kolone tudi begunce, ki so prihajali iz stranskih vasi, in pritegnil tudi marsikoga, ki prej ni mislil iti od doma. Med bežečo armado sem videl nemškega častnika, ki se je peljal v lepo prebarvanem osebnem avtomobilu z ojesom in konjsko vprego. (Avtomobili z zadaj pritrjenim tankom za pogon na drva, podobni vodnemu grelcu, so bili že nekaj let v prometu, takih na konjsko vprego pa še nisem videl.) – 8. maja 1945, torek. Iz Loke sta prišla Lovro Možina in Franc Stanovnik in hotela iti takoj naprej. Pregovoril sem ju, da sta ostala čez noč. Velikanske množice beguncev vedno bolj uporabljajo travnike ob cesti, ker na cesti ni več prostora.«

Kranj, 9. maja 1945

Druga svetovna vojna naj bi se v Evropi končala 9. maja 1945. Ob koncu prejšnjega dne je general Alfred Jodl v imenu nemške vojske podpisal brezpogojno kapitulacijo. V Moskvi je bil ob tisti uri že 9. maj in tako se je uveljavil ta datum. Pa poglejmo, kako je bilo istega dne pri nas. Konkretno: v Kranju. Anton Žakelj: »9. maja 1945, sredo. Prve dni maja so odvažali vlasovci z lojtrskimi vozovi hrano iz skladišča Majdičevega mлина ob Savi proti Gorenjski, najbrž na Ljubelj. Vodil jih je star ruski polkovnik. Danes so ljudje opazili, da pred skladiščem ni več straže; menda ni bilo več niti zaklenjeno. Vdrl so v skladišče in odnašali moko, sladkor, makarone, riž v vrečah in zaboje mesnih in ribjih konzerv, surovega masla, prepečenca in druge hrane. Pri plenjenju je sodelovala množica civilistov in tudi vojakov. Neki vojak, ki je malo prej ponujal v Domu porcelanasto posodo, je prinesel v vežo Delavskega doma vrečo sladkorja in naročil enemu naših, naj pazi nanjo. Toda on je imel prav toliko pravice do nje in jo je nesel v skladišče. Nemec je pa šel po drugo. Ko se je vrnil in ni dobil vreče, je izdril bajonet in z njim v roki tekal po hodnikih in sobah. Nezanosljivega varuha svoje vreče ni našel. Tudi mene so nagovarjali, naj si kaj pomagam, pa nisem za tako delo. Drugi so mi dali nekaj konzerv kislega zelja, ribjega in svinjskega mesa in prepečenca. Vse nama je prišlo zelo prav. Kranjčani, ki so pričakovali partizane kot osvoboditelje, so gledali procesije beguncev in zmajevali z glavami. Kmet Govekar s Primskovega me je vprašal: Le kaj mislijo ti ljudje? Da jih na Koroškem čakata med in mleko? Vprašajte tega! sem odgovoril in pokazal na kmetiča iz Dolenjske, ki je peljal na malem voziču s kravjo vprego nekaj malih otrok. Res ga je vprašal: Za božjo voljo, zakaj bežite? Odgovor: Pred tremi leti smo bežali iz Dolenjske v Ljubljano, zdaj bomo pa bežali na konec sveta, če treba. Ni razumel. Zmajal

»Nenadoma je pripeljal mimo velik črn mercedes s številko 1A in v njem general Rupnik in več druge gospode. Bolj kot vsi transporti in kolone me je ta avto prepričal, da se res bliža konec.«

SPOMINI

Snovanja

je z glavo in mrmral: S praga svobode beže v neznanost! Gospa Zupanova je te dni pekla in cvrla, da bi na dan zmage sprejela osvoboditelje, med njimi tudi svojega brata, partizanskega heroja. Čudila se je, zakaj mi bežimo iz raja. (Pozneje sem izvedel, da je po našem odhodu navdušeno slavila zmago. Ko se je peljala v avtu s svojim bratom, so se zaleteli v neko drevo in gospa je bila mrtva. Tako je postala njena hčerka popolna sirota. Očeta so ji že leto prej ubili Nemci.) Kljub močni privlačnosti kolone beguncev sem z begom odlašal. Čakal sem na križišču pred Majdičem, če bi videl vsaj enega mojih bratov iz Ljubljane, spraševal ljudi, ki sem jih poznal, če so kaj videli katerega, pa nobeden ni nič vedel o njih. Neki Ribničan je na vprašanje, kako je z dekanom č. g. Demšarjem, odgovoril: Njega so križali. Videli so se tudi žalostni prizori: Mimo je prihajala četa kozakov na konjih. Kot bi bili zraščeni s konji! V levici so držali uzde, s desnico pa metali ročne bombe v zrak, da so – visoko nad njimi – eksplodirale. Posledica takega ravnanja se je videla v kočiji, v kateri se je peljal en sam kozak. Obvezane štrclje obeh rok, ki mu jih je odtrgala granata, je držal visoko v zrak in presunljivo ječal. Po neuspešnem čakanju na katerega mojih bratov in ko je začela goreti kasarna gestapa na Gašteju, sem sklenil, da je čas, da grem. Tudi Cilka je rekla: Če misliš iti, pojdiva! Nisem mislil, da je toliko navezana name, da bi šla z menoj v neznanost. Tudi jaz sem jo imel rad, toda sem mislil bolj s pame tjo kot s srcem in bi ji nikoli ne rekel, naj gre z menoj.

Kakih deset drugih naših, ki so tudi hoteli iti, sem svabil, naj ne hodi, kdor se ne čuti v nevarnosti za življenje in kdor ni pripravljen ostati dve leti zdoma. Ne vem, ali se je kdo zaradi tega skesal. Ob propagandi, da se bomo vrnili čez 14 dni, sem se spomnil, da so tako govorili tudi pred 1. svetovno vojno. (Tistih 14 dni se je podaljšalo na štiri leta in tri mesece.) Ljubljanska policija je ponoči zapustila mesto. Ob devetih se odločimo, da gremo tudi mi. S Cilko sva naložila nekaj hrane in obleke v kovček, aktovko in mrežo, vse skupaj pa na bicikel, pa smo odšli. Komu sem oddal ključke od delavnice, skladišča in blagajne, niti ne vem. Šef Franc je nekam izginil. Ker sem bil čisto suh, sem si izposodil od družbene blagajne 500 RM za prvo silo. Potem bom že dobil kako delo, da bom kaj zaslužil. Moj cilj je bil Št. Vid ob Glini, kjer sem že imel ponudbo za službo. Ob enajstih dopoldne je bilo pripravljenih za odhod 13 moških Žirovcov in Cilka, deloma peš, deloma s kolesi. Jaz sem nosil vrečo in porival kolo, Cilka pa vodila kolo in na njem kovček, dve aktovki in mrežo, vse natrpano z obleko in živili. Odšli smo s praga svobode v neznanost. Šla sva hitro, vedno peš in se ustavila vsako uro ali dve, da sva se malo odpočila in pojedla malo kruha z marmelado in surovim maslom. Po okrepcilu sva nadaljevala pot. Vse od Kranja leže ob cesti avtomobili, orožje, municija. Pred Tržičem smo srečali žensko, ki je živela pred leti v Žireh. Svarila nas je, naj gremo domov, ker je ob Dravi toliko partizanov, da ne pustite nikogar čez. Nobeden se ni dal prestrašiti. Nekateri

so se v Pekovi tovarni založili s čevlji, usnjem in platnom in nas nagovarjali, naj se založimo tudi mi, toda jaz sem to zavrnil. Kradel še nikoli nisem in tudi zdaj ne bom! – Pod noč smo prišli – po hudih klancih – do barak pod Ljubeljem pod cerkvijo sv. Ane. Pred predorom je bila gneča še mnogo večja kot drugod. Nekaj naših je šlo vseeno naprej, preostali smo pa sklenili, da prenočimo v SS-barakah ob cesti. V njih so bile ambulante s pregrnjenimi posteljami in zraven čista kuhinja. (Na nekaterih vratih je bil napis zdravnika dr. Bauera, o katerem sem pozneje mnogo bral v časopisih, ča in blagajne, niti ne vem. Šef Franc je nekam izginil. Ker sem bil čisto suh, sem si izposodil od družbene blagajne 500 RM za prvo silo. Potem bom že dobil kako delo, da bom kaj zaslužil. Moj cilj je bil Št. Vid ob Glini, kjer sem že imel ponudbo za službo. Ob enajstih dopoldne je bilo pripravljenih za odhod 13 moških Žirovcov in Cilka, deloma peš, deloma s kolesi. Jaz sem nosil vrečo in porival kolo, Cilka pa vodila kolo in na njem kovček, dve aktovki in mrežo, vse natrpano z obleko in živili. Odšli smo s praga svobode v neznanost. Šla sva hitro, vedno peš in se ustavila vsako uro ali dve, da sva se malo odpočila in pojedla malo kruha z marmelado in surovim maslom. Po okrepcilu sva nadaljevala pot. Vse od Kranja leže ob cesti avtomobili, orožje, municija. Pred Tržičem smo srečali žensko, ki je živela pred leti v Žireh. Svarila nas je, naj gremo domov, ker je ob Dravi toliko partizanov, da ne pustite nikogar čez. Nobeden se ni dal prestrašiti. Nekateri

Iz Kranja v Vetrinju

Prvi daljši postanek bežečih civilistov, med njimi tudi našega pričevalca Antona Žaklja in njegove zaročenke Cilke, je bil v Vetrinju. In tam so dočakali tudi 28. maj, dan, ko so izvedeli, da domobrance vračajo v domovino. »28. maja 1945, ponedeljek. Pred odhodom z domobranci nam je dal tudi naš župan nekaj kruha. Razen njega je odšlo z domobranci še pet drugih iz naše skupine, pet jih je pa na novo prišlo v taborišče. Med drugimi je bil fant Pavel Jesenko, ki je služil v tankovskem oddelku nemške vojske. Sprejeli

Reka beguncev na cesti od Tržiča proti Ljubelju. Posnetek iz Nove zaveze.

smo ga, ko nam je zagotovil, da nima uši. Ko je odšel v mesto, je pa nekdo pogledal v njegovo suknjo in videl, da v njej vse mrgoli. Takoj smo jo vrgli v kotel, zalili z vodo in dolgo kuhali. Šele ko smo jo vzeli ven, smo našli v žepu zapestno uro, ki je še tiktakala. Dobre so bile nemške tankovske ure! Naši domobranci so že precej dobro vedeli, kam gredo, pa so šli z besedami: Kamor so šli drugi, gremo še mi. Menda so bili prepričani, da zanje ni več na svetu varnega kotička, kamor bi se mogli skriti. Po taborišču se je že nekaj dni šušljalo, da Angleži ne vozijo vojakov v Beljak, ampak v Področco, kjer jih izroče jugoslovanskim partizanom. Iz Področce je ušel

neki domobranec in pripovedoval, kaj se tam godi, pa ga je domobrantsko vodstvo preteplelo, češ da širi laži, da bi naredil zmedo. Tudi fantom, ki jih je domobrantsko vodstvo poslalo v Področco, niso verjeli. Šele ko je prišel od tam dr. Janez Janež, so verjeli, pa je bilo že prepozno. Nekaj voditeljev se je poskrilo, vojakom so pa pustili, da so se dali odpeljati – v mučenje in smrt.«

Pripis urednika: Dnevnik A. Žaklja navajamo po objavi v Žirovskem občasniku, št. 36 (2006), str. 49–71, dostopen v Digitalni knjižnici Slovenije (www.dlib.si). Izšel je tudi v njegovi knjigi Beg v neznanost, zapiski 1945–1949, v zbirki Studia Slovenica, Ljubljana, 2008.

»Domobranci v Vetrinju so že precej dobro vedeli, kam gredo, pa so šli z besedami: Kamor so šli drugi, gremo še mi. Nekaj voditeljev se je poskrilo, vojakom pa so pustili, da so se dali odpeljati – v mučenje in smrt.«

Zupanova usnjarna v Kranju, v kateri so od decembra 1943 do začetka maja 1945 delali žirovski čevljarji. / Foto: Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Vetrinjsko polje pri Celovcu, domobrantsko begunsko taborišče. Posnetek iz Nove zaveze. / Foto: Janko Tavčar

Prvi dnevi maja 1945. Čez Gorenjsko se po glavnih poteh, ki vodijo proti prelazom na Karavankah, valijo reke beguncev, vojaških in civilnih. Proti koncu maja se procesija obrne. Angleži vračajo pobegle domobrance, vračati se začno tudi medvojni izgnanci in prisilni mobiliziranci v nemško vojsko. Eni bežijo, drugi se vračajo, eni žalujejo, drugi slavijo ...

Skupna želja vseh je bila, da se vrnejo domov

MAG. MONIKA KOKALJ KOČEVAR, ZGODOVINARKA,
KUSTOSINJA MUZEJA NOVEJŠE ZGODOVINE SLOVENIJE V LJUBLJANI

MIHA NAGLIČ

Slovenska javnost vas pozna po vaših delih in kot kustosinjo Muzeja novejše zgodovine Slovenije v Ljubljani; le malokdo pa ve, da je bila vaša prva služba v Gorenjskem muzeju v Kranju v letih 1990–1995. Kako ste prišli v to službo in kakšne so vaše siceršnje povezave z Gorenjsko?

»Kot študentka me je najbolj zanimala druga svetovna vojna, zato sem si za diplomsko nalogo izbrala temo, ki sem jo hkrati lahko povezala z angleščino, ki sem jo študirala pod B. Tako sem iz britanskih medvojnih časopisov pripravila pregled članov, ki so omenjali Slovenijo. Mimogrede, Daily Telegraph julija 1942 piše o streljanju talcev in požiganju vasi na Gorenjskem. Že pred diplomom sem si želela, da bi delala v takratnem Muzeju ljudske revolucije v Cekinovem gradu in potem sem hodila tja še šest let spraševati za službo. Ko sem nekoč zopet poklicala takratnega ravnatelja Stanislava Mrviča, je bil pri njem na obisku kolega iz Gorenjskega muzeja, Jože Dežman, in zelo hitro smo se zmenili za pripravništvo. Ker sem iz Šentvida, sem imela pravzaprav bližje Kranj kot pa center Ljubljane, pa tudi Šentvidčani se imamo za Gorenjce. Tudi sicer me bolj vlečejo teme z Gorenjske.«

Ste v Gorenjskem muzeju delali na kakšnem posebnem projektu?

»Kot pripravnica sem prvo leto pripravljala sezname gorenjskih domobrancev in žrtev med njimi, pregledovala sem arhive gorenjskega domobranstva oz. gorenjske samozaščitne in statistično obdelovala podatke, nato

Zgodovinarica Monika Kokalj Kočevar, kustosinja Muzeja novejše zgodovine Slovenije v Ljubljani in glavna sotrudnica teh Snovanj / Foto: Gorazd Kavčič

pa sem vse preverjala še po matičnih knjigah. Seveda je bilo tudi veliko terenskega dela, pogovorov z ljudmi, katerih pričevanja so mi večkrat predstavljala edini vir podatkov. V Gorenjskem glasu sem objavila prve nepopolne sezname in zaprosila bralce za pomoč pri preverjanju podatkov. Ljudje so se mi javljali še deset let po objavi. Naslednje leto sem sodelovala pri projektu Industrija na Gorenjskem. S kolegico Nado Holynski in njenim možem Dragom smo prekrizirali Gorenjsko in zbirali gradivo za razstavo in zbornik. Tako sem spoznala malodane vse kraje na Gorenjskem. To je bila izredna izkušnja. Nekaj časa sem delala tudi v pisarni arheologa Andreja Valiča. Tudi v času osamosvojitvene vojne sem bila v Gorenjskem muzeju, spominjam se, kako smo zavarovali muzealije in vzpostavili režim v posebnih razmerah. Zanimivo, da sem pozneje, ko sem bila že v Muzeju v Ljubljani, za projekt Enotni v zmagi snemala kranjskega

kolega Franceta Benedika ravno o delu kustosa med vojno. Ko sem se po upokojitvi dolgoletnega kustosa Matica Žganjarja zaposlila v Cekinovem gradu, sem prevzela mesto kustosinje za drugo svetovno vojno in se po dogovoru ukvarjala z vsemi temami razen s partizanstvom, kar je že pokrival drug kolega.«

Domobranstvo na Gorenjskem ni bilo tako močno kot na Dolenjskem in Notranjskem. Kakšne so sicer njegove posebnosti?

»Po zbranih podatkih naj bi Gorenjska samozaščita, kot se je uradno imenovalo Gorenjsko domobranstvo, štela v skoraj 50 postojankah in skupaj z udarno četo do 3500 članov. S privolitvijo varnostne službe in varnostne policije z Bleda in ob sodelovanju vodij SLS za Gorenjsko pa tudi ljubljanskih voditeljev meščanskih strank je nemški okupator dovolil ustanovitev enot, ki naj bi delovale kot pomožna policija. Decembra 1943 oz. januarja 1944 so nastale

prve postojanke v Lučinah, Suhem Dolu in Gorenji vasi, zgodaj spomladi 1944 sta bili ustanovljeni tudi močni postojanki v Kranju in Škofji Loki. Povprečno je bilo na postojanki od 40 do 60 mož. Vodja gorenjskih domobrancev je bil SS Oberscharführer Erich Dichtl. Na sedežu kranjske postojanke je bil tudi Center Gorenjskega domobranstva, ki ga je vodil Slavko Krek. Iz Ljubljane so prišli inštruktorji, da bi uvedli vojaško disciplino in urili moštvo, sicer pa je bilo sodelovanje s slovenskim domobranstvom prepovedano. Gorenjski domobranec je nosil sivo uniformo varnostne policije, na levem rokavu suknjiča pa grb s kranjskim orlom v belo-modro-rdeči barvi. Postojanke so tedensko pošiljale poročila varnostni policiji in Centru. Tiskali so tudi svoj časnik Gorenjski domobranec. Prave prisege, kot so jo organizirali slovenski domobranci, na Gorenjskem ni bilo. Največ jih je vstopilo na postojanke januarja 1945. Gorenjski domobranci so bili tudi

nekoliko starejši od ljubljanskih domobrancev, v povprečju je bilo največ rojenih od 1901 do 1910. Več kot tretjina jih je bila poročenih in na isti postojanki je bilo tudi več članov družine. Ko so prihajali prisilno mobilizirani v nemško vojsko na dopust, so jih tako partizani kot domobranci vabili v svoje vrste. Največ nekdanjih nemških vojakov je bilo na postojanki na Brezjah, kar 45 odstotkov, veliko pa so jih imeli tudi v Kovorju, Predosljah in Domžalah. Kar deset odstotkov je bilo med vsemi domobranci nekdanjih nemških vojakov, 28 odstotkov pa je bilo nekdanjih partizanov.«

Ker se pogovarjamo ob 70. obletnici konca druge svetovne vojne, nas bo zanimala usoda gorenjskih domobrancev v tistem času. A najbrž se ni bistveno razlikovala od njihove siceršnje usode? Med osebnimi zgodbami gorenjskih domobrancev je gotovo kakšna taka, ki še posebej izstopa

»Večina gorenjskih domobrancev je bilo skupaj s poveljniki vrnjenih s Koroške. Med drugimi so smledniškega poveljnika izločili s transporta že v Področci, vodiški je bil menda zaprt v Kamniku, lahovški je ostal na Koroškem, poveljnik iz Sopotnice tudi ni preživel, cerkljanski je bil na poznejšem sojenju obsojen na smrt z ustrelitvijo. Zanimiva je zgodba Slavka Kreka, že prej omenjenega poveljnika Centra Gorenjskega domobranstva, ki se je februarja 1945 umaknil v ilegalo. Ob koncu vojne je bil v Celovcu, nato je odšel v Rim, kjer se je srečal s stricem Miho Krenom. V Berlinu je nato študiral jezike, pravo in ekonomijo. Maja 1946 je bil aretiran in poslan v taborišče Wannsee, nato pa je bil izpuščen.

»Gorenjski domobranec je nosil sivo uniformo varnostne policije, na levem rokavu suknjiča pa grb s kranjskim orlom v belo-modro-rdeči barvi. Prave prisege, kot so jo organizirali slovenski domobranci, na Gorenjskem ni bilo.«

POGOVOR

Snovanja

Januarja 1947 je bil še enkrat aretiran in obtožen, da je organiziral Dijaško protikomunistično akcijo, bil Rupnikov tajnik, posredoval pošto štajerskim četnikom, organiziral obveščevalno mrežo na Gorenjskem in Center Gorenjskega domobranstva. Aprila 1948 je bil obsojen na dosmrtno ječo s prisilnim delom in trajno izgubo državljskih pravic. Leta 1956 – oziroma po drugih podatkih leta 1962 – je bil izpuščen. Umrli je v sedemdesetih letih v Ljubljani.«

Čez Gorenjsko je potekala ena glavnih smeri umika domobrancev: Kranj–Tržič–Ljubelj–Celovec. Kaj pa se je sicer dogajalo na Gorenjskem ob koncu vojne?

»Zavezniška letala so zadnjih nekaj mesecev intenzivno bombardirala pomembne komunikacijske povezave na Gorenjskem, nemška vojska z ranjenci, oddelki vlasovcev, srbski četniki, ljoticčevci, nedičevci in še druge enote so se pospešeno umikali čez Tržič. 6. maja 1945 je bila tudi cesta od Kranja do Tržiča že polna umikajočih civilistov. 29. hercegovaška divizija je iz Ljubljane nadaljevala pot po Gorenjski, čez Škofjo Loko in Kranj, 11. maja so prišli do Tržiča. 15. divizija VII. korpusa je zasedla Kamniško. Po 1. maju se je število partizanskih enot na Gorenjskem zmanjšalo, saj so se usmerile pretežno proti Trstu in Gorici. Ostale so komande mest ter Kokrški in Jeseniško-bohinjski odred, ki pa sta tudi že bila na poti na Koroško. Kokrški odred je 4. maja rešil zapornike v Begunjah. Del taboriščnikov z Ljubelja, zunanega taborišča matičnega koncentracijskega taborišča Mauthausen, je v spremstvu esesovcev odšel proti Celovcu, ko so jih pred Bistrico zaustavili partizani in ob pomoči taboriščnikov

razorožili. Osvobojeni Francozi so ustanovili brigado Liberte, Poljaki pa brigado Story. V taborišču je do 12. maja, ko so prišli prvi partizani, ostalo nekaj čez sto taboriščnikov. – Ko je Narodni odbor je na seji v Ljubljani januarja 1945 sprejel uredbo o ustanovitvi Slovenske narodne vojske, je bilo Gorenjsko domobranstvo preimenovano v Goriško divizijo. 7. maja 1945 je prišlo povelje o umiku. Gorenjske domobrance je vodil major Anton Mehle. Četniki, ki so zasedli višinske položaje okoli Tržiča, so se skupaj s kovorsko postojanko umaknili na Koroško 10. maja. Kolone ljudi so se umikale proti Tržiču in naprej čez prelaz na koroško stran. Po 11. maju 1945 se je skozi tunel usula množica ljudi, vojakov in civilistov. Bračičeva brigada in Koroški odred sta dobila nalogo, da preprečita prehod domobrancev čez Dravo, po spopadu pri Borovljah so se partizani umaknili, domobranci pa so po predaji orožja nadaljevali pot do Vetrinjskega polja, kjer so se prerazporedili. IV. polk je bil znan kot Gorenjski polk, saj so bili v njem pretežno Gorenjci pa tudi Draveljčani, Šentjoščani in Dobrovčani. 24. maja je odpeljal z Vetrinjskega polja prvi transport, domnevno v Italijo. 28. maja pa so bili vrnjeni prek Področja gorenjski domobranci.«

Je po maju 1945 na naši strani Karavank sploh še ostalo kaj od poražene vojske?

»Po koncu vojne so na Gorenjskem še ostale manjše vojaške skupine, ki se niso umaknile na Koroško. Že okoli 18. maja 1945, poroča obveščevalni center štaba divizije Narodne obrambe, da so se na Štefanji gori pojavile različne skupine. Pri Bohinju se je partizanska enota spopadla z domobranci, 23. julija se je v okolici Radovljice pojavila

Zgodovinarica Monika Kokalj Kočevar, aprila 2015 / Foto: Gorazd Kavčič

močnejša domobrantska skupina, v okolici Kranja je bilo organiziranih okoli 50 domobrancev, pri Podnartu je bilo v eksploziji uničenih 30 vagonov različnega materiala. Enote Narodne zaščite so opazile skupino domobrancev tudi v Poljanski dolini. Oboroženi so bili z brzostrelkami in puškami. V Udin borštu se je skrivala skupina, ki se je sredi junija preselila v gozd nad Tržičem. V okolici Loma se je nahajala skupina 60 domobrancev. Tudi v Tuhinjski dolini in okolici Kamnika so bile večje skupine skrivačev, na Pokljuki je partizanska patrulja zajela 60 domobrancev, v gozdu pod Mežaklo se je zadrževalo 200 domobrancev, avgusta so bile večje oborožene skupine še okoli Kamnika, na Jelovici, v Poljanski dolini in okolici Žirov. Kurirji so vzdrževali zvezo prek Košute, kjer so imeli organizirane karavle. Od Jezerskega vrha prek Roblekov planine in Košutnikovca turna je bil v razdalji enega kilometra skoraj povsod možen prehod, ker ni bilo dovolj vojakov, ki bi pregledovali zelo gozdnat teren. Skupina, ki se je septembra zadrževala med Medvodami

in Železniki, se je nato prebila na Koroško. Še marca 1946 se je pri Golniku pojavila skupina, avgusta 1946 pa je bilo več skupin na Blegošu, Pokljuki in Mežakli. V prvem letu je bilo izvedenih tudi več sabotaž, npr. v šoli v Tržiču, minirana je bila železniška proga med Nornjem in Bohinjsko Bistrico, uničena je bila cesta med Radomljami in Rovami, pod Limbarsko goro pa so bile nastavljen mine.«

Med vašimi večjimi raziskavami najdem tudi tisto o prisilno mobiliziranih Slovenih v nemško vojsko, pa o prisilnih in suženjskih delavcih v Tretjem rajhu. Med prvimi, ki so morali po sili razmer v nemško vojsko, je bilo tudi veliko Gorenjcev. Poglejva ta fenomen najprej statistično, koliko jih je bilo, koliko se jih ni vrnilo

»Pred tremi tedni sem se vrnila iz Berlina iz arhiva Deutsche Dienststelle, kjer sem zadnjih nekaj let redna stranka. Med enajstimi milijoni kartotek, ki jih arhiv hrani, pregledujem kartoteke gorenjskih mobilizirancev. Ker imajo kartoteke urejene po abecedi, mi ni to na začetku raziskave pravzaprav

nič pomagalo, saj sem iskala imena. Tako sem najprej po njihovi računalniški bazi iskala mobilizirane iz posameznih gorenjskih krajev. To je izgledalo tako, da sem vtipkala v bazo ime kraja v nemški obliki in v vseh njegovih variantah, nato pa sem izpisovala vsa imena. Včasih sem kar fotografirala ekran in nato doma prepisovala v svojo bazo podatkov. Šele nato sem pričela pregledovati kartoteke in izpisovati podatke, med drugim v katerih enotah so bili, ali so bili ranjeni, večkrat imajo tudi zapis, kaj se je zgodilo z njimi – pogrešan, padel, umrl. V pomoč mi je bila tudi računalniška baza podatkov, ki smo jo pripravili skupaj z Društvom mobiliziranih Gorenjcev v nemško vojsko in Zvezo društev mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 1941–1945, tam je vpisanih okoli 4000 Gorenjcev, jaz pa sem prišla sedaj do številke 12.000, padlih je nekaj čez 1700. Zelo dobro sodelujem z Društvom mobiliziranih Gorenjcev. Njihovi člani mi pomagajo pri zbiranju imen mobiliziranih, po krajih pa tudi evidentiram gradivo, ki ga še hranijo. Tako je npr.

»Doma so mnoge povratnike iz nemške vojske čakala zasliševanja in zaničevalni izraz švabski vojak in status drugorazrednega državljana. Najhujšo usodo so doživeli tisti, ki so bili dodeljeni enotam SS.«

Slovenski mobiliziranci v nemško vojsko. Iz fototeke MNZS. / Foto: Franc Erce

Slovenski mobiliziranci v RAD – Reichsarbeitsdienst / Foto: Muzej novejšje zgodovine Slovenije

POGOVOR

Snovanja

Nemci in domobranci na poti skozi Tržič, maja 1945 / Foto: Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Reka beguncev na poti skozi Tržič, maja 1945 / Foto: Muzej novejšje zgodovine Slovenije

zanimiva zgodba g. Franca Erceta iz Čirčič. V nemški vojski je posnel več kot sto fotografij, pošiljal domov negative ter jih tako ohranil. Že leta 2005 smo se skupaj z režiserjem Vastenom Valičem entuziastično lotili velikega projekta, snemali smo dokumentarni film o prisilni mobilizaciji Slovencev, kar 43 mobilizirancev je želelo sodelovati v filmu in na koncu smo pripravili uro in pol trajajoči film, ki ga uporabljamo tudi pri pedagoških urah na šolah.«

Kaj pa tisti slovenski vojaki v nemški uniformi, ki so se leta 1945 in pozneje vrnili, kaj jih je čakalo doma?

»Slovenski fantje so leta 1943 začeli množičneje dezertirati na vzhodnem bojišču. Nekateri so do konca vojne ostali v enotah Rdeče armade, večina pa se je pozneje vključila v enote Narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije, ustanovljene v Sovjetski zvezi, in v njih sodelovala v zaključnih bojih na jugoslovanskem ozemlju. Ker se številni mobiliziranci z dopusta doma niso vrnili v

svojo enoto, ampak so se priključili slovenskim partizanom, sta nemško poveljstvo in glavni vodstveni urad SS sredi julija 1943 prepovedala pošiljanje slovenskih pripadnikov nemške vojske na dopust na območje južno od Drave. Zaradi izurjenosti in poznavanja orožja so bili nemški vpoklicanci za partizanske in domobranske enote zelo dragoceni. Prisilno mobilizirani so se po prebegu vključevali tudi v odporiška gibanja in partizanske enote v okupiranih deželah zahodne Evrope. Večino ubežnikov, ki jih je nemška vojska ujela, je čakala smrt na kazen. Od napada na Normandijo, junija 1944, je bilo veliko prebežnikov tudi na zahodni fronti, mnogi so prišli v vojno ujetništvo. Večina Slovencev iz Štajerske, Koroške in Gorenjske je pozneje prišla v sestavo 5. prekomorske brigade. Slovenski mobiliziranci so se po koncu vojne iz ujetniških taborišč vračali v domovino, med njimi okoli 15.000 težjih in lažjih ranjencev. Povratnike iz zahodnega ujetništva so zbirali v repatriacijskem centru

na Jesenicah, iz ujetništva na vzhodu pa so prihajali prek Subotice v Vojvodini. Večina vojaških ujetnikov se je vrnila do konca leta 1945, mnogo, predvsem iz sovjetskega ujetništva, pa se jih je vrnilo nekaj let po vojni, zadnji šele leta 1956. Doma so mnoge čakala zasliševanja in zaničevalni izrazi švabski vojak in status drugorazrednega državljanca. Usodo mobilizirancev so krojili tudi vodilni ljudje v KLO, saj je bilo od njih precej odvisno, ali se bodo smeli normalno vključiti v življenje. Najhujšo usodo so doživeli tisti, ki so bili dodeljeni enotam SS.«

Lahko tudi med zgodbami o prisilno mobiliziranih Slovencih v nemško vojsko izberete vsaj eno, ki vam je ostala še posebej v spominu?

»Izberem zgodbo gospoda Milana Emila Valjavca, ki se je rodil na Brezjah pri Tržiču leta 1919. V nemško delovno službo v Celovcu je bil mobiliziran 7. maja 1943, nato pa je bil poslan v pešadijo v Ingolstadt in na rusko fronto. Februarja 1944 je prišel z bolniškim

vlakom nazaj v Nemčijo. Po vrnitvi z dopusta je bil poslan na fronto v Francijo. Pri Cherbourgu je ob priložnosti skupaj s prijateljsko prebegnil k zaveznikom, ki so jih odpeljali v taborišče vojnih ujetnikov Woodhouselee na Škotsko. Novembra 1944 je prišel v taborišče predstavnik kraljeve vojske, general Ristić. Nagovarjal jih je, da bi se javili v kraljevo vojsko. Ni bilo prida zanimanja, čez teden pa je prišel partizanski major Ravnikar. Gospod Valjavec je pripovedoval, kako jim je povedal: Sram me je, ko vidim tu pred seboj mlade slovenske fante, v nemških in ujetniških uniformah. Najboljši od vas so šli v gozdove brant svoje domače, so šli brant Jugoslavijo, vi ste se pa šli udinjat okupatorju! Ob teh besedah so se vsi zelo vznemirili. Nato pa je major dodal: Saj večina ste bili prisilno mobilizirani, mogoče ste rešili starše, brate, ste imetje rešili, da ste ta greh naredili. Mi vam nudimo, da to napako popravite, nič vas ne prosimo, nič ne silimo, priganjamo, popolnoma prostovoljno. Ko boste pristopili, boste postali enakopravni člani narodnoosvobodilne vojske. Večinoma so se nato javili in 11. decembra 1944 so v konvoju izpluli iz Liverpoola in ravno na sveti večer prišli v Neapelj in nato naprej v Gravino. 4. januarja 1945 so se odpeljali z ladjo Ljubljana do Splita, nadaljevali pot v Obrovac in peš čez Velebit v Gračac. V Slovenijo so prišli 17. aprila 1945. Po razformiranju 5. prekomorske brigade je bil Milan poslan v štab zaledne enote, nato pa v krojaško delavnico na Blatnik. Zaradi ofenzive so se umaknili za nekaj časa na Hrvaško, pri vasi Moravice na Kočevskem pa je dočakal konec vojne. V Ljubljani je bil nato dodeljen v krojaške delavnice IV. armade. 26. januarja 1946 je bil odpuščen iz vojske in skoraj po petih letih spet stopil v civilno življenje.«

Kaj bi se dalo povedati še dodatno o izgnancih z Gorenjske?

»Nemški okupator je na območju Spodnje Štajerske in Gorenjske ustanovil več zbirnih taborišč za izgon Slovencev. Sami so jih poimenovali pr eselitvena taborišča. Na Gorenjskem so bili to Škofjiski zavodi v Šentvidu nad Ljubljano. Zbirni centri, kjer so jih le zbrali in odpeljali v eno od zbirnih taborišč, pa so bili v Goričanah pri Medvodah in Begunjah na Gorenjskem. Že v prvem valu izganjanj so v času od 6. do 10. julija 1941 iz taborišča Šentvid izgnali v Srbijo pet transportov, skupaj 2387 slovenskih izgnancev, 169 duhovnikov z Gorenjske pa je bilo izgnanih v zadnjem transportu iz Šentvida 10. julija 1941 v Slavonski Brod. Ker je nemški okupator želel povsem zatreti odpor in partizansko gibanje, je začel na Spodnjem Štajerskem in Gorenjskem izganjati bližnje sorodnike partizanov in ubitih talcev. Od 26. marca 1942 do 22. avgusta 1944 so iz taborišč za izgon Šentvid nad Ljubljano in iz Goričan poslali v VoMi (Volksdeutsche Mittelstelle) taborišča v Nemčijo 31 transportov s 4185 izgnanci.«

Tretja od vaših velikih raziskav – po gorenjskih domobrancih in prisilnih mobiliziranih – je raziskava o izgnancih. Slovenski izgnanci 1941–1945 je tudi ime nove stalne razstave v vašem podružničnem muzeju na Gradu Rajhenburg v Brestanici. Ste soavtorica te razstave (skupaj z Ireno Fürst), odprite oktobra 2014. Prosim, da nam jo na kratko predstavite.

»Nova stalna razstava Slovenski izgnanci 1941–1945, na Gradu Rajhenburg v Brestanici, v petih sklopih predstavlja izgon Slovencev med drugo svetovno vojno.

»Ponekod se še vedno bojijo spregovoriti, včasih so zgodbe tako težke, komaj verjetne, večkrat mi je kdo zaupal, da zgodbe niti svojim najbližjim še ni povedal. Imela sem opravka z jokom, histerijo, obupom «

POGOVOR

Snovanja

Zgodbe izgnancev so si po eni strani podobne, saj je vse doletela podobna usoda. A gotovo je tudi med njimi katera zelo posebna in močno izstopa?

»Gorenjske družine so izganjali v Srbijo in v Nemčijo. Družino Vidic s Srednje Dobrave na Gorenjskem so izgnali v Nemčijo. Ker se je sin Tone pridružil partizanom, so gestapovci 11. oktobra 1941 aretirali mamo, očeta, hčer Mici ter štiri sinove – Franca, Alojza, Stanka in Ivana. Družino so v begunjskih zaporih zaprli ločeno, jih zasliševali, jim grozili in pretepali. Ker je Alojz pozdravil mamo, so ga zaprli za dva dneva v bunker. Na stenu je bral poslednja sporočila sojetnikov in poslušal poslavljanja zapornikov, ki so bili kot talci določeni za streljanje. Konec januarja 1942 so družino Vidic odpeljali v Škofovo zavode v Šentvid nad Ljubljano, od koder so jih sredi marca premestili v Goričane. 14. aprila 1942 so večjo skupino Gorenjcev preko Jesenic in Celovca poslali naprej v Nemčijo do Nürnberga, od koder so šli še dve uri peš do vasi Wernfels. Čez pet tednov so več kot tristo Gorenjcev in Štajercev preselili v samostan pri vasi Poxau. Po treh tednih so jih poslali na prisilno delo. Mlajši in starejši izgnanci so šli za hlapce na kmetije, ženske pa so bile snažilke v hotelih oziroma gospodinjske pomočnice ali varuške otrok po hišah. Poleg Slovencev je bilo v okolici zaposlenih veliko Poljakov in Ukrajincev. Alojz je začel delati v tovarni poljedelskih strojev v Dingolfingu, brat Ivan, ki je bil po poklicu čevljar, je bil dodeljen obrtniku, oče pa je nekaj časa delal pri mizarju. Ker se mu je zdravstveno stanje poslabšalo, je decembra 1943 zaradi vodenice umrl. V letu 1944 so mlade fante nagovarjali, da vstopijo v

nemško vojsko, vendar se ni nihče odzval. Po vsakodnevnih alarmih so jih leta 1945 že odpustili iz podjetja in razporedili k podjetnikom. 1. maja je prišla v taborišče zavezniška vojska. Navdušenim taboriščnikom so vojaki dajali čokolado in cigarete. 19. julija 1945 so se izgnanci odpravili na pot domov. Na Jesenicah so jih z vlakov porazdelili v zbirno bazo v Radovljici in čez nekaj dni so se Vidičevi vrnili na prazno in izropano domačijo.«

Druga svetovna vojna se je v naših krajih končala maja 1945? Se je res? Včasih ima človek občutek, da še traja, zlasti v duhovih. Kako vi kot zgodovinarica in po vseh svojih raziskavah gledate na možnost narodne sprave med Slovenci – glede na to, da nas je ravno konec druge svetovne vojne usodno razdvojil?

»Veliko časa preživim med pričevalci druge svetovne vojne in včasih se mi zdi, da od vojne ni minilo že 70 let. Občasno razmišljam, da smo na dobri poti, včasih pa se ideja sprave oddaljuje. Ponekod so ljudje še zelo zaprti, nezaupljivi, zaprti v svojskupine. Žetako nismo Slovenci posebej poznani po tem, da bi nam tekla beseda in da bi bili pripravljeni poslušati. Ko sem začela zbirati pričevanja, sem zelo težko prišla do pričevalcev, načeloma še vedno velja in je najbolje, da te kdo priporoči in tako gradiš povezave naprej. Ponekod se še vedno bojijo spregovoriti, včasih so zgodbe tako težke, komaj verjetne, večkrat mi je kdo zaupal, da zgodbe niti svojim najbližjim še ni povedal. Imela sem opravka z jokom, histerijo, obupom. Ko pričevalec zgodbo pove, jo del simbolično tudi preda. Imela sem srečo, da sem leta 2005 pridobila za Muzej mednarodni projekt Suženjski in

prisilni delavci, v katerem smo kolegi iz 27 držav zbirali pričevanja. Nekajkrat po teden dni smo imeli v Berlinu delavnice na temo ustna zgodovina, tehnike in metode snemanja, sodelovanja s pričevalci. Dr. Alexander von Plato, nemški sinonim ustne zgodovine, nas je uvedel v umetnost pogovora in dela s pričevalci. Nadgradnja tega pa je bil projekt s Holocaust Museum iz Washingtona, ko smo snemali pričevalce druge svetovne vojne, dr. Nathan Beyrak me je spremljal pri snemanjih in me sproti popravljaj, poučeval in svetoval. Nadvse dobro, uporabno, za kar sem mu izredno hvaležna.«

Kako vi osebno doživljate drugo svetovno vojno? Kot profesionalno nalogo, podobno kot zdravnik obravnava pacienta, ali pa vas kateri od zgodovinskih dejanj tudi »zadene« in ne morete ostati neprizadeti? Vprašano drugače: je zgodovinar po 70 letih lahko objektivno do usod ljudi ob koncu vojne?

»S pričevalci se pogovarjamo in skušamo izvedeti kar največ detajlov, vendar je tako, kot mi je v pogovoru dejal Nathan Beyrak: Spraveševanje ljudi pri ustni zgodovini ni povsem definirano, pravzaprav je to v redu, da ni, saj obstaja cel niz različnih pristopov in načinov, kako voditi intervju. Skušamo voditi intervju tako, da ne jemljemo nič za dokončno. To je morda ena izmed karakteristik naše metode – ne vzeti karkoli za dokončno, vendar ne, ker bi dvomili, da priča govori resnico. Da bi razumeli, kar nam skuša pričevalec povedati, moramo gledati na pričevanje očitca kot na sestavljanko. Pričevalec prispeva nekaj koščkov sestavljenke, veliko jih ostane v pričevalčevem spominu. V intervjuju skušamo dobiti kar

največ koščkov sestavljanke, da bi bila kar najbolj popolna. Ustna zgodovina predstavlja t. i. živo dediščino, ki omogoča nova vedenja in nudi vpogled v glavne smeri izkušenj, in kot taka predstavlja dinamični vir konstrukcije vedenja. Intervju ohranja perspektivo posameznika. Namen intervjuja je, da bi ujel in ohranil posameznikov pogled, presojanje in spominjanje na pretekle dogodke. Pri pričevanjih ne morem ostati neprizadeta. Od vsakega pričevalca se tudi nekaj naučim, tudi to, kako sprejemati težke izkušnje in ostati pozitiven. Med snemanjem pričevanj taboriščnikov sem spoznala tudi takratnega koordinatorja taboriščnih odborov in dolgoletnega predsednika mednarodnega odbora koncentracijskega taborišča Mauthausen gospoda Dušana Stefančiča. Sedaj že deset let z njim sodelujem v mednarodnem odboru, pri komemoracijah osvoboditve taborišča in drugih mednarodnih dogodkih. Vsako leto peljemo skupino šolarjev v koncentracijsko taborišče Mauthausen. Pričevalce oz. zgodbe bomo uporabili tudi v našem novem projektu Pot domov, kjer govorimo o vračanju po prvi in drugi svetovni vojni pa tudi osamosvojitveni vojni. V vojni so se spreminjale države, državne meje, družbene ureditve in vrednote, a skupna želja vojakov, beguncev, izgnancev, ujetnikov in drugih vojni razseljencev je bila, da se vrnejo domov. Njihove osebne izkušnje, stiki s svojci in zgodbje o vrnitvi, ki so pogosto pravi potopisi in pričevanja o vojnem nesmislu, so osnova razstavne pripovedi, ki jo pripravljamo. Pri tem bomo odprli dom, domovina, država, soočili različne osebne vojne izkušnje in obiskovalcem

ponudili možnost, da prisluhnejo njihovi pripovedi. Prisluhnuti sočloveku, spoštovati njegovo drugačnost in razumeti različne izkušnje je eden od ciljev medinstitucionalnega razstavnega projekta. Razstavo odpiramo 20. junija.«

Skleniva 70 let po njenem koncu z bilanco druge svetovne vojne. Je zdaj že kaj bolj gotovo, koliko žrtev je pravzaprav zahtevala ta velika in strašna vojna v različnih kategorijah? So te številke že kolikor toliko dokončne?

»Inštitut za novejšo zgodovino je zbiral podatke o žrtvah in pripravljaj projekt od leta 1997 in številke so glede na podatke prejšnjih desetletij zelo narasle, so pa sedaj bolj ali manj dokončne. Druga svetovna vojna je po podatkih terjala 60 milijonov žrtev. Poljska izstopa s 16 odstotki izgube prebivalstva, Sovjetska zveza je izgubila 14 odstotkov prebivalcev, Francija 1,4 odstotka, Italija 1 odstotek, Slovenija je bila s 6,5 odstotka precej prizadeta, največ je bilo žrtev v Ljubljanski pokrajini – 9 odstotkov, na Gorenjskem pa 7,3 odstotka. Glede na posameznikovo vlogo v vojni je največ žrtev med partizani – čez 28.000, v protipartizanskih enotah okoli 15.000, v poklicanih v nemško vojsko čez 10.000, aktivisti 5000, zelo visoka je številka mrtvih civilistov – 23.000. Največ žrtev je povzročil nemški okupator – 31.000, v taboriščih pa je umrlo čez 10.000 Slovencev. Skupno število žrtev druge svetovne vojne in zaradi nje v Sloveniji je preseglo število 97.000.«

Spoštovana poznavalka druge svetovne vojne, najlepša hvala za te bogate in dragocene odgovore na vprašanja, ki se nam postavljajo še 70 let po koncu te največje vojne vseh časov.

Vetrinj, maja 1945. Fotografija iz knjige Monike Kokalj Kočevar, Gorenjski domobranec, 2000. / Foto: Janez Gorenc

Člani gorenjskih družin v taborišču Burghausen na Zgornjem Bavarskem ob osvoboditvi, 1945 / Foto: Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Konec druge svetovne vojne je prav po svoje doživel pisatelj Vladimir Kavčič (1932–2014). Tiste dni še ni dopolnil 13 let, a se mu je zgodila prava avantura. Z vrstnikom sta morala spremljati voz, s katerim so nemški žandarji iz Gorenje vasi odpeljali svoj tovor na Koroško. Voz in par konj sta nato pripeljala nazaj ...

S konji na Koroško in nazaj

MIHA NAGLIČ

Pot na Koroško in nazaj ob koncu vojne, maja 1945, je pisatelj opisal na svoj avtorski, lep-slovni način. Takole gre: »Danijelov spomin je planil v prve majske dni. Sla po orožju ga je bila zvalila v Dolenjo vas. Za izgovor mu je bil Vinc, njegov sosed iz Podgorja. V Dolenji vasi je služil za hlapca, pomagal je priletima stricema, ki nista bila poročena in nista imela otrok. Bil je dekla za vse in na vse tudi pripravljen pristati, saj se je vedelo, da mu bosta prepustila grunt in bo čez noč postal njegov gospodar. Vinc mu je bil že prejšnjega dne zaupal, da se Nemci in domobranci odpravljajo na Koroško. Odvečno in težko orožje ter strelivo odmetavajo v Soro. Slišalo se je, kot da se dogaja čudež. Ni vzdržal, da tega ne bi videl na lastne oči. Pri Vincu je tudi zvedel, da bo moral žandarjem voziti nahrbtnike in drugo opremo, s parom konj, s težkim lojtrnim vozom. Strica sta ga skoraj na kolenih prosila, naj gre zraven, dva bosta laže skrbela za živali, dva se bosta tudi bolje znašla, in če bosta dva, bosta tudi imela dovolj korajže, da se vrmeta domov. Izguba konj in voza bi bila za kmetijo prevelik udarec.« – Bralcem, ki ne bodo sami razpoznali krajev in ljudi, povejmo, da je Podgorje pisateljeva rojstna Podgora

v Poljanski dolini, Dolenja vas je v resnici Gorenja vas in podobno. To je pisateljska svoboda v pisanju, a napisano se je dejansko zgodilo.

Šli so torej na pot, po dolini navzdol in nato po Gorenjski navzgor. »V vrvežu, ki so ga bile tiste dni polne vse ceste in poti proti meji z rajhom, se Danijelu in Vincu ni zdelo, da bi se dogajalo kaj usodnega. Res, da med belimi in med Nemci ni bilo opaziti nobenega pravega veselja. Čeprav so prvi zatrjevali, da se bodo kmalu vrnili, z angleškim orožjem in pod angleško komando, in so drugi odhajali domov, v Avstrijo, prihodnosti niso omenjali. Prepuščena je bila novim gospodarjem. Od vojske in okupacije se tiste dni ni poslavljala le Poljanska dolina. Dolga kolona voz z vojaško opremo se je primikala tudi iz polhograjske smeri, od Loke proti Kranju pa so bile vse ceste polne vojaštva. Nemške in domobranske postojanke so se praznile ena za drugo in šele zdaj se je videlo, koliko je bilo v teh krajih vojaštva. In strah pred njim je čez noč uplahnil. Žandarji, katerim sta vozila prtljago, pa so postali z njima celo prijazni, kot da nikoli ne bi bili drugačni. Ob vsakem postanku so jima ponujali konzerve in komis, čutarice z vodo in čajem.«

V tem povzetku Kavčičeve zgodbe je prostora le za nekaj odlomkov. V naslednjem

Pisatelj Vladimir Kavčič na Lenčkovem večeru v Muzeju Žiri, 16. maja 2014. To je bil eden njegovih zadnjih nastopov v javnosti. / Foto: Tanja Mlinar

preberemo, kako je bilo, ko so čez Ljubelj prispeli do Drave. »Ko sta z Vincem prispela do mosta na Dravi, za katerega je bitka trajala več ur, domačinov nista opazila. Bojda so se bili še pravočasno umaknili. Med številnimi mrtvimi so prevladovala svetle uniforme ljubljanskih domobrancev, vmes je bilo tudi nekaj Nemcev, a kranjskega orla, ki ga je gorenjska s amozaščita nosila na rokavu, nista opazila. Takoj za mostom so angleški vojaki v značilnih ploskih čeladah že razoroževali vse, ki so prišli čez. Do Vetrinja sta vozila samo še nahrbtnike, tam pa sta žandarjem dala vedeti, da

je njune poti konec in bosta ostala v begunskem taborišču, kamor ju je eden od gorenjevaških domobrancev tudi izrecno napotil. Na prostranem travniku, ki je malo dlje od ceste prehajal v gozd, je že taborilo na tisoče ljudi, večinoma civilov, ki so si ob vozovih že bili pripravili svoja zasilna bivališča ali pa so jih že postavljali.«

In kako je bilo v Vetrinju, kakšno je bilo vzdušje v taborišču? »Vsem, ki so taborili pod milim nebom, se je že na prvi pogled videlo, da so utrujeni in izčrpani, da že postajajo nestrpni in malodušni. Vsi so nekaj pričakovali, a skoraj vsak nekaj čisto drugega. Ponekod so se tudi že spočenjali prepiri, družinski in politični.« Naša mladeniča nista bila iz te zgodbe. »Vinc in Danijel sta imela v mislih eno samo željo: čim prej domov.« Tako sta tudi storila. »Taborišče sta zapustila v zgodnjih jutranjih urah, kmalu po tretji, ko je luna že zahajala in se begunske množice še niso prebujale. Tudi cesta je bila tisti čas najbolj prazna. Zamolkla jutranja tišina, ki je kljub prisotni množici beguncev ni zmotil noben glas, pa je bila bolj moteča, kot sta pričakovala. Povsem običajno drdranje lojtrskega voza, ki ga podnevi ne bi bilo slišati niti lučaj stran od ceste, je v jutranjem molku odmevalo nenavadno široko, do bližnjih grap in gotovo tudi do velikih šotorov, v

katerih so prebivali angleški vojaki. Vendar ti niso pokazali nobenega zanimanja za njiju, mimo straž sta vozila, kot da je to nekaj povsem samoumevnega. V njihovih očeh sta gotovo bila še otroka in jima niso pripisovali kakšnega pomena, morebiti so celo sklepali, da prihajata iz bližnjega zaselka in sta namenjena v soseščino. Po nekaj kilometrih poti sta se že znašla v popolni samoti. Okrog njiju so bile le še prepadne grape, v ozadju strma kamnita pobočja, mimo katerih in čez katere je vodila vijugava, razdrapana cesta, edina cesta proti domu. Ostanke vojaške opreme, ki se umikajočih vojska je bilo zdaj celo več kot ob njunem prihodu. To je pomenilo, da so se za njima čez Ljubelj valile še množice beguncev in vojaštva. Crknjeni konj ob cesti je že močno zaudarjal. Tudi mrtvih vojakov še niso bili povsod pokopali. Ležali so ob cesti čudno sploščeni in zaudarjali daleč naokrog. Vznemirjena konja sta živčno hrzala in vlekla v stran, kot da se jim hočeta ogniti. Večinoma so to bili navadni vojaki, a ne vsi. Sivolasi oficir, v neznani uniformi, je kazal zlate zobe, ob njem pa je ležala torbica iz lakastega usnja, še vedno zaprta. Vendar Vinc in Danijel nista imela poguma, da bi jo vzela s seboj ali kar odprla. Ob cesti je ležalo marsikaj vrednega, tudi konzerve in vreče s hrano, konjska oprema in na kupe orožja, tudi najbolj imenitnega, brzostrelke in mitraljezi, kupi ročnih in tromblonskih granat ter dolgi redeniki zamolklo bleščečega streliva. Pot pred njima je bila še vse preveč negotova, da bi ju lahko zvalil plen. Tega se nista niti dotaknila, tudi voza se nista upala zapustiti, zavedajoč se, da bo že sama srečna vrnitev najboljša plačilo za vse, kar sta prestala.«

Pripis urednika: Zgodbo, ki smo jo v tem članku povzeli le na kratko, si lahko v celoti preberete v Kavčičevem obsežnem avtobiografskem romanu z naslovom Prihodnost, ki je ni bilo; izdala ga je Študentska založba v Ljubljani, 2005. Pot na Koroško in nazaj ob koncu vojne je opisana na straneh 41–52.

»Crknjeni konj ob cesti je že močno zaudarjal. Tudi mrtvih vojakov še niso bili povsod pokopali. Ležali so ob cesti čudno sploščeni in zaudarjali daleč naokrog. Vznemirjena konja sta živčno hrzala in vlekla v stran, kot da se jim hočeta ogniti.«

V začetku maja 1945 so se mnogi podali na pot v neznano kar z vprežnim vozom. A niso imeli vsi para konj – kot junaka naše zgodbe / Posnetek: Nova zaveza

GLASBENI CUKRČKI

S koncertom francoskih šansonov in slovenskih popevk v izvedbi pevke Nuške Drašček in pianista Blaža Jurjevčiča se je v petek začel cikel Glasbenih večerov v Trziškem muzeju.

PRIHAJA MUZIKAL CVETJE V JESENI

Zelo uspešen in priljubljeni slovenski muzikal prihaja v soboto, 23. maja, tako rekoč domov, točneje na Škofjeloški grad.

Ana Šubic

V Pollakovem salonu Trziškega muzeja je bil v petek prvi iz niza petih koncertov priznanih slovenskih glasbenih izvajalcev. Na koncertu sta okoli 70 obiskovalcev, kolikor jih salon lahko tudi sprejme, navdušila vsestranska pevka Nuška Drašček in eden najvidnejših slovenskih džezovskih pianistov Blaž Jurjevčič, ki sta večer prepletla s francoskimi šansonmi, lepimi baladami in zimzelenimi slovenskimi popevkami.

»Nepozabno je bilo. Nuško obožujem, izjemna je kot pevka in oseba, je pristrčna, neposredna. Tudi ambient se mi je zdel zanimiv,« je bila navdušena Trzičanka Marija Grm, enako tudi Lidija Eržen, prav tako iz Trziča: »Nuška je fantastična pevka, ima izredno širok razpon glaslu, tako da lahko kvaliteto interpretira tako Whitney Houston, Eldo Viler kot Edith Piaf ... Izjemen je bil tudi pianist. Všeč mi je tudi intima prizorišča; z izvajalcem se počutiš povezanega in imaš občutek, kot da bi ti pel v domači dnevni sobi.«

V Pollakovem salonu je zelo uživala tudi zvezda večera Nuška Drašček: »Zelo rada nastopam v malo manjših prostorih, v katerih se ustvari posebno intimno ozračje. Takšne delika tesne koncerte je dobro imeti vsake toliko časa.« Prepričana je, da bodo v nastopih uživali tudi drugi izvajalci, ki se bodo zvrstili na Glasbenih večerih v Trziškem muzeju.

S koncerti po besedah direktorice muzeja Jane Babšek želijo popestriti

Vsestranska pevka Nuška Drašček in eden najvidnejših slovenskih džezovskih pianistov Blaž Jurjevčič sta navdušila v prijetnem ambientu Pollakovega salona. / Foto: Luka Renner

glasbeno dogajanje v Trziču ter obenem oživiti muzej in Pollakov salon, ki je do sedaj bolj kot ne sameval. Slednji je ob lanski Šušarski nedelji povsem očaral domačinko, pevko Romano Krajnčan, ki je v njem takoj videla čudovit manjši ambient, primeren za koncertne prireditve. Nastal je cikel petih koncertov pod njenim umetniškim vodstvom, ki jih bodo v Pollakovem salonu, v primeru lepega vremena pa

na muzejskem vrtu, izpeljali do konca avgusta. »Zelo sem vesela, da smo se opogumili in da bomo v Trziču imeli takšna »luštna« srečanja ob dobri glasbi. Vsi koncerti bodo takšni »cukrčki«. Nuška je super, zato sem jo izbrala za začetek, so se pa vsi povabljeni izvajalci odzvali z velikim veseljem, ker imamo glasbeniki radi intimne dvoranice, kjer je stik s publiko neverjetno pristen. Res začutiš pevca, interpretacija

pride zelo do izraza,« je pojasnila Krajnčanova.

Koncerti potekajo v sklopu Trziških poletnih prireditev, ki jih sofinancira Občina Trzič. Župan Borut Sajovic je petkov koncert označil za glasbeni presežek: »Koncerti so na neki način oživljanje meščanske tradicije in promocija izjemnega prostora. Udeležili so se ga tudi obiskovalci iz drugih občin, prepričan sem, da se bo kdo od njih še vrnil na naše glasbene večere, v prostem času pa morda tudi na ogled bogate dediščine našega mesta.«

Na naslednjem koncertu bosta konec maja nastopila Oto Pestner in Gašper Kržmanc, do konca poletja pa se bodo v Trziškem muzeju zvrstili še Uroš Perič in Primož Grašič, Nina Strnad Trioter Romana Krajnčan in Jure Ivanušič. »Vsi izvajalci so raznoliki, vsak ima svojo noto, karizmo in interpretacijo in bodo tudi s tem vedno znova naredili drugačne večere,« napoveduje Krajnčanova.

Umetniška vodja festivala Romana Krajnčan in direktorica Trziškega muzeja Jane Babšek / Foto: Ana Šubic

Samo Lesjak

V naravnem amfiteatru, ki je obdan z mogočnimi drevesi in se nahaja na grajskem vrtu, bo muzikal Cvetje v jeseni doživel premierno uprizoritev na prostem. Nad Škofjo Loko bo v idiličnem ambientu pod zvezdami potekala že več kot 60. ponovitev predstave, ki od krstne uprizoritve v Križankah že več kot pol leta navdušuje celotno Slovenijo.

Idejni vodja in izvršni producent predstave Gorazd Slak je skupaj z ekipo in s pomočjo producentke Miše Stanko na oder postavil eno najlepših ljubezenskih zgodb slovenske literarne zgodovine. Za zgodbo o ljubezni med premožnim meščanom v zrelih letih in komaj polnoletnim podeželskim dekletom je Matjaž Vlašič ustvaril 22 izvornih skladb, ki jih vedno v živo odigra band pod vodstvom Tomi Puricha. Orkestracije so delo Anžeta Rozmana, pevsko izpopolnjevanje je vodila Željka Predojevič, izvorna besedila pa so delo Janeza Usenika. Igralci na odru nosijo kostume Vesne Mirtelj, za plesne vložke in zahteve koreografije pa je poskrbel Miha Krušič. V prostor

in čas pa so zgodbo umestile še domiselni scenski elementi Grete Godnič, scenske grafike Marka Jordana in animacije Gašperja Vovka, postavitev luči Davida Andreja Francykja, Maria Čurkoviča, kostumografija Vesne Mirtelj in maska Nataše Castaldi.

V muzikalu se na odru zvrsti kar lepo število nastopajočih, med njimi najdemo tako znana kot tudi še neveljavljena imena. Pod režisersko taktirko Vojka Anzeljca nastopajo Nina Pušlar in Maja Martina Merljak v vlogi Mete, Matjaž Robavs in Domen Križaj pa se izmenjujeta v vlogi Janeza. Danijela upodablja Jure Ivanušič, Lizo Alenka Kozolec Greguric, ob niju pa na oder stopijo še mnogi drugi. V intenzivnih dobrih dveh urah gledalec doživi trenutke žalosti, neizmerne veselja, sreče in igrive ljubezni, začinjene s pravo mero humorja in ironije. Čustvena glasba in ganljiva besedila, v katerih se najde prav vsak, so v solze spravila različne generacije obiskovalcev, številni so si muzikal ogledali tudi večkrat. Kljub bridkemu koncu pa gre za izjemno navdušujočo predstavo, ki vas popelje v preteklost in prikaže razkorak med mestnim in podeželskim človekom.

Obeta se odlična prireditev pod zvezdami. / Foto: arhiv prireditve (Bastian)

GLASOV ODER

PROJEKT SODELOVANJA

V okviru povezovalnega projekta Kulturna transverzala 2015 sta tokrat na prijetnem prizorišču DKC Bajta v Železnikih nastopili zasedbi Punčke in Kovesolje.

22

KULTURA

DRUGAČEN STUPICA

Ob dnevu boja proti okupatorju in sedemdeseti obletnici konca druge svetovne vojne v Evropi so v Galeriji Layerjeve hiše odprli razstavo gvašev slovenskega slikarja Gabrijela Stupice. Na ogled je dvanajst del s tematiko upora, ki sicer ni značilna za njegovo likovno ustvarjanje.

23

LJUDJE

O KRAS, KAKO RAZVESELIL SI NAS

Tako so si nekateri prepevali, ko smo prijetno utrujeni, pregreti od sonca in ravno prav siti popoldne sedli v Rozmanov avtobus.

28

GLASOV ODER

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 28. 4.
15.40, 19.20 IMPERIJ ROBOTOV
13.40, 17.20 GEMMA BOVERY
13.10, 15.00, 16.50, 18.40
 SPUŽI NA SUHEM, sinro.
12.50, 14.50, 17.00 ZAKAJ NI (SEM)
 POHRUSTAL SVOJEGA OČETA, sinhro.
21.30 ODKLIKANA
19.00, 20.30 HITRI IN DRZNI 7
21.00 POSTALI BOMO PRVAKI SVETA

Sreda, 29. 4.
15.40, 19.20 IMPERIJ ROBOTOV
13.40, 17.20 GEMMA BOVERY
13.10, 15.00, 16.50, 18.40
 SPUŽI NA SUHEM, sinhro.
12.50, 14.50, 17.00 ZAKAJ NI (SEM)
 POHRUSTAL SVOJEGA OČETA, sinhro.
21.30 ODKLIKANA
19.00, 20.30 HITRI IN DRZNI 7
21.00 POSTALI BOMO PRVAKI SVETA

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Torek, 28. 4.
16.30, 20.00, 21.00 HITRI IN DRZNI 7
18.10, 20.25 BREZČASNA ADALINE
14.00, 16.00, 18.00 SPUŽI NA SUHEM
13.00, 15.00, 17.00, 19.00 SPUŽI NA SUHEM, 3D
21.15 NOČNI LOV
17.45, 19.30 ODKLIKANA
14.30, 16.10 DOMOV
13.15, 15.15 DOMOV, 3D
14.15 BACEK JON

Sreda, 29. 4.
20.00 MAŠČEVALCI:
 ULTRONOVA DOBA, 3D
16.30, 19.15, 20.00
 HITRI IN DRZNI 7
18.10, 20.25
 BREZČASNA ADALINE
14.00, 16.00, 18.00
 SPUŽI NA SUHEM
13.00, 15.00, 17.00
 SPUŽI NA SUHEM, 3D
21.15 NOČNI LOV
17.45, 19.30 ODKLIKANA
14.30, 16.10 DOMOV
13.15, 15.15 DOMOV, 3D
14.15 BACEK JON

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Petek, 1. 5.
16.30 SPUŽI NA SUHEM, 3D, sinhro.
18.15 MAŠČEVALCI:
 ULTRONOVA DOBA, 3D
21.00 ČLOVEŠKI KAPITAL

Sobota, 2. 5.
16.30 SPUŽI NA SUHEM, 3D, sinhro.
18.15 MAŠČEVALCI:
 ULTRONOVA DOBA, 3D
21.00 SOL ZEMLJE

Nedelja, 3. 5.
16.30 SPUŽI NA SUHEM, sinhro.
18.15 MAŠČEVALCI:
 ULTRONOVA DOBA, 3D
21.00 ČLOVEŠKI KAPITAL

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

PROJEKT SODELOVANJA

V okviru povezovalnega projekta Kulturna transversala 2015 sta tokrat na prijetnem prizorišču DKC Bajta v Železnikih nastopili zasedbi Punčke in Kovesolje.

Samo Lesjak

Gre za skupni projekt sorodnih kulturnih društev, posameznikov in pobudnih skupin treh sosednjih občin. Tako sodelujejo Kulturno umetniško društvo Jadran iz Škofje Loke, Društvo Kulturni center Bajta iz Železnikov ter pobudna skupina mladih iz Gorenje vasi. »Menimo, da je sodelovanje na področju neodvisne

in drugačne kulture nujno. Prav tako se nam zdi zapiranje znotraj občinskih meja nesmiselno, zato je Kulturna transversala 2015 projekt, ki bo zabil občinse meje, nastopil v t. i. civilnem dialogu ter podpiral različna področja umetnosti,« je dejal Tine Hafner, eden izmed pobudnikov projekta. Z večplastnim projektom želijo poglobiti medobčinsko sodelovanje na področju sodobne neodvisne kulture, si izmenjati izkušnje ter pri- mere dobrih praks, hkrati pa

tudi stopiti v dialog z občinskimi odločevalci in poskušati skupaj doseči napredek na lokalnem kulturnem polju. Projekt tudi podpira mlade regionalne ustvarjalce alternativne glasbe.

»Sodelujoči bomo ustvarjali tudi izven meja naših občin ter tako stopili izven svojega lokalnega okolja in matičnih prostorov. Meni se zdi ključna točka projekta vzpostavljanje širšega kulturno-političnega socializacijskega prostora,« pravi Aleš Žumer, predsednik DKC Bajta iz Železnikov.

Prav tovrsten prehod in sodelovanje preko meja pa predstavlja organizacija tokratnega koncerta v Železnikih, ko je na premišljeno izbranim prizorišču DKC Bajta v domala intimni atmosferi najprej nastopila sežanska zasedba Kovesolje, sestavljena iz prekaljenih borcev kraške podzemne scene s samosvojo interpretacijo pesmi Srečka Kosove- la, sledil pa je udaren nastop odlične hrvaške indie/

Poezija v akciji: zasedba Kovesolje je navdušila z ambientalno medzvezdno interpretacijo Srečka Kosove- la. / Foto: Gašper Doljak

rock/post-punk zasedbe Punčke, ki so prej že delile oder s Queens Of The Stone Age, si ustvarile prepoznan kulturni status, tudi tokrat pa poskrbele za neponovljivo koncertno doživetje. Naslednji dogodek organizatorji obljublajo v juniju.

Prvinsko koncertno doživetje: skupina Punčke / Foto: Gašper Doljak

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

LAŽJI SUDOKU

3	2				7		1
	9						2
		1	8		6	5	
	4		2		3		5
8				1			3
	6		9		5		7
		7	5		4	3	
	3						9
2	4				6		7

Rešitev:

2	1	9	8	6	5	4	3	7
9	6	7	2	1	8	5	4	3
7	8	5	9	6	4	1	2	3
5	2	1	8	7	6	3	4	9
6	3	4	7	1	9	8	5	2
9	5	1	6	8	7	2	4	3
6	8	9	2	1	4	7	5	3
7	2	9	1	4	9	6	8	5
1	9	7	6	5	4	3	2	8

TEŽJI SUDOKU

9				7				1
		2			9	7		
	4		6					9
	2			6		8		
8			1		4			6
		3		2				7
	8				6			1
		1	4			3		
3				5				9

Rešitev:

6	8	1	9	5	2	9	7	4
2	9	6	7	8	4	1	6	5
7	1	5	9	6	8	3	2	4
5	2	1	8	7	6	4	9	3
9	2	6	3	1	4	5	8	7
7	6	5	9	2	7	6	2	1
8	6	7	4	1	9	5	7	2
6	5	2	6	8	2	1	9	7
1	9	7	2	4	5	8	3	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov.

Stavila: P. P.

Siddharta vs. Elvis Jackson

Škofja Loka, Kranj – V Loški pub se je v petek po petnajstih letih vrnila skupina Siddharta, ki prav letos praznuje dvajset let od svojega prvega koncerta – tudi zato je bil koncertni večer poln emocij. Svoje zimele uspešnice v izštekani izvedbi so nadgradili z novejšimi skladbami, občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo atrij Loškega puba, pa je

Ker ne verjamem v telo ... : Siddharta na odru Loškega puba / Foto: Ana Volčjak

lahko uživalo v glasbeni nostalgiji, dolgi dve desetletji. Ističasno pa so v kranjskem Bazenu zaplavali neutrudni Elvis Jackson, prepoznavni po svoji energični mešanici panka, roka, skaja, metala ter reggae glasbe, ki so razigrani publiki poleg starejših hitov predstavili nov, že peti album Radio Unfriendly, poln skladb nalezljivih melodij in sproščene energije, s katerimi ohranjajo prepoznavno rdečo nit svojega ustvarjanja.

Spektakularni skok v Bazen: Elvis Jackson z novim albumom Radio Unfriendly / Foto: Primož Pičulin

GLASBENI VEČERI NA RADIU SORA

PONEDELJEK		TOREK		ČETRTEK		SOBOTA	
	ROCK		EVERGREEN		NARODNO ZABAVNA		HITI VSEH ČASOV

KULTURA

DRUGAČEN STUPICA

Ob dnevu boja proti okupatorju in sedemdeseti obletnici konca druge svetovne vojne v Evropi so v Galeriji Layerjeve hiše odprli razstavo gvašev slovenskega slikarja Gabrijela Stupice. Na ogled je dvanajst del s tematiko upora, ki sicer ni značilna za njegovo likovno ustvarjanje.

Igor Kavčič

Ob beleževanju 70. obletnice osvoboditve in konca 2. svetovne vojne so se pridružili tudi v Layerjevi hiši, kjer so v četrtek odprli razstavo gvašev enega naših najpomembnejših slikarjev Gabrijela Stupice (1913–1990). Gre za cikel dvanajstih gvašev, ki jih je Stupica naslikal na povabilo umetnostnega zgodovinarja in urednika Lojzeta Gostiše. Mojstrovine manjšega formata je Stupica ustvaril v letih 1961 in 1962 za objavo v drugi iz serije štirih monumentalnih knjig Ljubljana v ilegali, a je redno zamujal roke za oddajo. Tako dela nikoli niso dočkala objave, nazadnje pa jih je Stupica poklonil Gostiši. K sodelovanju pri omenjeni seriji knjig, med letoma 1959 in 1979 so izšle štiri, so bili sicer angažirani tudi drugi odlični slovenski umetniki, ki so mogočnost narodnega upora izražali v likovnih delih. Ob Gabrijelu Stupici še Marij Pregelj, Ive Šubic, Ivan Seljak Čopič in drugi. A vrtno se k Stupičevemu ciklu, ki je bil prvič razstavljen leta 2008 v Mednarodnem grafičnem likovnem centru v Ljubljani v okviru razstave Upor/Restistance, tokrat pa jih lahko vidimo v Kranju.

Gabrijel Stupica se je rodil v Dražgošah, študiral na akademiji v Zagrebu, leta 1946 se je vrnil v Ljubljano in deloval na novoustanovljeni akademiji, kjer je bil do svoje upokojitve dvakrat tudi rektor. Velja za enega najbolj uveljavljenih umetnikov v

V Galeriji Layerjeve hiše je na ogled dvanajst gvašev Gabrijela Stupice. / Foto: Primož Pičulin

nekdanji Jugoslaviji ter za enega najbolj cenjenih slovenskih modernističnih umetnikov. Njegova dela so razstavljena v muzejih in galerijah na območju nekdanje Jugoslavije ter v Ameriki, Stockholmu, Rimu, Nürnbergu in drugod.

Kot smo že omenili, so motivi razstavljenih del povezani s tematiko NOB, s katero se kot slikar sicer ni pogosto ukvarjal. Poznamo ga bolj po njegovih introvertiranih, intimnih avtoportretih, portretih hčere, znane so njegove neveste Eden osrednjih mojstrov slovenskega modernizma pa je tokrat ustvarjal na temo druge svetovne vojne in upora. Motivno se avtor poda na sodišče, dve sliki prikazujeta sedeče sodnike in sojenje, na slikah, ki

jih je naslovil Sestane, vidimo najbrž skrivno srečanje več moških in žensk, sedečih za mizo. Sledi prizor Illegalci, ki predstavlja pet moških in ženskih glav oziroma doprsij. Na listu Zadnja pot vidimo ženske in moške z zavezanimi rokami, ki jih italijanski vojaki vkrcavajo na tovornjak. Sedma risba z naslovom Requiem prikazuje krsto, v kateri leži moški, za njo pa so nanizane glave žalujočih. Gvaš Ob pogorišču predstavlja štiri doprsja obupanih žensk, deveti Talci pa sedem stotih moških pred zidom. Na deseti risbi Kamion so moške in ženske postavljene vidne skozi zadnji del s ponjavo prekritega tovornjaka. Enajstega je naslovil Pogrebci in predstavlja skupino ljudi, zbranih ob

zadnjem slovesu, sledi še motiv, imenovan Ob pogorišču, kot so zapisali pred leti ob razstavi v MGLC.

Zanimivo pa je, da se je prav v času, ko je slikal omenjeni cikel gvašev, v Stupičevem slikarstvu dogajala temeljita sprememba. Za platna, nastala v petdesetih letih, je značilna temna, zamolkla barvitost, avtor je uporabljal predvsem težke, zemeljske barve, na to temno razpoloženje je najbrž vplival tudi prostor starega ljubljanskega ateljeja na Resljevi. Ko se je preselil v Rožno dolino, so barve postale svetlejšje, kasneje pa je prevladala popolna belina z vsem bogastvom njenih otenkov. Med temnim in svetlim so tudi njegovi gvaši, ki so na ogled v Layerjevi hiši do 20. maja.

FESTIVAL Z EKOLOŠKO NOTO

Bled bo med 16. in 20. junijem gostil že drugi filmski festival. Tudi tokrat bo posvečen vodi, in sicer skrbi, upravljanju, ohranjanju ter čiščenju le-te.

Posebni častni gost lanskega blejskega filmskega festivala je bil tudi igralec Armand Assante – v družbi prelestne italijanske igralka Caterine Murino. / Foto: Matic Zorman

Samo Lesjak

Kot se za pravi filmski festival spodobi, bo na ogled tudi veliko dobrih filmov, filmskih zvezd in glamurja. Organizatorji pa so tekmovalnima programoma celovečernih in dokumentarnih filmov letos dodali še program mladinskih filmov. Novost bo tudi dobrodelna nota, saj bo zadnji dan festivala organiziran golfski turnir, denarni izkupiček pa bo v sodelovanju z mednarodno fundacijo Water.org šel ljudem, ki nimajo dostopa do čiste vode in sanitarij. Predsednik častnega odbora festivala Rade Šerbedžija je na novinarski konferenci na ljubljanskem gradu izrazil veselje ob novem blejskem filmskem festivalu, ki bo po njegovih besedah zagotovo uspešen in vesel. Mednarodno uveljavljeni filmski ustvarjalec je dejal, da si organizatorji želijo, da bi festival vzeli za svojega vsi Slovenci, ki ljubijo film, ter da bi njihov ekološki projekt za zaščito vode postal tradicionalna zgodba.

Producentka festivala Dunja Klemenc je dejala, da vsak festival pripelje lepo število tujcev v Slovenijo, kar je pomembno tudi za turizem. Festival predstavlja stik z najnovejšo kinematografijo, še posebej iz dežel, ki jih po navadi ne vidimo na naših

filmskih platnih. Filmi na festivalu bodo vseh žanrov in tematik, tako da bodo zagotovo pritegnili pozornost gledalcev. Alenka Nedelko iz poslovne šole IEDC je poudarila, da je IEDC partner festivala, zlasti strokovnega dogodka na temo vode. Napovedala je, da bo 16. junija simpozij, na katerem bodo poudarili pomen vode kot osnovne človekove dobrine. Simpozija se bodo udeležili številni znani in strokovni gostje, med drugimi strokovnjak za sladke vode Stuart Orr iz organizacije WWF, klimatologinja Lučka Kajfež Bogataj in Tomo Križnar. Kot je dejala, bo slednji zagotovo komentiral manipulacije z vodo za doseg strateških političnih ciljev.

Podžupan Bleda Toni Mežan, ki je med drugim zadolžen za prireditve na Bledu, je dejal, da si Bled želi znova postati vrhunska turistična destinacija. Bled postaja center za množični turizem, želi pa znova postati tudi mondeni turistični kraj. Festival je tako kamenček v mozaiku te strategije, saj prihajajo s filmi in okoljevarstvom tudi novi gostje. Program festivala se po besedah soustanovitelja in organizatorja festivala Daniela Utješanovića naslanja na lanskega, razširili so ga z mladinskim programom. Z novim programom želijo prispevati k opozarjanju na pomembnost kulture in ekologije že pri mladih.

Vtisi iz Indonezije

Kranj – V galeriji Planika v drugem nadstropju tovarniške stavbe nekdanje Planike v Savski loki bodo jutri, v sredo, ob 19. uri odprli fotografsko razstavo Andreja Korenča z naslovom Vtisi iz Indonezije.

RUBRIKO MULARIJA ureja
Dina Kavčič. Pišite ji na
dina.kavcic@g-glas.si ali na
koticek@g-glas.si.

Patricija Raztresen je navdušila z uspešnico Whitney Houston. / Foto: Matic Zorman

Učenke in učenci so tudi sami predstavili zgodbe oseb s posebnimi potrebami. / Foto: Matic Zorman

KO POSIJE SONČEK

Na Osnovni šoli Cvetka Golarja na Trati pri Škofji Loki že sedemnajsta generacija četrtošolcev spoznava življenje oseb s posebnimi potrebami v okviru projekta Sonček.

Samo Lesjak

Učenci tako obiskujejo ustanove, kjer se te osebe usposablja jo za življenje, se z njimi pogovarjajo, spoznava jo njihove pripomočke in način življenja. O tej temi se veliko pogovarjajo ter spodbujajo učence, da se o tem pogovarjajo tudi s starši. "Bistvo projekta ni samo spoznavati drugačnost, ampak jo tudi sprejeti in znati živeti v stiku s takšnimi osebami, jih spoštovati in jim na

primeren način pomagati," je dejala vodja projekta Marjanca Trilar.

V Škofji Loki so obiskali Varstveno delovni center in Osnovno šolo Jela Janežiča. Predstavili so jim svoje delo in izdelke. V OŠ so se igrali in družili, v Kranju pa so bili v centru Sonček in se družili z otroki v razvojnem vrtcu Mojca. V okviru projekta so imeli zanimive obiske. Na šoli so gostili dva slikarja, sicer tetraplegika, Benjamina Žnidaršiča in Vojka Gašperuta, ki slikata z usti, in Metoda Zakotnika, paraplegika, ki se ukvarja z izdelovanjem

grafik. Učencem so pripovedovali o svojem življenju in pred učenci tudi ustvarjali. Učenci so se tudi sami preizkusili v slikanju z usti in ugotovili, da je to zelo naporno in zahtevno slikanje. Občudovali so delo in izdelke umetnikov. Obiskali so jih tudi člani društva AURIS iz Kranja in predstavili svet gluhih in naglušnih. Slepá gospa Metka je predstavila svoje življenje in pokazala pripomočke za slepe. Paraplegiki gorenjskega društva so predstavili športe, s katerimi se ukvarjajo: košarko na vozičkih, kolesarjenje in smučanje.

Učenci zapisujejo vtise in shranjujejo literaturo o tej tematiki in vsak učenec je izdelal ob zaključku projekta svojo revijo za spomin. Projekt so zaključili v večnamenskem prostoru šole s priveditvijo za starše in vse druge obiskovalce. Na prireditvi so poleg vseh četrtošolcev nastopile tudi osebe s posebnimi potrebami. "Učenci so doživeli veliko lepega in plemenitega. Srečanje s tovrstno drugačnostjo bodo nesli s sabo v življenje za graditev strpnějšíh odnosov in sprejemanje teh oseb takih, kot so," je še dodala Marjanca Trilar.

V polni dvorani je zadonela vesela pesem mladih ... / Foto: Matic Zorman

PESMI MLADIH

Lepa Vasiljica

Tisti rdeči, v obraz ves rděč,
vzhajajoče je sonce, ima oster meč.
Ko z njim zareže – vile več ni,
v krvi se divja baba rodi.

Jezdec v črnem – on moja je Noč,
me v tēmo zagrne, da mi to moč,
da dam Življenje ali ga ubijem,
ga belo obarvam ali v Smrt skrijem.
In vsakič ko sonce zlato vzhaja,
v jutranji zarji moja moč se napaja.

Vasilisa, zdaj vidim, da si razumna,
tvoja vprašanja niso neumna,
kdaj tako modrost si ti pridobila,
kako si pred smrtjo lahko se rešila?»

Vasilisa pred babo nič ni skrivála,
mamino punčko ji v roke je dala:
»Poglejte, ta punčka mi je pomagala,
tolážila je, mi prav svetovala,
odgovore vse je ona poznala,
jaz ji na skrivnem sem hrano dajala.
Ona z menoj se vrača domov,
ona je materin blagoslov.«

Nataša Udir

»Ona z menoj se vrača domov, ona je materin blagoslov.«
Vsak od nas ima angela, ki ga čuva. Lep pozdrav, Meta.

Pesmi pošljite na elektronski naslov
pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov:
Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ

ZGODBA O ROŽAH, ZELJU IN ZELIŠČIH

NA KOLO IN PO ROŽE

Lea Peterlin

Kakor hitro posije sonce, se na lokalne ceste začnejo zgrinjati trume kolesarjev. Tudi letos ni nič drugače. Ni se še dobro ogrelo, pa je treba biti v avtu precej pozornejši na dogajanje oziroma športno aktivne na cesti.

Bila je sončna nedelja, okoli ene popoldne, ko večina kosi ali pa je na kakšnem izletu, ko sem na enem vaških križišč spremljala navihan prizor. Možakar srednjih let je parkiral kolo in

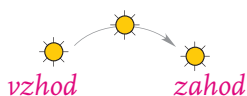
se sprehajal ob robu cestišča. Gledala sem ga v ogledalu avtomobila. Kaj hudiča počenja? Potem sem na njegovi levi, kakšen meter od roba glavne ceste, opazila več neograjanih vrtičkov, med njimi tudi okrasno traso, polno tulipanov in narcis. Ker sem bila v tistem trenutku na cestišču sama, mimo je sicer švignil še en avtomobil, vendar je zavil v drugo smer in stran od možakarja, me je prešinilo, da morda čaka, da se tudi moj avtomobil oddalji in si bo nabral šopek In glej ga zlomka! Kolesar se je še malo sprehajal ob cesti, ko je mislil, da ni

več v dosegu moje vidljivosti, se pognal do tulipanov, utrgal dva, tri, pogledal okoli sebe, posegel še po cvetu narcise, se usedel na kolo in že ga ni bilo več.

To me je spomnilo na čase, ko sem v osnovno šolo še pešala. Na poti sem šla vsak dan mimo kar nekaj njiv, ki so se bile jeseni polne čudovitih zeljnatih glav. In zgodilo se je, da sem ob pogledu nanje iz dneva v dan ugotavljala, da se med zeljnimi glavami na delih njive pojavljajo ogromni presledki. Ljudje so se pač odločili, da bodo kmetu olajšali delo pri pospravljanju zelja.

Podoben primer je doživel tudi prijatelj Beno, sicer gostinec, ki se je z velikim entuziazmom lotil ustvarjanja lastnega zeliščnega vrta. Ponosno je glasno sanjaril, kako lep zeliščni vrt si je omislil ob gostilni. Nekega dne je prišel v službo in vrta praktično ni bilo več. Nekdo ga je popolnoma opustošil – pobrali so vse, kar se je pobrati dalo. Življenjska šola, je bil žalosten Beno. Uredil je sicer novega, vendar o njem ne govori na glas. Če ga povprašam, kako kaj njegove rožice, samo nemo priki-ma: »Uspevajo.«

tedenski koledar

28. 4.	tor.	Pavel	5-54	20.06
29. 4.	sre.	Robert	5-53	20.07
30. 4.	čet.	Katarina	5-51	20.08
1. 5.	pet.	Jože	5-50	20.09
2. 5.	sob.	Boris	5-48	20.11
3. 5.	ned.	Aleksander	5-46	20.12
4. 5.	pon.	Cveto	5-45	20.13

desetdnevna vremenska napoved

Torek 28. 4.	Sreda 29. 4.	Četrtek 30. 4.	Petek 1. 5.	Sobota 2. 5.	Nedelja 3. 5.	Ponedeljek 4. 5.	Torek 5. 5.	Sreda 6. 5.	Četrtek 7. 5.
11/14 °C	7/18 °C	7/20 °C	6/15 °C	5/17 °C	6/18 °C	8/20 °C	7/19 °C	9/18 °C	11/19 °C

PRAZNOVANJA

VSE REŠILA Z LJUBEZNIJO

Angela in Franc Sajovic iz Naklega sta poročena že 65 let in sta tako praznovala železno poroko. Življenje jima je namenilo več hudih preizkušenj, a sta z ljubeznijo in medsebojnim spoštovanjem vse rešila.

Ana Šubic

Angela in Franc Sajovic iz Naklega sta poročena že od 15. aprila 1950, po 65 letih zakona pa sta si pred kratkim v Ljubnem pred župnikom Pavletom Juhantom ponovno obljubila zvestobo. Železno poroko sta skupaj s svati nato praznovala v gostilni Marinšek v Naklem.

»Za dober zakon je potreben ljubezen, dobra volja, veselje, prijateljstvo. V zakonu pride dobro in slabo, a moraš vse vzeti z dobro voljo, sicer ne zdržiš skupaj niti nekaj let.« po 65 letih zakona razmišlja Angela Sajovic. Mož Franc jo dopolni: »Včasih je bilo veliko lažje kot danes. Velik problem so službe in prav trpim, ko gledam vnuke in pravnuke in se sprašujem, ali bodo dobili službo.« Franc se je izučil za zidarja, do upokojitve je delal v kranjskem Servisnem podjetju, Angela pa v Tekstilindusu in v Planiki v šivalnici. Kot mlado dekle si je želela, da bi se lahko izučila za šiviljo, a denarja za šolanje ni bilo.

Franc Sajovic, po domače Grofov, iz Strahinja, se je rodil 29. novembra 1925 kot tretji od petih otrok očeta Janeza in mame Terezije. Med drugo svetovno vojno so ga pri sedemnajstih letih odpeljali v

Po 65 letih sta zakonca Sajovic obnovila poročno zaobljubo. Tokrat sta bili njuni priči sin Aco in hči Bernarda.

Nemčijo, od tam pa so ga poslali na rusko fronto, kjer je preživel kar devet mesecev. Svobodno je pričakal med partizani. Angela, rojena Bajželj, Petrova po domače, se je 30. aprila 1931 rodila očetu Francu in mami Uršuli kot zadnja od sedmih otrok. Oče je umrl pred njenim rojstvom, saj ga je povozil avto.

In kako sta se spoznala? Francelj je večkrat prihajal k Petrovim v Naklo. Pri njih je puščal kolo, ko je šel na šihl v Kranj. Prijateljeval pa je tudi z Angelinim bratom Francem in se kmalu zagledal v najmlajšo Angelco. Septembra 1948 sta se na neki veselici zmenila, da bosta postala par. Malo

več kot 15 mesecev sta govorila, čeprav so doma obema nasprotovali. A ju to ni ustavilo.

Poročila sta se 15. aprila 1950 v Naklem. »Po drugi svetovni vojni je bilo veliko pomanjkanje, ničesar se ni dalo dobiti, a se da vse preživeti, če se imaš rad,« sta poudarila zakonca. V prvih letih sta živela v skromnih sobicah, med drugim tudi vt. i. žitarici brez oken in kopalnice, v kateri je bilo tako mrzlo, da je bil viden srež po stenah, noge sta tiščala v pečico, da sta se pogrela. Leta 1956 sta končala gradnjo hiše v Naklem, v kateri živita še danes. Prva dva otroka sta jima umrla že kot nekajmesečna dojenčka, vendar nista obupala – leta 1956 se

jima je rodila hči Bernarda in sedem let kasneje še sin Aco. Danes imata tudi vnuke Katjo, Špelo in Primoža ter pravnuke Anžeta, Saro in Jana, ki jima predstavljajo največje veselje.

Zakonca Sajovic pravita, da sta obdarjena s srečno in zdravo družino, ljubečim zakonom, pa tudi zdravje jima za njuna leta dobro služi – Franc bo namreč novembra star že 90 let, Angela pa bo pojutrišnjem dopolnila 84 let. Franc je znan po tem, da ne zna biti brez dela, še vedno žaga drva in vse postori okoli hiše, je pa tudi strasten gobar. Pozimi skupaj pečeta kruh, kdaj pa kdaj pa v kuhinji tudi zaplešeta ob zvokih domače glasbe.

Angela Bajželj in Franc Sajovic sta se poročila 15. aprila 1950.

Mladoporočenci

V soboto, 18. aprila 2015, sta se v Kranju poročila Milorad Kondić in Vanja Kovačević, na Jesenicah pa Sandi Galić in Edisa Čehajić.

Novorojenčki

Minuli teden je na Gorenjskem na svet prirojalo 51 novorojenčkov. V Kranju se je rodilo 13 deklic in 14 dečkov. Najtežja je bila tokrat deklica s 4145 grami, najlažji deklici pa je tehtnica pokazala 2795 gramov. Na Jesenicah je prvič zajokalo 12 deklic in prav toliko dečkov. Najlažja je bila deklica z 2770 grami, najtežji pa je bil korenjak, ki je ob rojstvu tehtal 4210 gramov.

Poroke, rojstva, obletnice, zabave ...

Delite osebno srečo z bralci in vaše predloge sporočite Alenki Brun po e-pošti: alenka.brun@g-glas.si ali po telefonu: 041/699 005. Presenetite, razveselite, dodajte piko na i dogodkom z objavo v Gorenjskem glasu.

TANJIN KOTIČEK

ŠOLA VEDEŽEVANJA IZ CIGANSKIH KART

V kartah lahko preberemo letne čase, in sicer karta Sreča predstavlja pomlad, Upanje nam pokaže obdobje v poletju, karti Vdovec ali Vdova sta jesen in karta Sovražnik nam nakazuje zimski čas. Ker je denar žal sveta vladar in brez njega ne moremo biti, imamo tudi stopnje denarja, ki si sledijo po vrstnem redu od najvišje vrednosti: Nenadna sreča, Denar, Nekaj denarja in Darilo. Karte vedno mešamo toliko časa (oziroma jih meša oseba, ki se ji vedežuje), kot mislimo, da je treba. Ko jih premešamo, naredimo tri kupčke od leve proti desni. Karte so z licem obrnjene navzdol. Najprej privzdignimo srednjega, nato tistega na naši levi strani in nato še na desni strani. Vse tri pogledamo, preberemo razlago in jih združimo. Tako karte razporedimo ne glede na kasnejšo postavitev. Pred vami je prvi sistem polaganja. Pogled je splošen in ne postavljamo vprašanj. Naredimo tri kupčke, jih obrnemo z licem navzgor in vsakokrat med seboj povežemo zgornje tri karte.

Ko eden od kupčkov nima več kart, vzamemo iz sosednjih dveh eno ali dve karti in povezujemo. Tako delamo, dokler ne pridemo do konca, če pa nam ostane le še nekaj kart, te vse razgrnemo. Za vas bralci imam vprašanje – nekakšno »domačo nalogo«. Sporočite mi, kako preberete te tri karte: Sodnik, Ljubica, Hiša. Na naslov tanja.70@hotmail.com ali pa kar na Gorenjski glas s pripisom šola vedeževanja in vašo šifro pošljite tri poljubne karte, ki ste jih naključno izbrali iz kompleta, in skupaj bomo našli pravo razlago, ki bo tudi objavljena. Lahko dodate že svojo razlago in ju bom primerjala ali pa po potrebi vašo izboljšala. Srečno! Vedeževalka Tanja

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Nov začetek«

Pozdravljeni, Tanja. Ker sem redna bralka vaše rubrike, sem se tudi sama odločila, da vam pišem. Najbolj me zanima, ali se mi v bližnji prihodnosti obeta služba. Vnaprej se vam zahvaljujem za posredovane informacije in vam želim še naprej lep in uspešen dan.

Nad iskanjem službe ste že nemalokrat obupali, saj vedno znova ugotovite, kako drugačne poglede imajo delodajalci. Služba, ki vam je namenjena, se vam obeta še v tem poletju. S pozitivno naravnanim pogledom vam bo uspelo prepričati samo sebe, da se vendarle splača počakati za stvari, ki nam pomenijo največ. Na začetku ne boste delali za polni delovni čas, ampak boste počasi napredovali in imeli boste

vedno več dela in odgovornosti. Nova zaposlitev vam bo prinašala tudi finančno varnost, ki jo šekakopotrebuje. Vendar počasi, ne zahtevajte preveč od sebe. Na strani družine vidim večji konflikt, ki bi ga lahko s svojim posredovanjem prepričali. Ko bo pri naslednjem prepiru spet nanese na temo, ki je za vas občutljiva, se morate postaviti zase. Ne glede na to, kaj si drugi potem mislijo, v prvi vrsti morate poskrbeti, da ste iskreni, saj ste s tem pravični do drugih in predvsem do sebe. Kar zadeva ljubezen, se vam v naslednjem letu obeta velik preobrat. Vsekakor lahko rečem, da boste na tem področju srečni kot že dolgo ne. V življenje boste vpeljali več stikov z ljudmi in zanimivih družinj, kar ste pogrešali

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

že nekaj časa. Želim vam vse dobro.

»Katja 1«

Draga Tanja, zanima me za zvezo in moje podjetje. Že vnaprej se vam zahvaljujem za odgovore in srečno tudi vam.

Kot pravite, v zvezi, lahko bi rekli na daljavo, za vas ni bilo ovir. Sedaj, ko je ljubezen močnejša in so vezi vedno bolj okrepljene, pa vam to ne zadostuje več. Razdalja med vami in partnerjem je v bistvu odličen preizkus vajine ljubezni. V jeseni se bo stanje spremenilo in zaživela bosta skupaj. Pobuda bo prišla z njegove strani, saj se mu bo odprla možnost menjave službe. Tudi on si želi imeti več pristnih stikov z vami in mu je zveza na daljavo postala

premalo. Imel bo delo, ki ga bo lažje usklajeval z zasebnim življenjem in od vas ne bo več tako oddaljen. Takrat se bosta spoznala tudi v globino. Zadeva, ki jo mora še rešiti na sodišču, mu predstavlja veliko več skrb, kot jih bo prineslo kasnejše stanje. Tukaj se bo uredilo, tako da bosta obe strani zadovoljni. Vaše podjetje stoji na trdnih temeljih. Imate novo poslovno idejo, o kateri premlevate, vendar je niste še nikomur zaupali. Kar pogumno naredite načrt in vanj dodajte kanček tveganja. Saj ste vendarle spontani, neposredni in drugačni od drugih. Našli boste pravo ekipo za uresničitev projekta, tako da vam bo to zaposlovalo misli v naslednjih mesecih. Pred vami je uspeh, na katerega boste ponosni celo življenje. Imejte se lepo!

KRIŽEM KRAŽEM

Čestitale so jima tudi »Sestre«. / Foto: Janez Kuhar

Slavljenca z darilom cerkljanskih obrtnikov / Foto: Janez Kuhar

OGNJENI MUZIKANTI Z NAJBOLJŠO POLKO

Ana Šubic

V Podčetrtku je bil minuli petek jubilejni, dvajseti festival Slovenska polka in valček, na katerem je občinstvo premierno slišalo po šest novih polk in valčkov. Slovenska polka leta 2015 je postala viža Našel te bom v izvedbi ansambla Ognjeni muzikanti. Kar dve nagradi pa je prejela viža Sin v izvedbi ansambla Vikend, in sicer nagrado za najboljši valček leta 2015 in nagrado strokovne žirije za najboljšo skladbo festivala v celoti. Nove polke so na festivalu poleg zmagovalcev Ognjenih

muzikantov predstavili še Sekstakord, Zoran Zorko in Jodel Express, Azalea, Popotniki in Slavček, nove valčke pa že omenjeni Vikend ter ansamblu Prleški kvintet, Unikat, Mladika, Veseli Dolenjci in Hozentregarji. Slednji prihajajo iz Škofje Loke in okolice, sicer pa so gorenjske barve na festivalu več kot uspešno zastopali še Ognjeni muzikanti, ki prihajajo iz okolice Kamnika in Celja. Pogovor z njimi si boste lahko prebrali v naslednji izdaji našega časopisa.

Festival Slovenska polka in valček, ki ga že 20 let prireja Razvedrilni program Televizije Slovenija, sta povezovala Darja Gajšek in Blaž Švab.

Nagrado za najboljšo polko festivala je prejela skladba Našel te bom v izvedbi Ognjenih muzikantov. / Foto: Žiga Culiberg

DVOJNI ABRAHAM NA TRATI

Praznovanje dvojnega abrahama zakoncev Tatjana in Filipa Nastran s Trate pri Velesovem je popestril ansambel Mladi Poljanški, za piko na i pa so jima prijatelji zagodli z zanimivimi nalogami in pevsкими presenečenji.

Janez Kuhar

Pri Nastranovih na Trati pri Velesovem je bilo v soboto nadvse veselo. Abrahama sta skupaj praznovala zakonca Tatjana in Filip Nastran. Filip je praznoval petdeseti rojstni dan prav v soboto, žena Tatjana, ki je bila rojena v Srakovljah pri Kokrici, pa bo Abrahama srečala jutri. Kot je povedal Filip, je bila organizacija takšnega praznovanja poleg rednega dela velik zalogaj. Zato so mu na pomoč priskočili prijatelji in znanci, za kar jim je nadvse hvaležen. Slavljenca so na predvečer praznovanja postavili mlaj, za katerega je organizacijsko poskrbel Filipov brat Peter. Zakonca sta praznovanje pripravila v velikem šotoru pred domačo hišo na Trati. Za glasbeno vzdušje je skrbel ansambel Mladi Poljanški, presenečen pa ta večer ni manjkalo. Kot se za sveža abrahamovca spodobi, sta dobila praznično torto, z obiskom pa ju je počastil tudi sam Abraham. Filipa so presenetili tudi cerkljanski obrtniki, ki so mu podarili srednjeveški unikatni kovinski

Tatjana in Filip Nastran s sinom Klemenom in hčerko Simono

voz s pridihom zapravljička. V voz je bil vprežen poni, zato sta zakonca Nastran malo za šalo malo zares napovedala, da letos načrtujeta dopust. Odločila sta se, da se z zapravljičkom in s ponijem odpravita na Gorenjsko. Pod nov voz so jima obrtniki pritrčili še agregat za elektriko ter ročno kosilnico, s katero si bosta lahko sama med dopustom priskrbela krmo za ponija. Pred tem so konja kondicijsko usposobili, da bo pripravljen na ta podvig. Slavljenca je čestital tudi velesovski župnik Slavko Kalan, voščile pa so tudi sorodnica

Marcela, mlada harmonikarica ansambla Marcela In ter pevska skupina »Sestre«.

Čestitke so deževale tudi iz vrst konjenikov, saj je Filip kot velik ljubitelj konj pred štirinajstimi leti ustanovil konjenico, ki je do sedaj opravila prav tako štirinajst pohodov. Na letošnji konjenici je bilo 29 konjenikov, največ, kar 117 konjenikov pa se je konjenice udeležilo leta 2008, ko je Slovenija predsedovala EU. Poleg konj ima v hlevu tudi nekaj govedi, prav te dni pa se je razveselil novega telička.

Tatjana in Filip sta se poročila 1987. leta, v zakonu sta se

jima rodila hčerka Simona in sin Klemen. Filip je kot izučeni avtomehanični serviser za vozila Citroën, avtomehanično dejavnost pa sta s sinom nadgradila tudi s kleparstvom in ličarstvom. Žena Tatjana vzorno skrbi za dokumentacijo, ki je pri takšni dejavnosti ni malo. V vseh teh letih si je sicer Filip nabral toliko znanja, da hodijo k njemu na prakso dijaki, ki se izobražujejo za avtomehaničarje.

Praden je odprl avtomehanično delavnico, je bil Filip dvanajst let zaposlen kot poklicni gasilec v Gasilsko reševalni službi Kranj.

MLADI USTVARJALI

Ob Jenkovem letu je na gradu Strmol pri Cerkljah v četrtek potekal sedmi likovni natečaj OŠ Davorina Jenka iz Cerkelj v obliki Ex Tempore.

Neža Rozman

Likovni natečaj pripravljajo v sklopu Unescovega nacionalnega projekta, tema letošnjega pa je bila kulturna dediščina domačega kraja. Ustvarjali so učenci sedemindvajsetih osnovnih in srednjih šol z Gorenjske, v goste pa so povabili tudi učence iz drugih koncev Slovenije.

Okoli 130 mladih ustvarjalcev si je ogledalo grad Strmol, nato pa so se razporedili po parku okoli gradu in začeli ustvarjati slike. Njihove izdelke je ocenjevala strokovna komisija, ki so jo sestavljali slikar in likovni pedagog Lojze Kalinšek, slikarka Irena Gayatri Horvat in upokojena likovna pedagoginja

Bajer kot navdih pri risanju / Foto: Primož Pičulin

Franciška Prosen, ki jih je zanimala predvsem kreativnost, čistost, jasnost tehnike in kreativna uporaba barve. Najbolj so jih prepričale Ana Strašek z Gimnazije Center iz Celja, Ajda Meglič z OŠ Križe za 2. triado in Patricija Zore z OŠ Marije Vere

Kamnik za 3. triado. Slednja je povedala, da jo je za slikanje najbolj navdušila narava okoli gradu, predvsem drevesa in zelenje. Z njo se je strinjala tudi Sara Čarman z OŠ Škofja Loka Mesto, ki ji je bil še posebej všeč bajer pod gradom, kjer si je tudi

izbrala mesto za slikanje. Da so se učenci po dokončanem ustvarjanju lahko sprostiti, so pripravili še knjižnico pod kozolcem, kjer so na udobnih sedežih prebirali izbrano slovensko in angleško literaturo.

Tatjana Škrab Grašič, pomočnica ravnateljice OŠ Davorina Jenka in koordinatorica projekta Unesco, je dejala, da se na šoli že vrsto let ukvarjajo s tem projektom in so povezani v mrežo 84 Unesco šol po Sloveniji. Na privedev so povabili Unesco šole Gorenjske, širše Slovenije in pa tudi nekaj šol, ki v ta projekt niso vključene. Vsaka šola je lahko pripeljala tri učence in pedagoga. Grašičeva je še povedala, da je njihova šola močna na likovnem področju, zato so se odločili, da ohranjanje kulturne dediščine združijo s slikanjem. Na projekt so vključili še Unesco glasnike, učence, ki svoje sošolce in prijatelje posebno opozarjajo na pomembnost ohranjanja dediščine, na dan dogodka pa so za učence pripravili iskanje zaklada.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: F. KALAN	IT. PISA- TELJICA (ORIANA)	BERAČ	STAND UP KOMIK VODOPIVEC	ŽENSKI PEVSKI GLAS	NEKDANJA NEMŠKA DENARNA ENOTA	PISATELJ DUUN	ROK KOSMAČ	VIŠAVJE NA HRVAŠ- KEM	NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA	NOGICA	IGRALEC DELON
OPTIČNA PREVARA	4										
ENOVA- LENTNI ALKOHOL											
MODEL VOZILA HYUNDAI							MORSKA RIBA				
LADO ŽEMVA		10	IMAMOV URAD	SESTAVINA V TESTU			BEOTIJEČ		KARL IRVING		
NAŠE IME REKE ENNS V AVSTRJI				URNA		SESTAVINA V BENCINU			TRENJE		3
POGANJEK						SESTAVINA V SAVOSKI ARABJI			GORSKA ZDRAVILNA RASTLINA	SOL KROMOVE KISLINE	
IKAR (DALJSI ZAPIS)					5	ANIENE (ANTIČNI ZAPIS)					
GORENJSKI GLAS	DRŽAVA V PIRENEJH	MAŽA				TRAVNIK OB NJI		ŽABJA OKONCINA			
		PASJA PASMA						AVIATIK		ENAKI ČRKI	
DOMAČE SUKNO				IT. PISEC (PIETRO)						EVROPSKA OTOČNA DRŽAVA	
				KAJNOV BRAT							
DRŽAVNI PRAVNIK						REKA V AZIJI					
						KRAŠKA VDOLBINA					
DOMINIK KOZARIČ			DEŽELA V NEMČJI								6
			PEVKA VERBOTEN								
DEL STATEV					ROBERT LOGGIA		DRAŽILNO NASLADILO				
					DRŽAVA OB IRANU		GR. ČRKA				
NEPRE- MIČNINA									MEDIJSKI VODITELJ AUER	VZPORED- NICA	
ARTHUR		9		PERNATA ŽIVAL					STANKO PREK		
				MESTO V ITALIJI					ARIJA		
GORENJSKI GLAS	KRAJ V BOKI KOTORSKI	AMERIŠKI INDIJANEC					DEL OBRAZA	13			
		ENICA					DROBNI OKRASNI PREDMETI				
VEČJA VODNA PTICA								JUŠNA POVRTNINA NAŠ BALETNIK (MOJMIR)			
MUŠLIM. MOŠKO IME					DELOVNI TOVARIS	DREVORED					
SONAROD- NJAK						KARTA PRI TAROKU					
						VODNI HLAPI					
KIRKINA DOMOVINA				ORIS, OČRT				IZKUŠEN STAREC			
SLAVKO KOTNIK			POSUŠENA MORSKA RIBA	DEŠČICA				HOMERJEVA PESNITEV	IT. REŽISER (SERGIO)		
				SKLADBA ZA KLAVIR					GRAFIČNI DELAVEC		11
STIKALO S TIPKO						KOŠČEK SUKANCA		2			
						RT V ŠPANJI			GOROVJE V BOSNI		
ARETINO BOKSER KORZELET PELIKAN TASTER	TEMA	IRSKI PEVEC (JOHNNY)					TROPSKA OVJALKA		IT. PEVEC (TONY)		
		TEKMOVAL- NA ZDRUŽBA					PRIPADNIK PRUSOV		ŽITNI IZDELEK		
MLAKUŽA					EGIPČAN- SKI SVETI BIK			RIMSKA BOGINJA JEZE	ZDRAVILNA RASTLINA	TEODORA	KRAVJI MLADIČ
					VPRASAL- NICA						
NAŠA IGRALKA (ITA)				PREKRŠEK PRI KO- ŠARKI					OPAZKA		LATINSKI PREVOD BIBLIJE
				KIM NOVAK					NICK NOLTE		ALEŠ VALIČ
AGITA- CIJSKA IGRA			8				DELAVEC NA UDARNI- ŠKI AKCIJI				
										ČUT ZA STVARNOST	
RUDARSKO MESTO V BOSNI							KOBILICA SELKA				7

43. MINFOSA

**MEDNARODNI
DNEVI MINERALOV,
FOSILOV IN OKOLJA**

INTERNATIONAL
DAYS OF MINERALS,
FOSSILS AND
ENVIRONMENT

EXPOSITION
INTERNATIONALE
DES MINERAUX,
FOSSILES ET
ENVIRONNEMENT

INTERNATIONALE
MINERALIEN UND
FOSSILIENTAGE
SOWIE AUSSTELLUNG
DER UMWELT

**Dvorana tržiških
olimpijcev**

Sobota, 9. maj
od 9. do 19. ure
Nedelja, 10. maj
od 9. do 18. ure
Tržič 2015

**Prodajni sejem
mineralov, fosilov
in nakita**

**Strokovne
in priložnostne
razstave**

**Ustvarjalne
in izobraževalne
delavnice**

**Organizirana
vodenja v
Dovžanovo sotesko**

**Spremljevalni
dogodki v Tržiču
in okolici**

*Geološko
bogstvo
Kobanskega,
Slovenskih goric
in Prekmurja*

www.trzic.info

Nagrade: 5-krat po dve vstopnici za ogled Minfosa

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 6. maja 2015, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

43.	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13

DRUŽABNA KRONIKA

O KRAS, KAKO RAZVESELIL SI NAS

Tako so si nekateri prepevali, ko smo prijetno utrujeni, pregreti od sonca in ravno prav siti popoldne sedli v Rozmanov avtobus.

Grega Flajnik

Pri Vrabčevih v Pliskovici, kjer je bila naša prva postaja, sta nam lastnika Bernarda in Rikardo pripravila lepo dobrodošlico s kraškimi dobrotami, pršutom, sirom in teranom. Vrabčevi imajo šest hektarov vinogradov, od tega kar devetdeset odstotkov terana. Celo leto se trudijo, da bi pridelali kakovostno vino, zato imajo že več zlatih in srebrnih medalj z različnih tekmovanj. Ker je z vinogradom

skozi celo leto veliko dela, jim že petnajst let pomagajo Kranjčani Irena, Olga, Martin in Rado, redni gostje na Glasovih izletih. Prav njim se moramo zahvaliti za odlično idejo, da obiščemo Kras. Ko sta se nam pridružila turistična vodnika, smo se odpravili na pot. Veronika je prvo skupino peljala na sprehod po Pliskini poti. Pot, ki je dobila po ptici pliski, je označena s prijaznimi ovčkami, vklesanimi v kamen. Na poti smo spoznali, kaj so kraške kali, kako so včasih pridobivali smolo iz dreves črnega bora in še

marsikaj. Ob poti so nas ves čas spremljali kamniti zidovi, kamnite pastirske hiške, kamnite klopi. Vodička nam je razložila tudi, da so tod nekoč namolžli veliko mleka in ga oddajali v okoliška mesta vse do Trsta. V Sežani so kraško mleko začeli uporabljati kot surovino za lepilo. To so bili začetki tovarne Mitol. Drugo skupino je vodnik Ivan popeljal po vasi in pokazal prav vse podrobnosti vasi, vključno s kamnoseško delavnico Bertolato. Obe skupini sta zaključili svoj pohod v pristnem mladinskem Hostlu Pliskovica,

ki deluje v obnovljeni kraški domačiji, zaščiteni kot kulturni spomenik. Obiskovalci lahko v njem spoznajo značilnosti kraške arhitekture in posebnosti kmečkega življenja, gostom, ki želijo prenočiti, je na voljo 45 ležišč. In seveda po hoji 'paše' tudi dobra hrana. Na kmečkem turizmu Francinovi v vasi Avber so nam postregli s kraškimi dobrotami. Za uvod špargljeva juha, nato meso s špargljevo omake, za konec še slastno pecivo. Ob vsem tem še kozarček kraškega ... komaj čakamo naslednji Glasov izlet.

Vrabčeva in njeni najbolj pridni pomagači z Gorenjske

Laura in Ines, prijazni sodelavki v Hostlu Pliskovica

Veronikina skupina se je podala na sprehod po Pliskini poti.

Majda Kopal je povabila na izlet svoje najljubše sosede.

Francinovi: Anica, Bojana in Bruno

VRTIMO GLOBUS

Potres usoden tudi za Fredinburga

Zaradi potresa je v Nepalju umrlo več kot tri tisoč ljudi, med njimi tudi eden od direktorjev Googla in nekdanji partner igralke **Sophie Bush (32)** Dan Fredinburg. Sophie je Danu na Instagramu posvetila ganljiv zapis. »Ni primernih besed. Poskušam najti delčke zlomljenega srca, verjetno jih ne bom nikoli. Danes smo izgubili izjemnega prijatelja. Dan Fredinburg je bil neustrašen, zabaven, vedno si je želel boljše prihodnosti za naš svet in jo je znal tudi ustvarjati. Zame je bil najboljša oseba na svetu in ljubezen mojega življenja,« je zapisala.

Bruce Jenner razkril svojo preobrazbo

Nekdanji olimpijec **Bruce Jenner (65)** je razložil, zakaj se je odločil za spremembo spola. Zvezdnik je v dvehurnem intervjuju na ABC priznal, da se v moškem telesu počuti ujetega že od otroštva. »Od nekdanj sem zmeden glede svojega spola. Z vsemi organi sem bil do sedaj ženska, ujeta v moškem telesu,« je priznal Jenner, ki se sedaj počuti srečnejšega, s preobrazbo pa želi pomagati drugim, ki se počutijo enako. Olimpijcu so podporo izrazili tudi nekdanja soproga Kris Jenner, člani družine Kardashian ter mnogi slavni.

Streljali na avtobus raperja Lila Waynea

Nepripravili so streljali na dva avtobusa v Atlanti. Na enem izmed njih je bil raper **Lil Wayne (32)**. Razlog napada zaenkrat ni znan, mediji pa ne poročajo o poškodbah udeležencev. »Avtobusa sta bila napadena na avtocesti v Georgii, osumljenecv niso našli, vendar se preiskava nadaljuje,« so sporočili atlantski policisti. Predstavniki raperja v zvezi z napadom še ni podal izjave.

Dokumentarec o Amy Winehouse je lažen

Družina **Amy Winehouse** ni zadovoljna z dokumentarcem o pokojni pevki, ki bo premierno predvajan na canskem filmskem festivalu prihodnji mesec. Predstavniki družine pravi, da so nekateri deli zavajajoči, saj film namiguje, da je družina storila premalo, da bi preprečila njeno zastrupitev z alkoholom, ki ji je podlegla pri sedemindvajsetih. Filmski ustvarjalci pa trdijo, da je film rezultat objektivnega dela in intervjujev z več kot sto ljudmi, ki so poznali pevko.

Lea Gašperšič je študentka drugega letnika Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Bled. Letos smo jo lahko spremljali v vlogi vodje projekta šolskega barmanskega tekmovanja ter tekmovanja v pripravi in postrežbi kave, medtem ko se je lani tudi sama znašla v vlogi tekmovalke in s kolegom osvojila odlično tretje mesto. / Foto: AB

N JAZ, MIDVA IN MI

Vrt

MOJCA LOGAR

Imate doma vrt? Imate zelenjavni, sadni, cvetlični vrt ali visoko gredo ali na balkonu pridelate kakšna zelišča? Nekaj zelenja in zemljice nam lahko pomeni več, kot si mislimo.

Pri nas imamo vsakega po malo. Zelenjavni vrt smo celo povečali, sadno drevje vsako leto obrodi nekaj sadja. Slivi smo že večkrat napovedali vislice, ker ni bilo sliv, pa je lani le nakazala, da bo stara sorta začela roditi. Imamo tudi nekaj grmov ribeza in borovnic. Šele lani sem izvedela, da je čuden grm s trpkimi temnimi plodovi, ki ga imamo med ribezom, aro-nija. In kako obilen pridelek daje. V vrtu nasadim veliko zelišč. Pravzaprav vsako leto več, saj jih potrebujem za mešanico čaja in izdelavo mil. Danes lahko kupimo že močne in zdrave sadike za najrazličnejšo zelenjavo. Soseba me oskrbuje s sadikami paradižnika in paprike, ki jih vzgoji sama. Čisto majhne, manj kot 10 cm dolge posadi v vrt. Prav primerjala sem kupljene močne in visoke sadike, ki so kdaj imele že cvet, in to malo, doma vzgojeno rastlinico. Konec julija sta bili obe enako veliki in domača sadika je dala več pridelka kot kupljena. Zdi se mi, da smo ljudje vedno bolj ozavešeni, da sta vsaka domača solata in korenček še kako dragocena. Vsaj toliko kot je dragocen pridelek in dejstvo, da vemo, kaj jemo, je vreden čas, ki ga v vrtu preživimo. Zemlja nas ozemlja in prizemlja. Strokovnjaki pravijo, da je to meditacija, sprostitiv.

V našem vrtu je zemlja precej trda in zbita. Šele nedavno mi je kapnilo, da s tolčenjem velikih kep v manjše spoznavam strukturo prsti. Pri pouku je včasih o prsti precej težko razložiti, kaj je struktura in kaj tekstura prsti. Zelo smo se smejali, ko sem takole pripovedovala svojo situacijo na vrtu, pa mislim, da se bodo lažje zapomnili in ločili ti dve lastnosti.

Svojemu vrtu ne namenim pol ure nege na dan. Pogosto ga opleve mama, pa vendarle mi vedno več pomeni. Sprajam očeta, kaj sadi, kako neguje. V šoli tako ali tako ves čas opazujem, kaj delajo, za vsako neznanje ali radovednost doblim odgovor. Le kateri učinek vrta je večji, sprostitveni ali ekonomski? Če bi preračunali vse, kar kupimo za svoj vrt, ne vem, če bi imeli računico ob pridelani zelenjavi in sadju. Če pa vključimo še rekreacijo, meditacijo in hobi, potem smo zagotovo opravičili investicijo v svoj vrt.

Trenutno je moj vrt še prazen. Nekateri sadijo zgodaj, drugi čakajo, da je zemlja dovolj topla. Poleti imajo vsi vsega preveč. Imam semena, kopreno in zatiče. Vsako leto posejem tudi sončnice. Enkrat smo šli na sprehod, kasneje se nam je priključil Janez. Ponosno pravi, da je s srpom požel zelo velik plevel. Ko ga še naprej sprašujem, kaj in kje je to bilo, ugotovim, da je požel sončnico, tik preden je odprla cvet. Niso bile prijazne besede za neznanje, kaj je zrno in kaj plevel, pa se le tako največ naučimo.

Mojca Logar je profesorica geografije in zgodovine.

Ščitnica in stres

JANEZ LOGAR

V zadnji kolumni smo pisali, da je stres pomemben spremljevalec težav s ščitnico. Vsaj tako so povedale gospe. Ne trdimo, da je to edini vzrok. Stres pa ni le spremljevalec težav s ščitnico. Stresnim dogodkom se v življenju ne moremo izogniti. Akutne (najhujše) strese doživljamo ob smrti najbližjih, ob velikih naravnih nesrečah, doživljanju hudih prometnih nesreč, ob gledanju ali celo samo poslušanju o travmatičnih dogodkih (npr. vojne grozote), ob izgubi službe

Takrat nam telo preko žlez (npr. hipofiza in nadledvičnici) z izločanjem dodatnih količin hormonov omogoči fizično preživetje. V telo dobimo več t. i. stresnih hormonov. Problem nastane, ko telo po krajšem času ne neha izločati teh hormonov (predvsem kortizola, kortikotropina, kasneje tudi adrenalina).

Poleg akutnih stresov pa vsak izmed nas dobro pozna tudi stresse, ki jih doživljamo v odnosih. Od spočetja dalje, saj se možganske strukture razvijajo že v času nosečnosti. Kot raste naše fizično telo, tako se tudi naša psiha (naša notranjost) razvija od začetka življenja dalje. Vsi (prav vsi) se ne moremo odreči hrepenenju, da bi bili sprejeti, zaželeni in ljubljani od ljudi, ki nas imajo radi. Naše telo in še posebej naši možgani se razvijajo glede na odnose, v katerih odraščamo in živimo. Vsak odklon od ideala, ki nam ga namenja narava, je za nas boleč. Najbolj to vidimo in čutimo v intimnih odnosih, ko nam partnerji in otroci v nas prebujajo naš notranji svet. Ta pa

se sestoji iz čutenj in odzivov našega telesa na ta čutenja. Če smo si pozabili priznati, da nas je strah, nam to pove telo z npr. povečanim srčnim utripom in tesnobo v prsih, če nočemo govoriti o žalosti, nas npr. pogosto boli glava, če si ne upamo priznati jeze in jo tlačimo, imamo morda probleme s povečanim krvnim tlakom. O sramu pa tako ali tako ne želimo govoriti – vendar kljub temu zardimo in pogledamo v tla. Dodatno so ubijalci še stalni občutki manjvrednosti, večkrat tudi zavrženosti in neke praznine. Nekateri ljudje celo življenje garajo, zgradijo uspešna podjetja in kariere, teh občutkov pa se ne znajo rešiti. Da je še slabše, oni sami vedo in okolica jim priznava, da so zelo dobri ljudje. Le nekaj jih notri razjeda.

Na drugi strani pa imamo seveda pozitivni del našega notranjega sveta. Veselje, skrb za drugega, zaupanje, zanimanje, hvaležnost, ponos in spolna vznesenost. Ko jih doživljamo, se telo odzove podobno kot pri težkih čutenjih, le z drugimi hormoni. Pomembno je vedeti, da imamo v sebi več dobrega kot slabega, sicer fizično ne bi preživeli.

Drage dame, predlagam vam, da povabite svoje gospe na prvomajski sprehod. Skupaj pozobajta malo čokolado (dokazano prispeva k vzniku veselja) in se malo pogovorita o temah, ki jih je tokrat napisal tale tip.

Janez Logar je zakonski in družinski terapevt – stažist pri Frančiškanskem družinskem inštitutu v Ljubljani.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja – kosilo: juha s cmočki iz drobtin in skute ter drobnjaka, goveji zvitki, dušen riž, kuhana mešana zelenjava, berivka, mandljevi upognjenci; **večerja:** sendviči, sok
Ponedeljek – kosilo: zelenjavna enolončnica s porom, pečen piščanec, pečen krompir, sirova solata z oljkami; **večerja:** mlada goveja jetra v omaki, polenta, mešana solata
Torek – kosilo: krompirjeva juha s korenjem, rižota s teletino, rdeča pesa v solati; **večerja:** mortadela, ržen kruh, zeliščna skuta, jajčevci v marinadi
Sreda – kosilo: česnova juha s kruhovimi ocvrtki, puranji zrezki po dunajsko, rižota z grahom in korenjem, zelena solata z jajcem in koruzo; **večerja:** jabolčni narastek, sadni sok
Četrtek – kosilo: goveje srce v omaki, njoki s parmezanom, zeljnata solata s korenjem in majonezo; **večerja:** piščančja nabodala na žaru, sveža zelenjava na žaru, ajvar, lepinje
Petek – kosilo: mešano meso na žaru, ocvrt krompirček, solata s paradižnikom in fetom, makova potica; **večerja:** jajčna ponev z zelišči, francoska štruca, skutna pena s kivijem.
Sobota – kosilo: kunčje meso s paradižnikom, kruhovi cmoki, mešana solata z jogurtovim prelivom; **večerja:** namaz s skuto in kislo smetano, polnozrnat kruh, sadna torta, sok

Mandljevi upognjenci

3 beljaki (srednje veliki, 120 g), 200 g grobo nastrganih mandljev, 50 g margarine ali masla, 150 g sladkorja in 40 g mehke bele moke

Maslo ali margarino v vodni kopeli zmeščamo. Zmeščamo moko, mandlje, maslo, sladkor in stepene beljake ter maso za 2 uri postavimo v hladilnik. Kupčke ohlajenega testa z žlico nalagamo na papir za peko v pekaču, nato jih z vilicami, ki jih prej pomočimo v mleko, oblikujemo v ovalne ploščate krpice in spečemo. Še vroče poberemo s pekača, jih pritisnemo čez valjar, kozarec ali kaj podobnega, da se pecivo upogne.

Sirova solata z oljkami

200 g bohinskega sira, 400 g vloženi oljk (pol zelenih, pol črnih), 2 rezini ananasa iz konzerve, 1 rdeča in 1 zelena paprika
Preliv: 3 žlice olja, 1 žlica kisa, 1 žlička pikantne gorčice, beli poper, pol žličke soli, 100 g sira rokfora

Bohinski sir narežemo na kocke. Oljke speremo pod tekočo vodo, da niso preslane, in jih narežemo na tanke rezine. Ananas narežemo na koščke, očiščeno papriko na kockice. Vse sestavine damo v stekleno skledo in prelijemo s prelivom, ki mu nazadnje dodamo še pretlačen rokfor. Premešamo in pustimo še malce stati, da pridejo dišave bolj do izraza.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

Cmoki iz skutinega testa

ERIKA JESENKO

Na vsake toliko časa se nam prične brezmesno kosilo. Meni se ob pomisleku na le-to v glavi pojavi jo cmoki. Največkrat jih pripravljam iz krompirjevega testa. Kadar mi primanjkuje časa, da bi krompir skuhalo, olupila, pasirala, naredim testo kar iz skute. Taki cmoki so pripravljeni neverjetno hitro, po okusu pa niso nič slabši od klasičnih – so celo boljši.

Za pripravo skutinih cmokov potrebujemo: 0,5 kg nepasirane skute, 2 jajci, 250 g moke, 30 g pšeničnega zdroba, ščepec soli, 2 žlici kisle smetane, sadje ali

marmelada za polnilo, 50 g masla, 30 g krušnih drobtin.

Skuto z vilicami dobro premešamo ali stepamo z ročnim mešalnikom, jo osolimo in vanjo vbijemo jajci. Na skuto presejemo moko in pšenični zdrob. Dodamo še kislo smetano in vse skupaj dobro premešamo, da dobimo testo. Po potrebi dodamo še moko ali pšenični zdrob. Testo oblikujemo v kepo in postavimo na hladno za pol ure. Testo razdelimo na približno 10 delov in vsak del sploščimo v centimeter debel krog. Na sredino vsakega kroga položimo košček sadja ali žličko

marmelade ter robove sprimemo skupaj, tako da oblikujemo cmok. Zavremo večji lonček vode, jo osolimo in zavremo. V vrelo vodo polagamo cmoke. Cmoke kuhamo približno 15 minut. Kuhane cmoke s penovko poberemo iz vode. Nazadnje še zabelimo s krušnimi drobtinami, prepraženimi na maslu.

Nasvet: Za cmoke je priporočljiva uporaba ostre moke. Če te nimamo, uporabimo navadno, vendar jo del zamenjamo s pšeničnim zdrobom. Zraven cmokov ponudimo še doma pripravljene kompot (že več receptov

LAHKE JEDI

na to temo je bilo objavljeno v preteklih številkah). Testo oblikujemo v cmoke brez polnila. Zraven teh serviramo kakšno sadno omako ali marmelado. Ker ne vsebujejo sladkorja, pa jih lahko uporabimo tudi kot prilogo k mesnim jedem.

O tragediji Hribarjevih s Strmola

V zadnjem času so s tragedijo Hribarjevih s Strmola v medijih nekateri pisci povezovali moje ime. Brez slehernega sramu in dokazov so navajali ali namigovali, da sem sodeloval pri uboju Hribarjevih, pri najbolj grozovitem uboju, kakor ga je po več prekopavanjih oziroma izkopavanju in po več kot sedemdesetih letih videl in prikazoval zasebni, že kar poklicni izvedenec za podobna izkopavanja. Odločno izjavljam, da pri uboju nisem sodeloval ali bil navzoč. Neresnično je tudi pisanje, da je Hribar pomagal in sodeloval s partizani. Komu so po toliko letih potrebne vse te izmišljotine in sprenevedanja?

Ni moj namen po več kot sedemdesetih letih razgrinjati in objuati medvojni delovanje Hribarja ali posameznika sploh. Zaradi resnice pa naj spomnim samo na en poznani primer Hribarjevega medvojnega sodelovanja, zapisanega v knjigi S. Šinkovca: Begunje 1941-1945, izdani leta 1995, in sicer: Nemci so 4. maja 1941 aretirali vplivnega predvojnega politika Jožka Zabreta iz Britofa pri Kranju in zaplenili njegovo tovarno olja in firmeža. Po skoraj letu in pol so ga 4. septembra 1942 iz Begunj izpustili, brez obrazložitve. Kmalu za tem ga je pozval nacist dr. Gustav Skalka, deželni svetnik, ki je v kranjskem okrožju vodil urade okupacijske oblasti gaulaterja dr. Friedricha Rainerja, in že sta bila na gradu Strmol. Tam sta ga sprejela Rado Hribar in Lojze Mejač, veletrgovca in nemiški komisar občine Komena, in Zabretu govorila: Rešila sva vas zapora in ustrelitve, želiva, da nam napravite protiuslugo in se pridružite naši skupini za protipartizansko delovanje. Presenečen je zaprosil za nekajdnevni premislek, Skalka

pa ga je še drugič in nato še tretjič pripeljal na grad, kjer sta ga Hribar in Megič ponovno nagovarjala za sodelovanje, mu obljubljala vrnitev premoženja, končno pa so ga prepričevali vsi trije, nazadnje celo s pretnjo, kaj bo v obratnem primeru z njim in njegovo družino.

Ker pa je Zabret vseskozi zavračal sodelovanje, so ga Nemci kmalu za tem ponovno aretirali, v begunjskem zaporu sta mu dva tamkajšnja gestapovca še enkrat prigovarjala, naj vendar premišli, nato pa so vklejenega odvedli v taborišče Dachau, od tam pozneje v še hujši Flossenbürg, kjer je dočkal svobodo. Istočasno so na Dunaj konfinirali njegovo ženo s štirimi otroki.

Prav to je Zabret po vojni pripovedoval tudi sovaščanu in nekdanjemu njegovemu delavcu in ko ga je vprašal, kako je zmožl kljub tolikim grožnjam in trpljenju vztrajati, je odgovoril: »Kot Slovenec nisem mogel sodelovati s tistimi, ki so preganjali in uničevali naš narod.« In za kakšno sodelovanje z obo-roževanjem je šlo? Hribarju so ob preiskavi gradu zasegli brzostrelko, nabito z naboji, vojaško pištolo in več lovskih pušk (lovskega orožja Gorenjci niso smeli posedovati). Brzostrelko je za varnost Hribarju izročil generalmajor Karel Brenner, na Bledu poveljnik redarstvene policije »Alpenland«, t. j. general, ki je 19. julija 1942 izdal ukaz o požigu vasi Kokra, Hrstnik in Sovodenj, postrelitvi moških ter ukazal njihova trupla zmetati v ogenj in izgon žena in otrok v nemška taborišča. Iz enega medvojnega zapisa je tudi razvidno, da je Hribar za večjo varnost pred partizani 16. decembra 1943 orožnike v Cerkljah prosil za minomet, to pa utemeljeval še s predlogom generala Brennerja, da bi nekaj bomb vseeno imel, da bi z njimi na nevarnost pred partizani opozoril bližnje nemške posadke.

Medvojni dogodki z območja Krvavca so opisani v več knjigah

in poznani tudi iz drugih virov. Številke iz teh opisov oz. gradiv govore, da so domači nasprotniki partizanov v najtesnejšem sodelovanju z najvišjimi okupacijski političnimi in policijskimi voditelji še to leto partizanstvo na območju Krvavca razbili in uničili. Od 74 borcev Krvavske čete, pravkar ustanovljenega Kokrškega odreda, jih je ostalo šest. Nemci so ubili devet in zajeli dvanajst borcev čete, 47 pa so jih domači nasprotniki partizanov na razne načine in z različnim vplivanjem zvalili od partizanov. Od slednjih se jih je 35 zbralo na zbornem mestu pri Mejaču v Komendi.

Franc Štefe - Miško,
Ljubljana

Zakaj ni gamsov

Gospod Miran Hafner, vodja odseka za gozdne živali in lovstvo v kranjski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije, navaja kot vzrok zmanjšanja števila gamsov klimatske razmere in zaraščanje planin.

Za tako izjavo sta možni samo dve razlagi: ali gospod Miran Hafner vidi lovišča Območne enote samo skozi okno svoje pisarne ali pa se spreneveda. Dvaintrideset let sem bil član LD Tržič, od tega 14 let vodja sektorja Kukovnica Tolsti vrh, tri mandate (12 let) podpredsednik Lovske družine. Prav zaradi nestrinjanja pri gospodarjenju z gamsi sem zapustil lovske vrste.

Z naše kmetije se vidijo Julijske Alpe, Karavanke in Kamniško-Savinjske Alpe: Kukovnica, Tolsti vrh in Storžič. Odkar pomnim, smo gledali v plazu pod Vrati, Širokem plazu, Krivem plazu in pod Tolstim vrhom trope gamsov. Tudi sedem solnic se vidi z naše kmetije v Kukovnici in Tolstem vrhu. Danes lahko ves teden gledam v tržiško lovišče nasproti, pa ne bom videl enega samega gamsa. Kot kmetu mi lahko verjamete, da vem, kako se

poveča ali zmanjša čreda. Tako kot v hlevu je tudi pri gamsu. Če bo kmet dal iz hleva molznice in teleta, bo kmalu prazen hlev, če tudi ostanejo biki. Po filozofiji zavoda za gozdove bi moral stati v hlevu skoraj ob vsaki kravi bik. Kako bi se potem na pašniku biki preganjali za vsako kravo, si lahko predstavljate. Tako je tudi pri gamsih zelo narobe, če je v času prska (v novembru) preveč kozlov. Zgubijo tudi do tretjine teže in če nastopi huda zima, marsikateri ne preživi.

Starosta slovenskih lovcev Miloš Kelih mi je dejal: če se je kdo zmotil in ustrelil gamsovo kozo, smo se mu smejali, ko sem ga vprašal, če so včasih streljali gamsove kozličke, mi je dejal: tega pa nismo nikoli počeli.

Prav to pa danes počenjajo lovci po direktivi Zavoda za gozdove. Najhujše pa je to, da si ene in iste gamse lastijo sosednje lovske družine. V Dobri LD Tržič, LD Dobriča, LD Begunjsčica in zavod za gozdove Kozorog Kamnik. V Kriški gori LD Tržič, LD Udenboršt in LD Storžič. V LD Tržič so še malo pred drugimi, upravni odbor si vsako leto med sabo razdeli gamsa.

Za primerjavo: zavod Kozorog Kamnik ustrelil na 3500 ha 12 do 13 gamsov, LD Tržič pa na 2000 ha 21, v preteklem letu je en lovec (beri mrhar) uplenil šest gamsov. Tudi planine, kakor trdi Miran Hafner, se niso v preteklih letih prav nič zarastle, nasprotno – s pomočjo subvencij so se še povečale.

Izboljšanje je mogoče samo na naslednji način: prepisati (in po hitrem postopku v parlamentu sprejeti) avstrijski zakon o lovu, kmetijski in gozdarski zakon.

Po podatkih, ki jih imam, je v Sloveniji preveč 1000 gozdarjev. Z upanjem, da bo ta prispevek bral tudi kakšen tak, ki odloča o naši usodi, vas lepo pozdravljam.

Jože Meglič Tič

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Kresovanja

Križe, Jelendol, Leše – V četrtek, 30. aprila, bodo v tržiški občini ob 20. uri organizirana tradicionalna prvomajska kresovanja. PGD Križe ga bo priredilo na Polani nad Križami. Za hrano in pijačo bo poskrbljeno, ob dobri glasbi pa tudi za prijetno vzdušje. Kresovali boste lahko tudi v Športnem parku Jelendol - Dolina v organizaciji Športnega društva Jelendol - Dolina in v Lešah s PGD Leše. V Kovorju ob Srečanju krajanov ob tabornem ognju.

Gozd - Martuljek – Kresovanje se bo v četrtek, 30. aprila, ob 19. uri v organizaciji TD Gozd Martuljek začelo na travniku pri hiški ŠD Varpa.

Kranjska Gora – V organizaciji TD Kranjska Gora in Hit Alpinia, d. d., se bo pri gostilni Oštarija v četrtek, 30. aprila, ob 18. uri začelo kresovanje v s skupino Zahod band.

Rateče – TD Rateče - Planica organizira kresovanje v četrtek, 30. aprila, ob 19. uri v Ledinah.

Prvomajska parada

Cerklje – Avto-moto društvo Cerklje v petek, 1. maja, letos že 62. leto zapored organizira tradicionalno Prvomajsko paradu. Zbor udeležencev bo ob 8.45 pred gostilno Bavant v Dvorjah.

Parada in razstava starodobnikov

Naklo – Moto društvo Oldtajmer Naklo prireja v petek, 1. maja, tradicionalno že 20. razstavo in paradu starodobnih vozil. Med 8. in 10. uro bodo starodobniki na ogled v središču vasi pri gasilskem domu, okrog 11. ure pa bodo motoristi in avtomobilisti krenili na vožnjo do Dupelj in nazaj skozi Bistrico in Posavec do Brezij, kjer jih čaka blagoslov, nato pa se bodo skozi Begunje in Tržič vrnili nazaj v Naklo.

Dobrodelni nogometni turnir

Tržič – Torcida Tržič v sodelovanju s ŠD Jelendol - Dolina organizira nogometni turnir, ki se bo odvijal 2. maja v Jelendolu v Športnem parku Jelendol - Dolina. Prijave zbirajo do 30. aprila, ko bo tudi žrebanje ob 19. uri v gostilni Pr'Krvini. Ves zbrani denar (od prijavnin ter od prodane hrane in pijače ter prostovoljni prispevki) bodo izročili Andriani družini. Več informacij: 031 249 607, sdjelendoldolina@gmail.com.

GG POČITNICE // od četrta, 21. maja, do nedelje, 24. maja 2015

Štiridnevne počitnice v Termah Dobrna

Septembra lani je skupina izletnikov v družbi Gorenjskega glasa na podobnih počitnicah v Termah Dobrna že uživala. Ker so bili odzivi zgoj pozitivni, vas znova vabimo v našo družbo. Tudi tokrat bomo bivali v udobnih sobah depandanse Vila Higiea s 4 zvezdicami. V program je vključeno neomejeno kopanje v bazenih z zdravilno termalno vodo, vsakodnevna vodna aerobika, vsako jutro po zajtrku si bomo dodobra pretegnili kosti, mišice in sklepe in jutranji gimnastiki pod strokovnim vodstvom fizioterapevta. Predstavili nam bodo pravilno uporabo palic za nordijsko hojo in skupaj se bomo odpravili na krajši sprehod z nordijskimi palicami. Palice so na voljo v hotelu, vendar če imate svoje, je zaželeno, da jih prinesete s seboj. Pokazali nam bodo vaje za odpravo težav s hrbtenico, podali se bomo tudi na potovanje skozi zgodovino Dobrne. V petek in soboto zvečer pa se bomo v kavarni hotela Vita zavrteli ob živi plesni glasbi.

Dobimo se v četrtek ob 11.40 na AP v Škofji Loki, 12. uri na AP na Primskovem pred Mercator centrom.

Cena počitnic je 135 EUR.

Cena vključuje: prevoz, 3-krat nočitev, 3-krat polpenzion, kopanje, gimnastiko, animacijo, vodno aerobiko, brezžični internet, vodene pohode, živo plesno glasbo, nezgodno zavarovanje.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41, se oglasite na Gorenjskem glasu, na Bleiweisovi 4 v Kranju osebno vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Če boste izlet odpovedali kasneje kot tri delovne dni pred odhodom, se zaračunajo stroški prevoza.

Gorenjski Glas

Ivan Sivec

OGNJENI RUJ

Roman o kraški družini Jakomin (1914-1917)

Roman o kraški družini Jakomin (1914-1917) so navdihnili spomini na prvo svetovno vojno. Pisatelj pa bolj kot vojni, ki se odvija na Krasu, pozornost posveča ljudem in njihovi usodi.

Trda vezava, 320 strani. Redna cena knjige je 32,10 EUR.

Pisatelj Ivan Sivec je za knjigo ponudil posebno ceno: če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le

10
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

V Hiši čez cesto

Milje – V Hiši čez cesto Pr' Franč na Miljah boste lahko v petek, 1. maja, ob 19.30 ljubitelji ljudskega petja spet prepevali, od 17. do 19. ure pa si boste lahko ogledali zasebno zbirko punčk, igrač, lutk, maketo vlaka, otroških vozičkov, zibk, gospodinjskih pripomočkov in kmečkega orodja.

Za otroke

Preddvor – V TIC-u lahko otroci v soboto, 2. maja, ob 10. uri prisluhnejo zgodbi Spominčice in po njej likovno ustvarjajo.

Tržič – V Knjižnici Toneta Pretnarja bo ura pravljic v četrtek, 30. aprila, ob 17. uri.

Jesenice – Jutri, v sredo, 29. aprila, bo v jeseniški knjižnici ustvarjalna delavnica z naslovom Izdelajmo papirnate škatle. Začela se bo ob 17. uri.

Kranj – V Mestni knjižnici Kranj si otroci danes, v torek, 28. aprila, ob 17.30 lahko ogledajo lutkovno predstavo Veseli cirkus otožnega klovna Gledališča Bičikleta. Jutri, v sredo, lahko ob 17.30 prisluhnejo pravljici O dečku, ki je ljudem vrnil sonce, četrtek, 30. aprila, pa bo ob 17. uri na sporedu delavnica Sadimo in sejemo v cvetlične lončke.

Cerklje – Danes, v torek, 28. aprila, lahko ob 17.30 otroci v knjižnici prisluhnejo pravljici Palčica, v četrtek, 30. aprila, pa ob 17.30 pravljici Arne na potepu.

Stražišče – Danes, v torek, 28. aprila, lahko ob 17.30 v knjižnici otroci prisluhnejo pravljici Špicparkelj.

IZLETI

Romanje po Rožnovenski poti

Brezje – Društvo Sveta Neža za ohranjanje kulture in razvoj kraja z Brezij pri Tržiču in KD Kranjčani materam vabita na romanje po Rožnovenski poti, ki bo v soboto, 9. maja. Posvečeno bo spominu na gospoda Vlada Pečnika. Ob 8.30 bo sv. maša, takoj zatem pa se bodo pohodniki zbrali pred baziliko Marije Pomagaj na Brezjah, od koder se bodo odpravili po 12 km dolgi poti v vsakem vremenu. Romanje traja predvidoma štiri ure.

39. spominsko-rekreativni pohod na Blegoš

Kranj – Planinsko društvo Kranj vabi v nedeljo, 10. maja, na 39. spominsko-rekreativni pohod na Blegoš. Tura je primerne za planince in tehnično ni zahtevna. Odhod bo izpred hotela Creina ob 7. uri. Hoje bo za približno štiri ure in pol. Prijavite se lahko v pisarni Planinskega društva Kranj do vključno srede, 6. maja, ali na vodniki.pdkranj@gmail.com oziroma do zasedenosti.

Na kopanje v Portorož

Kranj – Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj vas vabi na kopanje v Bernardin v Portorož v torek, 5. maja. Dopoldne bo kopanje, popoldne pa še kakšen ogled. Vabijo tudi tiste, ki niste člani društva. Odhod avtobusa: 6.30 Škofja Loka, 6.45 Stražišče, 7.00 Globus, 7.10 Mercator Primskovo, 7.20 Šenčur, 7.30 Cerklje. Prijave po telefonu 041 424 768.

OBVESTILA

Pozdravimo sonce

Tržič – V večnamenskem prostoru knjižnice bo od 28. do 30. aprila med 10. in 12. uro potekala brezplačna počitniška delavnica za otroke Pozdravimo sonce. Otroci bodo izdelovali darilne škatlice, okvirje za fotografije, vse na temo sonca in prihajajočega poletja.

LOTO

Rezultati 33. kroga – 26. aprila 2015
5, 27, 32, 35, 37, 38, 39 in 29

Loto PLUS: **3, 16, 18, 22, 29, 30, 33 in 10**
Lotko: **9 3 7 5 1 0**

Sklad 34. kroga za Sedmico: **3.360.000 EUR**
Sklad 34. kroga za PLUS: **1.480.000 EUR**
Sklad 34. kroga za Lotko: **370.000 EUR**

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek – do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteksu na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 140 do 500 m². Cena 2,95 EUR/m² mesečno, tel.: 041/426-898 15001015

MOTORNJA VOZILA

AVTOMOBILI

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od letnika 2000 dalje. Ugrica Blaž, s. p., Druhovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 15000680

VOZILA cela, v okvari ali poškodovana. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s. p., Druhovka 23a, tel.: 031/629-504 15001385

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

4 RABLJENE letne gume, 205 x 60 x 16, tel.: 031/678-828 15001405

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

KUPIM

LIPOV ali hrastov hlod, premera 120 cm, dolžine najmanj 3 m, tel.: 041/375-398 15001519

KURIVO

PRODAM

AKCIJA, kvalitetna hrastova ali bukova drva, metrska ali razžagana, po ugodni ceni, tel.: 041/639-348 15001502

DRVA – suha ter nesuha bukova in mešana, Žabnica, tel.: 041/756-449 15001523

SUHA bukova drva, tel.: 040/378-176 15001514

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 041/386-967 15001522

ŠPORT, REKREACIJA

PODARIM

ŽENSKO kolo na prestave, tel.: 031/750-587 15001516

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PREGLED ZA OČALA kot na napolnjenico s popustom ob nakupu očal do 100 EUR v Optiki Aleksandra v Qlandii. Tel. 04 234 234 2, www.optika-aleksandra.si 15001172

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv z mizo in koritom, tel.: 031/812-210 15001520

KUPIM

TRAKTOR in kiper prikolico, tel.: 031/500-933 15001180

PRIDELKI

PRODAM

JEČMEN za krmo, ugodno, tel.: 031/899-924 15001513

KROMPIR – zgodnji, pozni in krmni ter vitlo Tajfun 4.5 T, tel.: 031/585-345 15001124

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

1 MESEC staro teličko, cena po dogovoru, tel.: 04/57-44-430 15001518

1 TEDEN staro teličko mesne sorte, tel.: 041/601-498 15001512

KOKOŠI – jarkice, rjave, bele in grahaste, pred nesnostjo, pripeljemo na dom, tel.: 040/130-979 15001419

RJAVE jarkice v začetku nesnosti, Erazem Stanonik, s. p., Log 9, Šk. Loka, tel.: 04/51-85-546, 041/694-285 15001403

TELIČKO simentalko, staro 5 mesecev, tel.: 041/926-269 15001511

TELIČKO simentalko, staro 14 dni, tel.: 031/544-131 15001517

VEČ ČB bikcev, starih 10 dni, tel.: 031/387-440 15001525

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO kuharja/ico za nedoločen čas, priporočene izkušnje. Gostilna pri Boštjanu, Boštjan Bernik, s. p., Krizna Gora 8/a, Škofja Loka, tel.: 041/720-446 15001506

IŠČEMO dva delavca na betonarni, skladišču, izmensko delo, Zaželena tehnično-praktična oseba s prakso. Prijave in informacije na tel. 04/236-40-30, ga. Martina Sodnikar. Niko-trans & Begrad, d.o.o., Savska Loka 23, Kranj 15001443

JURČIČ & Co., d.o.o., Poslovna cona A 45, Senčur zaposli izkušnega avtokleparja, ličarja in avtomehnika tovornih vozil. Informacije na tel., tel.: 041/761-400 15001475

JURČIČ & Co., d.o.o., Poslovna cona A 45, Senčur zaposli izkušnega avtokleparja, ličarja in avtomehnika tovornih vozil. Informacije na tel., tel.: 041/761-400 15001476

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Stružev 7, Kranj, tel.: 041/561-838 15001124

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 15001251

BARVANJE fasad, napuščev, slikopleskarska dela, izolacijske fasade, ugodno. Allmont - Mladen Sedlanic, s. p., C. ob ribniku 26, Miklavž, tel.: 070/348-899 15001144

BARVANJE napuščev in fasad, beljenje, barvanje vrat, dekorativni ometi in opleski, glajenje sten, sanacija plesni vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 15001265

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, tel.: 041/989-987 15001173

FLORJANI, d. o. o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 15001171

GP BITIČI, d.o.o., Tomšičeva ul. 38, Kranj izvaja vsa gradbena dela, novogradnje, adaptacije, vse vrste fasad, notranje omete in urejanje dvorišč, tel.: 041/760-614 15001416

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s. p., Milje 77, Visoko vam nudi kakovostno in cenovno ugodno polaganje keramičnih ploščic in mozaikov, adaptacije kopalnic in drugih prostorov. Ustrežemo tudi najbolj zahtevnim, tel.: 051/477-438 15001205

KVALITETNO in v roku izvajamo gradbena dela: adaptacije, novogradnje, temeljne plošče in kleti za montažne objekte, zunanje ureditve ter manjša gradbena dela. TIP TOP, d. o. o., Planina 27, Kranj, 031/458-289, tiptop@gmail.com 15001177

PRAVNIK ZA VSE: pravni nasveti, sestava dopisov, pogodb, pritožb, ustanavljanje družb, odškodnine, zemljiška knjiga ... Komplet storitve, d.o.o., Maistrova 11, Kranj, tel.: 031/205-069, 041/959-340 15001433

SLIKOPLESKARSTVO Sandi Ferlan, s. p., C. talcev 14, Kranj – barvanje napuščev in fasad z lastnimi dvigali do viš. 25 m, brez uporabe lestev ali odrov in druga slikopleskarska dela, kvalitetno in ugodne cene, tel.: 041/682-166 15000926

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Karkol, d.o.o., Ul. Toma Brejca 14, Kamnik, tel.: 031/720-141 15001169

ZASEBNI STIKI

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje Leopold Orešnik, s.p. Dolenja vas 85, Prebold, tel.: 031/836-378 15001176

RAZNO

PRODAM

CISTERNO, plastično na paleti, z ventilom, odlična za vodo, možna dostava, tel.: 041/320-701 15001521

HLADILNIK z zamrzovalnikom, salmoreznico, parni likalnik in betonski mešalec, tel.: 031/491-190 15001515

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

MojeDelo.com Izberi prihodnost

MOJE DELO, spletni marketing, d.o.o., Litostrojska c. 44c, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSLOTITVENIH OGLASOV (300 - 500)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Terenski komercialist m/ž (Ljubljana)

Pričakujemo: več let izkušenj na podobnem delovnem mestu v prodaji; veselje do prodaje in svetovanje strankam; delovne izkušnje s področja gradbeništva so prednost; tehnična usmerjenost; znanje uporabe računalnika, MS Word in Excel programov; vozniški izpit B kategorije; samostojnost, samoiniciativnost; natančnost, komunikativnost; pripravljenost na popoldanski delovni čas (izmensko delo). KIP KOP, d. o. o., Naselje Borisa Kidriča 9, 8330 Metlika. Prijave zbiramo do 13. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Diplomirane medicinske sestre / diplomirani zdravstveniki in zdravniki (Švica) m/ž (Zürich in okolica, Švica)

Ponujamo: takojšen delovni vizum, pomoč pri iskanju stanovanja (soba dobite takoj) in urejanju administrativnih zadev, zelo dobre razmere, plačo in zavarovanje. Za dodatna vprašanja ali prijave pišite ali pokličite: info@staehlipersonal.ch www.staehlipersonal.ch, 0041 55 610 12 12 (med 8. in 18. uro). Govorimo tudi slovensko. Možen je osebni termin enkrat na mesec v Sloveniji (Celje). Stähli Personal, Hädlochstrasse 8, 8867 Niederurnen, Schweiz. Prijave zbiramo do 7. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kuhar m/ž (Bled)

Iščemo kuharja za samostojno opravljanje dela. Potrebno je znati samostojno pripraviti zajtrke, malice (tudi A la carte), priprava solat. Kraj dela je Bled. Nudimo raznoliko in dinamično delo v prijetnem delovnem okolju in redni osebni dohodek. Pogodbo o zaposlitvi bomo sklenili za določen čas 12 mesecev s poskusno dobo 1 mesec in možnostjo podaljšanja za nedoločen čas ... ABC DINAMIKA, d. o. o., Proletarska cesta 4, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 21. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Čistilka (m/ž) za območje Gorenjske (Kranj)

Vaše delo bo: čiščenje trgovskih objektov na območju Maribora. Pričakujemo: zahtevna izobrazba: osnovna šola; alternativa: poklicna šola; znanje dela s čistilnim strojem, natančnost, doslednost, vztrajnost, poštenost na delovnem mestu, odgovoren odnos do dela, inventarja in delovne opreme, vsaj 1 leto delovnih izkušenj. Zaželeno stalno prebivališče na Gorenjskem. ABC DINAMIKA, d. o. o., Proletarska cesta 4, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 21. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja projektov m/ž (Cerklje na Gorenjskem)

Na delovnem mestu vodja projektov m/ž boste odgovorni za: pripravo tehnološke dokumentacije proizvajalcev, tehnološko obdelavo naročnikovih datotek, določitev potrebnih orodij, materiala za izdelavo proizvoda, skrb za pravilno in

racionalno porabo materialov, vodenje projekta ... Zaposlitev za nedoločen čas s poskusno dobo 6 mesecev. Kovinc ključavničarstvo, d.o.o., Lahovec 87, 4207 Cerklje na Gorenjskem. Prijave zbiramo do 15. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Samostojni komercialist kmetijske mehanizacije za tuje trge m/ž (Cerklje na Gorenjskem in teren)

Odgovorni boste za prodajo predvsem na nemško govorečem trgu, kjer boste prevzeli področje kmetijske mehanizacije. Pričakujemo najmanj 2 leti delovnih izkušenj v prodaji kot samostojni komercialist, odlično znanje nemškega jezika in/ali odlično znanje angleškega jezika (govorno in pisno), zaželena izobrazba tehnične smeri (strojništvo, kmetijstvo ...). Stimulativno plačilo. Prijava do 10. 5. 2015. Gorenc-Igor Stare, s. p., Spodnji Brnik 81, 4207 Cerklje. Prijave zbiramo do 10. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Svetovalec za zdrav življenjski slog m/ž (Slovenj Gradec)

Pogoji: komunikativnost in urejenost; zaželene izkušnje v direktni prodaji ter obvladovanje večšini prodajnih razgovorov, telefonske komunikacije; najmanj srednješolska izobrazba; vozniški izpit kategorije B; lastno osebno vozilo. Zepster Slovenica, d. o. o., Pohorska cesta 12, 2380 Slovenj Gradec. Prijave zbiramo do 24. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

CNC operater m/ž (Komenda)

Pričakujemo: ročno spretnega rezkalca/orodjarja, poklicno izobrazbo – oblikovalec kovin, rezkalec, frezalec, dobre fizične sposobnosti, smisel za organizacijske sposobnosti, samostojnost, samoiniciativnost, k rešitvam usmerjena osebnost, ki se ne ustraši izzivov in priložnosti, zaželeno poznavanje Heidenhain krmilnika. Plantex INT, d. o. o., Pod bukvmi 8, 1218 Komenda. Prijave zbiramo do 23. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Tehnolog v galvaniki m/ž (Kranj)

Pričakujemo: prednost imajo kandidati s VI. ali VII. stopnjo izobrazbe kemijske (tehnološke) smeri, najmanj 3 leta delovnih izkušenj na primerljivem delovnem mestu ... ADECCO H.R. Executive search, Ameriška ulica 8, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 8. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajni svetovalec m/ž za Ljubljano in okolico (Ljubljana in okolica)

Vaše delo bo: pridobivanje novih strank, njihovo spremljanje in oskrba, skrb za obstoječe uporabnike. Kotorna, d. o. o., Brnčičeva 19e, 1231 Ljubljana-Črnuče. Prijave zbiramo do 5. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja orodjarne m/ž (Žirovnica)

Potrebna znanja: aktivno znanje nemščine, poznavanje tehnoloških obdelav in materialov v proizvodnji orodij za brizganje plastike, poznavanje funkcij orodja in postopke uporabe orodij za brizganje plastike, poznavanje programskih paketov CAD in CAM. Saxonia-Franke, d. o. o., Moste 111, 4274 Žirovnica. Prijave zbiramo do 20. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Samostojni komercialist m/ž (Kranj)

Pričakujemo: VI., VII. stopnjo izobrazbe – ekonomske ali tehnične smeri, odlično znanje angleškega jezika, dobro znanje še enega tujega jezika (nemščina ali italijanščina), obvladovanje dela s paketom Office, poznavanje systemskega okolja Windows, zaželeno poznavanje SAP-a, zaželene delovne izkušnje na področju prodaje in trženja na tujih trgih ... Savatech, d. o. o., Škofjeloška cesta 6, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 5. 5. 2015. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Radio Triglav

Radio Triglav, Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Cufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

ANKETA

Čipke znova navdušile

MATEJA RANT

V Žireh se ta teden odvijajo 9. Slovenski klekljarski dnevi, ki vsako leto privabijo množico obiskovalcev iz vse Slovenije. Nekaj vtisov o klekljarskih dnevih so z nami delili obiskovalci, ki so si razstave ogledali minulo nedeljo.

Foto: Primož Pičulin

Jože Stanonik ml., Žiri:

»Sem član Klekljarskega društva Žiri in se vsako leto udeležim tekmovanja v klekljanju. Pridem zaradi vzpodbude, vzdušja. V Žireh veliko moških kleklja, a se ne kažejo v javnosti.«

Marinka Petrinjak, Naklo:

»Prvič sem na klekljarskih dnevih, zanje mi je povedala hčerka iz Žirov. Nisem si še veliko ogledala, a kar sem videla, mi je zelo všeč. Sama sicer ne klekljam, čipke imam v radu.«

Peter Udovč, Kamnik:

»Z ženo oba klekljava, sva člana klekljarskega društva Veronike iz Nevelj, ki imajo tudi svojo razstavo. Danes sem si najbolj zapomnil italijanske čipke, všeč mi je njihova izdelava.«

Lea Forjanič, Ljubljana:

»Kot otrok sem tudi sama klekljala, a sem že malo pozabila. Zelo mi je všeč, izdelki so zelo lepi, zanimivo mi je, kaj vse je mogoče narediti. Posebno sem presenečena nad skodelicami.«

Helena Vukšinič, Črnomelj:

»Že nekaj let prihajava s sestro, ona kleklja, jaz pa samo gledam. Spet so predstavili nekaj novega, zdi se mi zelo izvirno, sploh mi je všeč razstava Štirje letni časi. Upam, da bo tako ostalo.«

V Žireh bo še »ropotalo« ...

Minuli konec tedna so bile Žiri spet v znamenju čipk. Razstave, ki so se razprostirale na več kot tisoč kvadratnih metrih površin, so bile znova prava paša za oči.

MATEJA RANT

Žiri – Klekljarski dnevi v Žireh so tudi letos privabili množico obiskovalcev. Samo minuli konec tedna si je razstave, ki so jih popospestrili s številnimi spremljajočimi dogodki, ogledalo več kot pet tisoč ljudi. »Obiskovalci so letos posebno pohvalili razstavne prostore, saj smo v svetlih prostorih Ike lahko vse razstave združili na enem mestu, obenem pa omogočili dostop tudi invalidom in staršem z otroki v vozičkih,« je bila zadovoljna predsednica klekljarskega društva Cvetke Marica Albreht, ki so že od vsega začetka pred devetimi leti glavni motor slovenskih klekljarskih dni v Žireh.

Osrednjo klekljarsko razstavo so letos pripravili pod naslovom Štirje letni časi, svoje izdelke, ki so nastali v medgeneracijskem sodelovanju med mladimi in starejšimi klekljaricami, pa je razstavila tudi Čipkarska šola Žiri. Klekljarice so prek klekljarskega natečaja naklekljale prtičke, ki so sadijo pod skodelico kave, predstavili pa sta se tudi Andreja Stržinar z razstavo unikatnih kostumov iz naše preteklosti in Stana Kristan s šopki

Ta konec tedna se je v Žireh odvijal osrednji program v okviru 9. Slovenskih klekljarskih dni.

iz suhega cvetja. Na ogled so bile tudi čipke slovenskih klekljaric, ki so bile že predstavljene na svetovnem kongresu v Avstraliji, v kapeli Male Cvetke pa so pripravili razstavo 70 klekljanih golobov za 70 let miru po drugi svetovni vojni. Prvič so letos razstavili tudi več kot dvesto skodelic, ki so jih umetniki in rokodelci iz Slovenije in tujine izdelali na podlagi natečaja Skodelica kave.

Marico Albreht veseli, da že devet let na teh razstavah

srečuje ene in iste obraze, ki se jim vsako leto pridružijo še številni novi. »Mnogi mi že danes pravijo, da bodo drugo leto spet prišli, ker jih zanima, kaj bomo spet ušpičile,« se nasmeje. Prav njej se gre zahvaliti, da klekljarska tradicija v Žireh ni zamrla. »Ko sem prišla v Žiri, je v klekljarski šoli znanje nabiralo 35 otrok in je bila tik pred zaprtjem. A takrat ni bilo službe zame, saj nisem bila prave b arve.« Po osmih letih potikanja po

svetu se je vrnila v Žiri in pod novim ravnateljem prevzela vodenje klekljarske šole. Po tridesetih letih, ko je odhajala v pokoj, se je klekljanja učilo že 145 otrok, danes jih je 115. Marica Albreht svoje zanje na mlade generacije prenaša že 52 let, klekljarsko šolo pa vodi njena hči Branka Grošelj. »Zdaj se ne bojim, da bi klekljanje v Žireh zamrlo, saj se pri nas kleklja v vsaki hiši. Tudi ko mene ne bo, bo v Žireh še ro potolo za mano.«

Spomladansko cepljenje lisic proti steklini

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin bo danes, v torek, začela s spomladansko akcijo cepljenja lisic proti steklini, ki bo predvidoma trajala do sredine junija. V tem času bodo posebej za to prirejena letala z višine okrog tristo metrov odvrгла po celotnem ozemlju države okoli 460 tisoč vab oz. od 22 do 26 vab na kvadratni kilometer. Vaba je sestavljena iz zunanega ovoja, v katerem so snovi za privabljanje lisic – ribja moka, kokosovo maslo, vosek in biomarker

tetraciklin – in kapsula s cepivom, ki vsebuje oslabljen virus stekline. Ljudje naj se ne dotikajo odvrženih vab. Če vabo najdejo na dvorišču ali na vrtu, naj jo primejo z vrečko in odvržejo v najbližji grm ali v smeti. V primeru, da vsebina vabe pride v stik s sluznico ali svežo rano, naj to mesto dobro izperejo in takoj obiščejo najbližjo anti-rabično ambulanco.

Cepljenje lisic proti steklini je najučinkovitejši način zatiranja stekline pri lisicah, ki predstavljajo glavno nevarnost za širjenje bolezni pri divjih živalih in za prenos te bolezni iz živali na ljudi.

Radi bi obnovili porodni blok

Kranj – V Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj si želijo, da bi lahko čim prej obnovili zlasti porodni blok pa tudi porodniški oddelek. Vse več je namreč porodnic, ki si želijo rojevati v porodnih apartmajih, v čim bolj domačem vzdušju. V bolnišnici jim počutje porodnic veliko pomeni, zato so jim pripravljene stopiti naproti. Ker pa brez pomoči širše javnosti vseh investicij ne bodo zmogli, so se odločili, da bodo s pomočjo sponzorjev organizirali dobrodelni koncert, s katerim želijo pridobiti prepotrebna sredstva za obnovo omenjenih prostorov. Potekal bo naslednji četrtek, 7. maja, ob 19. uri v Ledeni dvorani Zlato polje v Kranju, naslovili pa so ga Za lepše prve trenutke.

Delničarjem Petrola 11,7 evra dividende

Kranj – Družba Petrol je imela ob koncu lanskega leta 24,3 milijona evrov bilančnega dobička, ki ga bo po sklepu četrtkove skupščine delničarjev skoraj v celoti namenila za izplačilo dividend. Delničarji, ki bodo imetniki delnic na dan 29. april, bodo 12. avgusta prejeli 11,70 evra dividende na delnico (bruto).

vremenska napoved

Danes bo oblačno, sprva bo deževalo, popoldne bodo padavine ponehale. Pihal bo severnik, ki bo pod Karavankami in Kamniško-Savinjskimi Alpami prehodno okrepljen. V noči na sredo se bo zjasnilo, zjutraj bo ponekod možna slana. Čez dan bo sončno, veter bo oslabil. V četrtek bo večinoma sončno, proti večeru se bo od zahoda nekoliko pooblačilo, pihal bo jugozahodnik.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

10/13 °C

SREDA

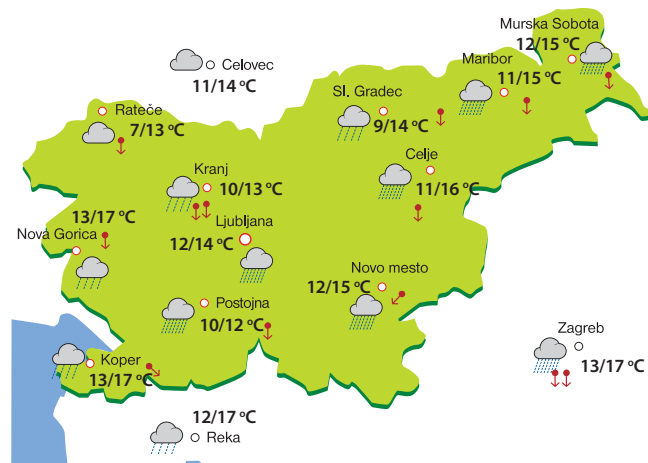

2/17 °C

ČETRTEK

4/19 °C

Prijave takoj!
Finale: TM 9. 5. 2015

RADIO KRANJ 97.3
ima talent